

Huỳnh Phạm Hương Trang

bí quyết

VẼ

bút chì

PENCIL

Huỳnh Phạm Hương Trang

BÍ QUYẾT VẼ BÚT CHÌ

2B

BÍ QUYẾT VẼ BÚT CHÌ

6B

Nhà Xuất Bản Mỹ Thuật

Nhà Xuất Bản Mỹ Thuật

HUỲNH PHẠM HƯƠNG TRANG

Bí quyết
vẽ bút chì

(Tái bản lần thứ 4)

NHÀ XUẤT BẢN MỸ THUẬT

Nguyên tác :

Les Secrets Du Dessin Au Crayon

Tác giả : David Lewis

Adaptation Française de Marie - Claude Cantin -
FLEURUS IDEES - 1990

Mục lục

Sử dụng bút chì	7	Động vật	67
- Sử dụng bút chì như thế nào	8	- Chó	68
- Tạo nên các sắc độ	10	- Thú họ mèo	74
- Tạo nên các hình khối	12	- Ngựa	82
- Những đường nét cơ bản	13	- Thỏ hoang	88
		- Các con vật nhỏ	92
Những nguyên tắc của hình họa		Hình phác dành cho tranh màu nước	95
- Con mắt, công cụ cơ bản của phối cảnh	16	- Nghiên cứu cấu trúc	96
- Bài tập	20	- Thiết lập các sắc độ	98
- Các đồ vật hình lập phương	21	- Lượng giá các thành phần của chi tiết	100
- Sử dụng các bản phác để hoàn chỉnh một hình vẽ	23	- Cảm nhận các hình dáng	102
- Các đồ vật hình trụ	24	- Những vùng tập trung sự chú ý	104
- Hình trụ đáy	27		
- Các đồ vật hình cầu	28	Sử dụng bút chì màu	107
- Các đồ vật hình nón	30	- Cách sử dụng bút chì màu	108
- Cách vẽ đồ vật có hình dạng đáy	31	- Lựa chọn các loại bút chì màu	109
		- Sự pha trộn các màu	110
Phong cảnh		- Các thay đổi sắc độ	112
- Sự thiết lập kết cấu từ đường nét và nét	34	- Các thay đổi về cường độ	113
- Các sắc độ trong tranh phong cảnh	36	- Một cái nhìn phán đoán	114
- Hình vẽ đầu tiên của bạn	38	- Tạo một cấu trúc với màu sắc	116
- Hình vẽ có đặc trưng tối	42	- Kỹ thuật làm nhạt màu	117
- Sự trải mờ nét vẽ bằng bút chì	43	- Hoa với kỹ thuật làm nhạt dần màu	120
- Cảnh ở cảng	44	- Hoa trên kết cấu gesso (polime acrylic)	124
- Những bóng phản chiếu dưới nước	46	- Đánh bóng hay lớp trắng	128
- Xử lý một cảnh náo nhiệt	48	- Hiệu quả của sự đánh bóng	130
- Xử lý một phong cảnh không nổi bật	49	- Sử dụng một dung môi	134
- Xử lý một cảnh rối rắm	50	- Hiệu quả hội họa	136
- Tâm điểm	51	- Bút dạ (marqueur) không màu	139
- Các sắc độ tối	52		
Chân dung	55		
- Mắt	56		
- Chân dung một thiếu nữ	58		
- Chân dung một người đàn ông	62		

Sử dụng bút chì

Như lực sĩ nhận lời thách thức của cuộc thi đấu, bây giờ bạn sẵn sàng bắt đầu để vẽ. Tuy nhiên, đừng quên rằng lực sĩ, trước khi bắt đầu chơi, phải thực hiện các bài tập hâm nóng. Đối với nghệ sĩ cũng thế : Ông ta phải làm các bài luyện cho thuần trước khi nhận lời thách thức với trang giấy trắng.

Sử dụng bút chì như thế nào

CÁCH CẦM BÚT CHÌ

Có hai cách: 1. như người ta cầm để viết và 2. như người ta cầm cọ vẽ tranh sơn dầu, hoặc giữa ngón cái và ngón trỏ. Như thế bút chì ở dưới mu bàn tay. Xem minh họa bên phải ngón út hướng dẫn tay bạn như thế nào. Để chế ngự sức ép lên bút chì: bạn làm trượt ngón út nhẹ trên giấy. Dù bạn chọn phương pháp nào, cũng đừng cầm bút chì quá chặt.

CÁC BÀI TẬP CHO NHUẬN NHUYỄN

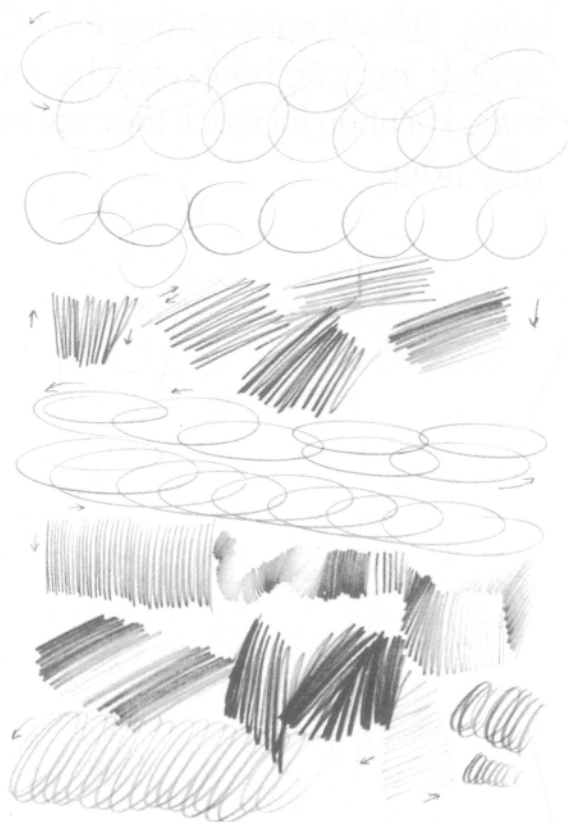
Với một bút chì HB, vẽ một loạt các đường nét, hình tròn và hình thoi. Dành một chút thời gian, nhưng làm nhanh vào (bên phải). Cố chế ngự bút chì bạn bằng cách dùng cả cánh tay chứ không chỉ các ngón tay. Dần dần, bạn sẽ có những đường nét và những hình tròn bằng nhau, cùng với các sắc đậm nhạt đa dạng.

Vẽ các hình tròn bằng cách dùng bút chì ở phía trên giấy và ngón áp út trên giấy. Làm một động tác vòng tròn với bản tay. Bạn cứ làm vừa chế ngự động tác, vừa hạ bút chì xuống giấy. Lặp lại điều này với mỗi hình tròn, thật nhanh. Vẽ một trang hình tròn bằng cách đè thật mạnh lên giấy, và kết thúc: hình tròn với mức đè nhẹ. Khi các hình tròn rõ nét, bắt đầu lại bài tập ngược lại.

Sau đó, vẽ một loạt các đường thẳng bằng cách thay đổi cả chiều hướng và sức đè. Hãy quan sát các hiệu quả khác biệt.

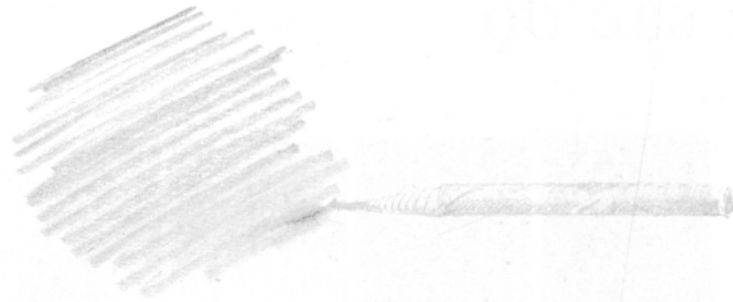
Cầm bút cách nào bạn cảm thấy dễ nhất. Pétrie dùng cả hai phương pháp này không phân biệt vì theo ông, đó là những phương pháp tự nhiên nhất.

Hãy làm các bài tập này với đủ loại bút chì và lưu ý các sắc thái sẫm mà bạn vẽ bằng các bút chì B. Hãy làm thật nhanh bằng cách dùng cả cánh tay, không chỉ các ngón tay.

CÁC SẮC MÀU DO PHƯƠNG PHÁP TRẢI MỜ TẠO NÊN

Nhiều nghệ sĩ dùng giấy xoắn để trải mờ các hình vẽ, tạo một hiệu quả rõ ràng, gần như chụp ảnh, điều này chỉ để thực hiện một sự phối hợp tạo nên sự mờ dần của một khung. Sự trải mờ được dùng để làm nổi bật các sự thay đổi về sắc độ, cả sắc độ nhạt nhất. Điều này khó thực hiện khi vẽ ngoài trời, khi ánh sáng thay đổi nhanh. Sự trải mờ làm mờ chất lượng và trạng thái đặc biệt của các nét bút chì. Một ví dụ hình vẽ trải mờ ở trang 45.

Người ta trải mờ các bút chì có ruột mềm, từ HB đến 6B. Ngoài cách dùng giấy xoắn lại để trải mờ nét vẽ, người ta cũng có thể trải mờ bằng một miếng giấy hay một mảnh khăn giấy quấn quanh ngón tay.

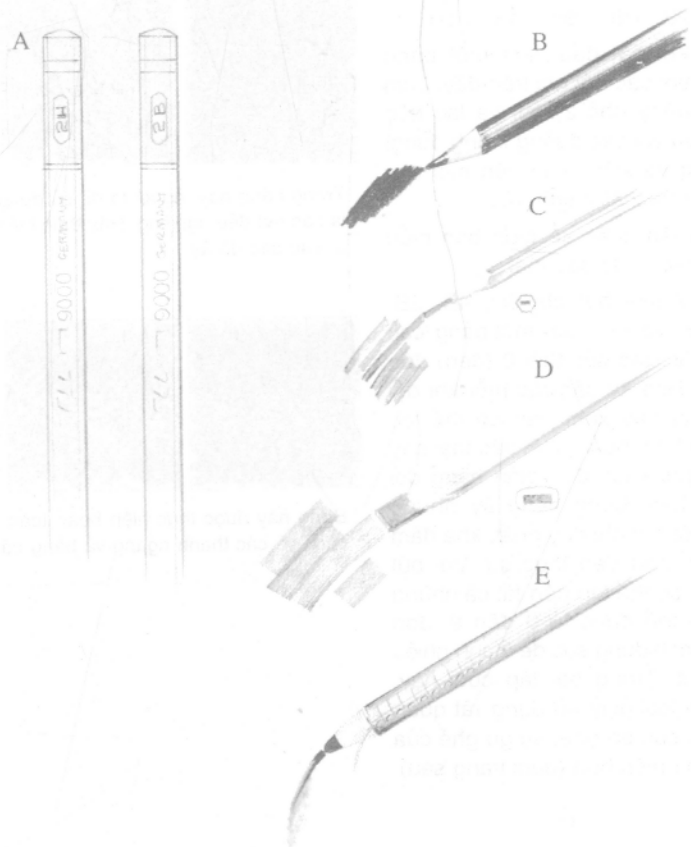
CHỌN LỰA BÚT CHÌ

Trong một catalô dụng cụ của nghệ sĩ, bạn sẽ tìm thấy nhiều loại bút chì: grafit (than chì), đá đen, than, bút chì để vẽ, bút marker và bút dạ, v.v... Mỗi loại có một dụng ích riêng và có những đặc tính khác biệt. Chẳng hạn, bút chì đá đen rất đậm và lý tưởng để thể hiện lại một hình vẽ. Bút chì mép gọt vát với ruột hình chữ nhật, một khi đã gọt nhọn, trở thành một mép gọt vát thực sự. Loại bút chì này rất tốt để thực hiện nhanh chóng các ký họa, cũng như các phác họa về kiến trúc. Bút chì của người thợ mộc dùng để vẽ các số đo trước khi bút marker được phát minh, nó có một ruột bằng phẳng dày khoảng 1,3cm, và chỉ dùng chủ yếu cho các ký họa nhanh. Bút than được các họa sĩ dùng để vẽ phác và vẽ chân dung. Bút chì nét đậm là một bút chì sắp dùng để vẽ trên một bề mặt láng như một giấy ảnh, mà bút chì ruột than chì không ăn.

Petrie dùng bút chì ruột grafit. Loại bút này có nhiều loại, xác định bởi các chữ và số: H đối với ruột cứng nhất và B cho ruột mềm nhất. Con số xác định độ cứng và mềm. Petrie dùng các ruột 2H và 6H. Sau này bạn sẽ thấy rằng độ cứng hay mềm của ruột bút chì cho phép bạn tạo ra các sắc độ.

Tuy nhiên, độ cứng và mềm của ruột chì có thể thay đổi tùy theo xương chế tạo này hay xương chế tạo khác. Vì vậy tốt hơn hết là sử dụng các loại bút chì làm bởi một xương. Nhà họa sĩ của chúng ta sử dụng các bút chì sáu cạnh "Castell 9000" của hãng A.W. Faber Co, loại 6H, 4H, 2H, HB, 2B, 4B và 6B. Bút chì HB là trung gian giữa các ruột cứng và mềm. Petrie cũng dùng cả bút chì vẽ Koh-I-Noor, Venus và "Turquoise", Eagle, chất lượng rất tốt.

Tất cả các xương chế tạo xác định loại bút chì bằng các số ở cùng một chỗ (A). Chú ý: ruột có gọt nhọn bút chì không đúng đầu, vì bạn sẽ không thấy số của nó. Ruột bút chì đá đen (B) thì tròn, mềm và rất đen. Bút chì mép gọt vát (C) cũng giống các bút khác, nhưng ruột chúng hình chữ nhật. Chúng chỉ có thể vát nhọn bằng một lưỡi dao cạo. Ruột bút chì của thợ mộc (D) có một bề dày 0,80cm và phải gọt bằng một lưỡi dao cạo. Nó có thể che khuất những bề mặt lớn và thường dùng cho các ký họa nhanh. Bút than có nhiều loại. Một vài loại giống như bút chì thường và gọt nhọn bằng một cái gọt bút chì trong khi các dạng khác như E thì bọc giấy và người ta lột bỏ dần dần khi ruột đã mòn.

Tạo nên các sắc độ

Sự sắp đặt các sắc thái rất quan trọng trong bố cục của một bức tranh. Người ta có thể tạo tất cả các sắc thái trong một hình vẽ với một chiếc bút chì duy nhất. Hãy dùng một bút chì ruột đậm: hãy thử bút 2B. Bằng cách thay đổi sức ép trên giấy, bạn có tất cả các sắc thái giữa đen và trắng.

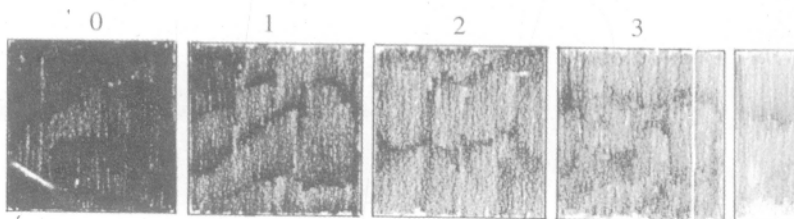
Một cách khác để tạo các sắc độ là sử dụng các mức đậm nhạt khác nhau của bút chì để có những sắc độ khác nhau. Bạn có thể tạo nên tất cả các sắc thái giữa màu trắng và màu đen với 7 bút chì, theo cách sau:

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6B	4B	2B	HB	2H	4H	6H				

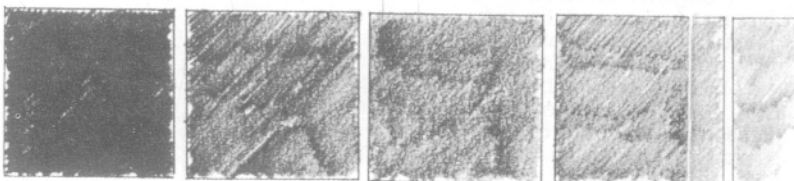
Trước khi bắt đầu, làm một bảng 10 sắc độ với các bút nói trên đây. Làm những ô vuông nhỏ 2,5cm và tạo nên các sắc màu với các đường thẳng đứng, nằm ngang và xiên. Tạo nên mỗi sắc thái thật kỹ và thật chính xác.

Hai bài tập khác sẽ giúp bạn hiểu cách thực hiện các sắc thái:

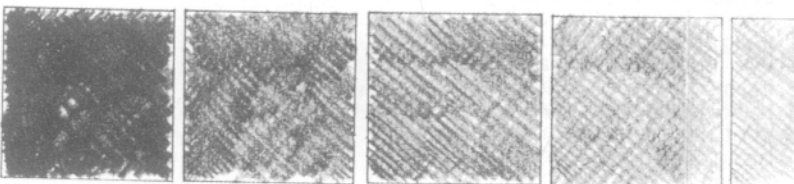
1. Với 7 loại bút chì 6H, 4B, 2B, HB, 2H, 4H và 6H, làm một bảng các sắc nhạt dần các sắc thái 0 (đen) đến 10 (trắng). Hòa kỹ các sắc mỗi khi đổi bút chì. Bạn hãy xem bạn có thể tạo một sự hòa trộn thuần nhất sắc thái này sang sắc thái khác đơn giản bằng đổi bút chì. 2. Làm cũng bằng ấy nhưng chỉ dùng một bút chì duy nhất, khá đậm để cho một màu đen thực sự. Với bút chì 4B, bạn có thể tạo nên tất cả những sắc thái có thể được từ 0 đến 9, đơn giản bằng cách dùng sức đè mạnh nhiều hay mạnh ít. Trong bài tập cuối này, kết cấu của loại giấy sử dụng rất quan trọng vì nếu sức ép nhẹ, sự gồ ghề của giấy sẽ hiển nhiên hơn (dưới trang sau).

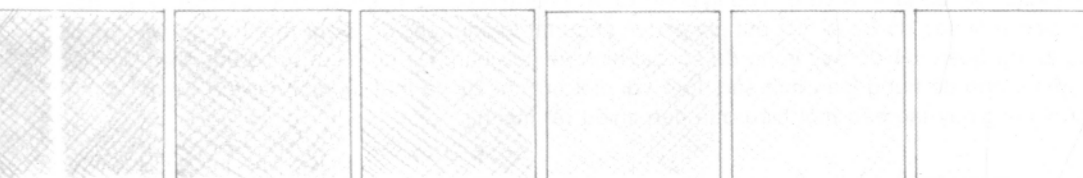
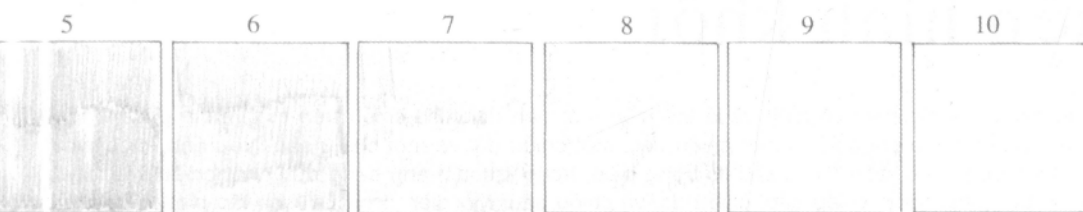
Để tạo tất cả các sắc độ giữa màu trắng và đen, hãy dùng các bút chì như sau: 6B cho 0 và 1; 4B cho 2 và 3; 2B cho 4; HB cho 5; 2H cho 6; 4H cho 7 và 8 và 6H cho 9. 10 là màu trắng.

Trong bảng này, người ta đã sử dụng các bút chì ở trên cho các sắc độ, chỉ khác là các nét đều nghiêng. Hãy thực hiện các nét với các hướng khác, nhưng vẫn duy trì các sắc độ ấy.

Bảng này được thực hiện hoàn toàn bằng bút chì 2B. Các sắc độ có được bằng cách vẽ các thanh ngang và bằng cách đổi sức đè trên bút chì.

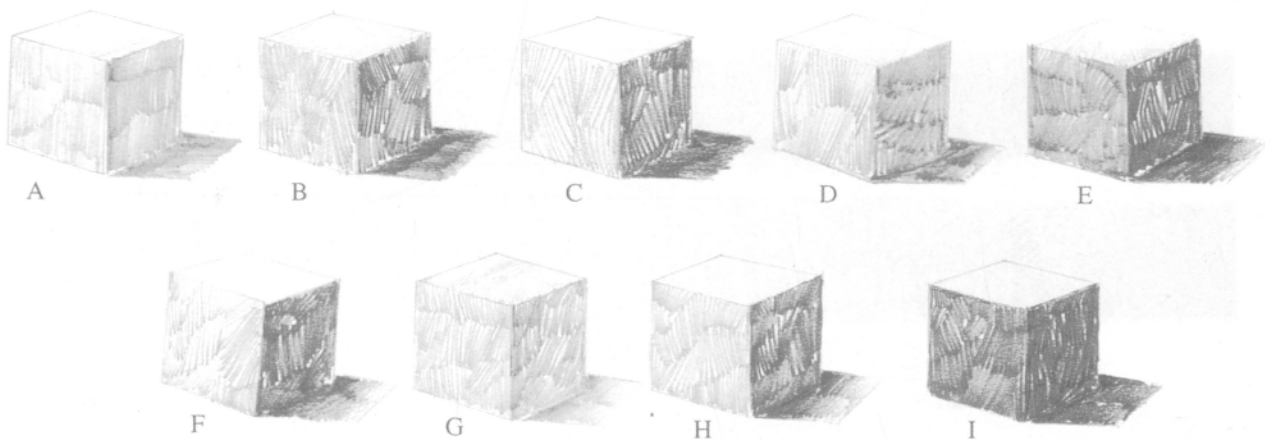
Bảng này có tất cả các sắc độ từ 0 đến 10. Người ta dùng cũng các bút chì ấy như bảng trên đây, nhưng các nét được làm dịu đi để tạo một hiệu quả liên tục giảm dần. Bút chì dùng là 4B và các nét thẳng đứng. Các sắc màu nhạt dần, sức đè có thể buông lỏng. Hãy xem kết cấu của giấy xuất hiện dưới nét bút chì ra sao khi các sắc màu nhạt dần.

Tạo nên hình khối

Một trong những cái khó khăn nhất về hình vẽ là thể hiện một hình dạng ba chiều trên một mảnh giấy. Cách tốt nhất để đạt là vẽ một hình lập phương có một chiều cao, một chiều dài và một chiều sâu. Nếu ánh sáng mờ, khó mà phân định được bên sáng, bên tối và sắc độ trung gian, trong khi một ánh sáng duy nhất chiếu vào hình lập phương cho phép bạn phân định chiều cao, chiều dài và chiều sâu. Mỗi diện tích của hình lập phương sẽ có sắc độ riêng; và sự khác biệt giữa các sắc độ tùy thuộc vào lượng ánh sáng. Nếu bên sáng nhất của hình lập phương có sắc độ 9 trong khi bên tối nhất là 1, một hiệu quả ánh sáng rõ rệt sẽ hiện ra nếu sự khác biệt ở sắc độ 7 cho bên sáng và có sắc độ 5 cho bên tối.

Người ta có thể tạo các sắc độ và dùng chúng để tạo hình khối bằng cách sử dụng cũng các phương pháp ấy như làm bằng các sắc độ. Hãy lấy bút chì này hay bút chì kia và thay đổi sức ép, hoặc dùng cả 7 bút chì (xem dưới đây). Với bút chì 2H (A), xác định sắc thái sáng, tối và độ trung gian. Không có một hiệu quả rõ rệt về ánh sáng vì sắc đậm nhất mà ta có thể có với bút chì 2H có ắc độ 6. Nếu bạn dùng bút chì HB (B), bạn sẽ có một ánh sáng rõ rệt hơn trên hình lập phương, vì với bút HB bạn có thể có một sắc độ 4 hay 5. Bằng cách giảm sức ép lên bút chì, bạn sẽ có nhiều kết cấu hơn ở độ trung gian. Bút 2B cho một hiệu quả rõ rệt hơn (C), vì bên tối trở thành sắc độ 3. Bút chì càng mềm, kết cấu giấy càng xuất hiện. Dùng bút chì 6H cho sắc sáng, một 2H cho độ trung gian và một HB cho sắc tối (D), bạn chế ngự được bố cục các sắc thái của bạn. Sự khác nhau về sắc độ giữa độ trung gian và tối là 1 mà thôi; do đó có hiệu quả ánh sáng rất yếu. Bạn sẽ có một hiệu quả rõ rệt hơn với một bút HB cho độ trung gian và một bút 2B cho độ tối (E).

Chỉ có sự khác biệt của một sắc độ giữa hai mặt nên hình dạng không nổi. Ở (F), để mặt sáng nhất màu trắng. Như vậy bạn sẽ dành cho nó tất cả ánh sáng có thể được. Điều này sẽ tạo cùng một hiệu quả, nếu bạn dùng một sắc độ đậm hơn cho các bóng. Thực hiện các sắc thái cho các sắc màu tựa như nhau ở các mặt giáp nhau (G), bạn có một hiệu quả ánh sáng mờ. Trong một phong cảnh, chẳng hạn, bạn sẽ có một hiệu quả sương mù. Trong hình lập phương này các sắc độ là 9, 8 và 6. Tương phản rõ rệt nhất (H) có được bằng cách để mặt sáng màu trắng, cho độ trung gian một sắc độ 6 với một bút chì 2H và cho mặt tối một sắc độ 3 với một bút chì 4B. Có lẽ bạn thích duy trì sự tương quan sắc độ này trong đa số các hình vẽ của bạn. Để có hiệu quả sáng nhất (I), hãy để mặt sáng màu trắng, cho độ trung gian một sắc độ 4 với một bút chì 2B và mặt tối một sắc độ 3 với bút chì 4B. Sự phối hợp cuối cùng này tạo nên một hiệu quả đèn chiếu rất mạnh.

Những đường nét cơ bản

Dưới đây là một vài điều rất bổ ích cho bạn để vẽ trên môtip. Bạn có thể khám phá ra nhiều nét khác khi vẽ phác họa.

Ở đây người ta sử dụng 3 loại bút chì: 2H, HB và 2B. Thử làm mỗi bài tập với các loại bút chì trên. Đừng quên là khi vẽ các nét đủ loại phối hợp, dùng bao giờ thử làm một hình vẽ, dù một vài bài tập có thể có bề ngoài của các vật linh tinh (xem dưới đây).

Đây là một vài nét và mẫu tạo với bút chì 2H, HB và 2B:

(A): nét thẳng đứng ngắn, 2H, hướng thay đổi, sức ép bằng nhau.

(B): nét ngắn hình chữ chi, sức ép bằng nhau, 2H.

(C): nét ngang ngắn, sức ép bằng nhau, 2H.

(D): nét thẳng đứng dài, đường nét không đều, sức ép bằng nhau, 2H.

(E): đường nét ngắn và uốn cong đa hướng, 2H.

(F): nét ngắn và uốn cong một hướng để thấy các khoảng trắng, HB.

(G): nét ngắn và uốn cong, H, nền nét thẳng đứng làm với bút chì 2H.

(H): nét thẳng đứng ngắn, sức ép và hướng thay đổi.

(I): nét thẳng đứng ngắn, sức ép bằng nhau, hướng thay đổi HB.

(J): nét góc ngắn, sức ép và hướng thay đổi 2B.

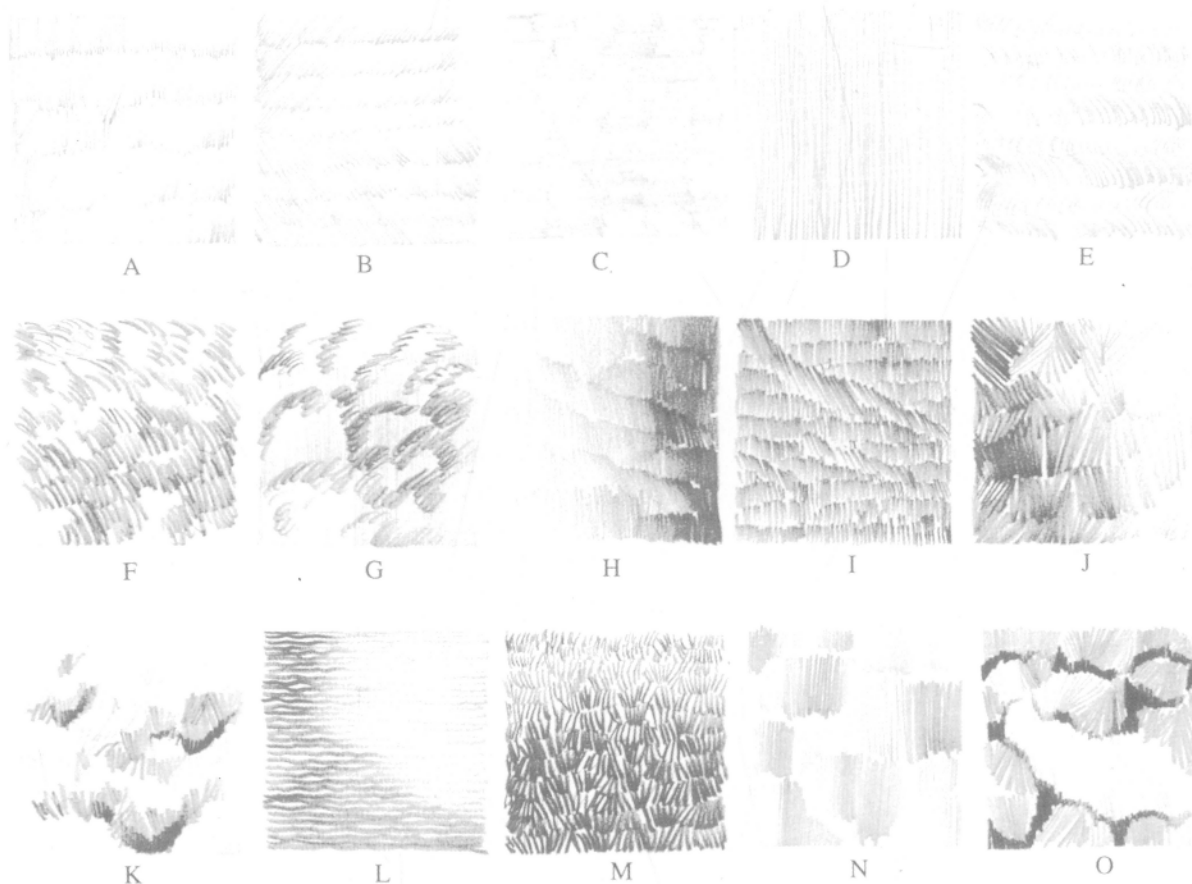
(K): sự phối hợp những nét góc ngắn bằng bút chì 2H, HB và 2B để thay đổi hướng từ trái sang phải.

(L): đường nét nhỏ uốn cong với bút 2B, sức ép thay đổi từ trái sang phải.

(M): nét thẳng đứng ngắn với 2B, sức ép và hướng thay đổi.

(N): nét thẳng đứng, sức ép thay đổi để các mảng trắng.

(O): sự phối hợp của 2B, HB và 2B, nét ngắn nhiều hướng.

Những nguyên tắc của hình họa

Vẽ những đồ vật *như ta nhìn thấy*, nghĩa là vẽ tả thực, là điều rất quan trọng. Chúng đòi hỏi phải thể hiện lại các kích thước và các tỉ lệ của đề tài. Để cho hình vẽ phù hợp với thực tế, bạn phải có khả năng quan sát cấu trúc cơ bản của một đồ vật, dù nó có phức tạp và đầy những chi tiết rối rắm. Bạn phải luyện tập không chỉ mỗi đôi tay mà cả đôi mắt nữa. Chương này sẽ dạy bạn *nhìn* bốn hình dạng cơ bản về cấu trúc của mọi đồ vật như thế nào. Khi các hình dạng này đã biểu lộ toàn bộ những bí ẩn của chúng, bạn có thể vẽ bất cứ gì.

Con mắt, công cụ căn bản của phối cảnh

Nhiều học sinh đã thất bại trong các bức vẽ thủ của họ vì không biết rằng con mắt có thể dùng để định mức. Tuy nhiên đây là một khái niệm giản đơn; và có lẽ vì sự hiển nhiên của nó mà người ta không dùng lại. "*Ngang tầm mắt*" là một ý niệm diễn tả *chiều cao của mắt bạn nhìn một đồ vật*. Bạn có thể tầm niệm điều này để nó trở thành một bản chất thứ nhì. Nó rất quan trọng cho sự tiến bộ trong tranh vẽ của bạn.

THAY ĐỔI HÌNH DẠNG VÀ CHIỀU CAO CỦA CÁCH NHÌN

Để hiểu thế nào là chiều cao của mắt, bạn hãy nằm sấp xuống đất. Bạn nhìn thấy đáy hay phía dưới của đồ vật, không cần nhìn phần trên. Bạn hãy ngồi xuống và lưu ý sự khác biệt. Sau đó, bạn hãy ngồi trên một cái ghế và quan sát theo chiều cao của đôi mắt từ từ ngược lên, phần trên của đồ đạc và đồ vật trở nên rõ hơn. Nếu bạn có thể leo lên tận trần nhà với một chiếc thang bạn sẽ nhìn thấy phần trên của tất cả những gì ở dưới. Có phải là đơn giản không nào?

NHỮNG ĐIỂM BIẾN

Hình dạng lập phương nhìn theo đường tầm mắt ở trạng bên chỉ cho thấy hai cạnh trong sáu cạnh. Các đường nằm ngang quy tụ về phía dưới hay phía trên cho đến các *điểm biến* (points de fuite: PF) tương ứng. Một điểm biến là một điểm tưởng tượng ngang với tầm mắt, hay đường chân trời, nơi các đường song song của một hình lập phương tụ về và gặp nhau ở đó.

Đường quy tụ, đường tầm mắt và điểm biến tất cả góp phần cho phối cảnh - từ Latinh cho nghĩa là "*nhìn thấu qua*". Nói cách khác, bạn nhìn một đồ vật như thể nó trong suốt và nếu bạn có thể nhìn thấy tất cả các mặt của chúng, đằng sau cũng như đằng trước. Tất cả những gì bạn phải làm để vẽ một đồ vật theo phối cảnh là bạn phải quan sát nó thật chăm chú. Đầu là góc và chiều dài của một cạnh so với cạnh khác? Chiều dài và chiều rộng của một bình đồ so với tất cả những gì vây quanh? Những câu hỏi này sẽ giúp bạn phát triển óc quan sát của bạn.

Cái nhìn phía dưới đường tầm mắt, hình lập phương cho thấy các đường ngang quy tụ về phía cao cho đến điểm biến của chúng. Nếu hình lập phương ở phía trên đường tầm mắt thì hoàn toàn ngược lại. Nói tóm lại, nếu hình lập phương ngang đường tầm mắt, các đường tạo các cạnh của hình lập phương đi xuống từ phía trên và lên từ phía dưới đến các điểm biến trên đường chân trời. Nếu hình lập phương ở phía dưới đường tầm mắt, tất cả các đường quy tụ về phía trên, và nếu hình lập phương ở phía trên đường tầm mắt, chúng quy tụ về phía dưới.

HÌNH LẬP PHƯƠNG THEO PHỐI CẢNH

Hình lập phương minh họa rõ ràng ảnh ảo ba chiều - chiều cao, chiều rộng và chiều sâu - mà bạn phải thể hiện lại trên mặt phẳng của giấy. Ngay từ khi bạn đã chế ngự được các kích thước này, bạn có thể vẽ một cách hiện thực.

Ngay từ lúc ấy, bạn hãy nhớ là khái niệm hình khối được áp dụng với mọi thứ. Mỗi kích thước có thể thay đổi; tuy nhiên chiều cao của một đồ vật hình lập phương có thể quan trọng hơn chiều sâu, chiều rộng có thể là kích thước lớn nhất trong cả ba. Nếu bạn ý thức được những tương quan về kích cỡ này, bạn sẽ ngạc nhiên về sự tiến bộ nhanh chóng của bạn.

Hãy lấy một cái hộp bất cứ hình dạng nào bạn có và cầm nó ngang đường tầm mắt. Quay nó lại để chỉ nhìn chỉ hai trong sáu cạnh của nó, như ở ví dụ phía trên của trang phải. Nếu nhãn của hộp làm rối mắt bạn, hãy bóc nó đi.

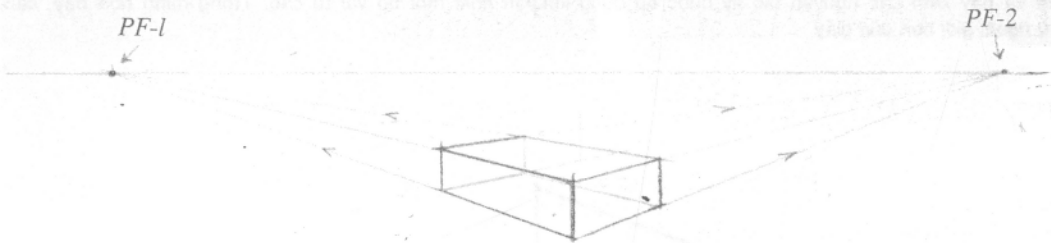
CÁC KÍCH THƯỚC TƯƠNG ĐỐI

Hiện thực nghĩa là chính xác. Dù tỉ lệ của cái hộp ra sao, hãy xác lập tỉ lệ tương quan về cỡ giữa hai cạnh. Ở hình vẽ phía dưới trang sau, bạn lưu ý là chiều dài hai lần quan trọng hơn chiều cao. Người ta nhìn ba hộp ở ba đường tầm mắt khác nhau. Hãy vẽ hộp của bạn trong ba vị thế này. Bút chì nào cũng có thể dùng được cả. Nếu hộp của bạn cũng không cùng hình dạng với mẫu cũng không quan trọng, cái quan trọng là nhìn bình đồ ngang của để tài khi bạn đưa nó lên cao hay hạ nó xuống.

Khi bạn đã thành công, tiếp tục vẽ các hình lập phương ở trên và ở dưới đường tầm mắt như trang sau. Bạn bảo đảm là các đường quy tụ về các điểm biến 1 và 2 có một độ nghiêng thích đáng, dù các đường này không đến các điểm biến tương ứng vì không gian hạn chế của trang giấy.

Ở DƯỚI ĐƯỜNG TẦM MẮT

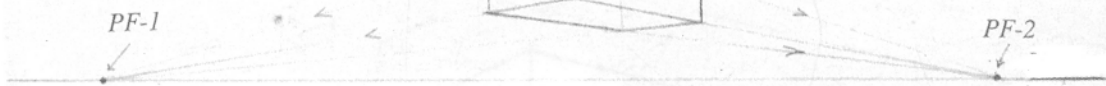
Đa số các để tài mà bạn vẽ, nhất là lúc đầu, đều ở trong nhà, vì thế dưới đường tầm mắt, vì các để tài - bàn, ghế - đều ở mức có thể thực hiện dễ dàng. Đây là một dịp để vẽ các đồ vật ở dưới đường tầm mắt. Hãy nhìn quanh bạn và lưu ý là dù bạn có ngồi bạn cũng nhìn thấy phía trên của bàn, ghế v.v. tất cả những đồ vật này đều ở dưới đường tầm mắt. Dù bạn vẽ ngồi hay đứng, bạn cũng phải quan sát các để tài của bạn từ điểm nhìn này.

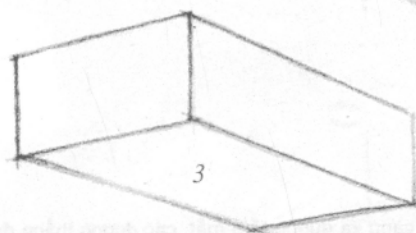
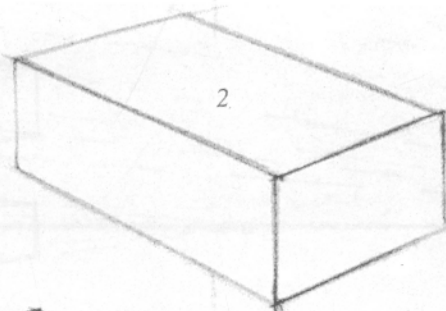
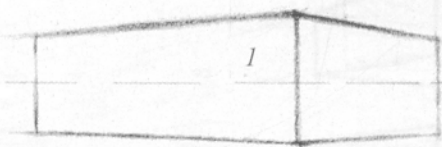
Dưới đường tầm mắt. Tất cả các đường quy tụ về các điểm biến tương ứng. Mũi tên chỉ hướng các đường song song gặp nhau ở đường tầm mắt.

Ngang đường tầm mắt. Các đường quy tụ từ các cạnh của hộp xuống dần từ phía trên và lên dần từ phía dưới. Chúng gặp nhau và biến mất ở một điểm tưởng tượng của đường chân trời, hay đường tầm mắt, gọi là điểm biến.

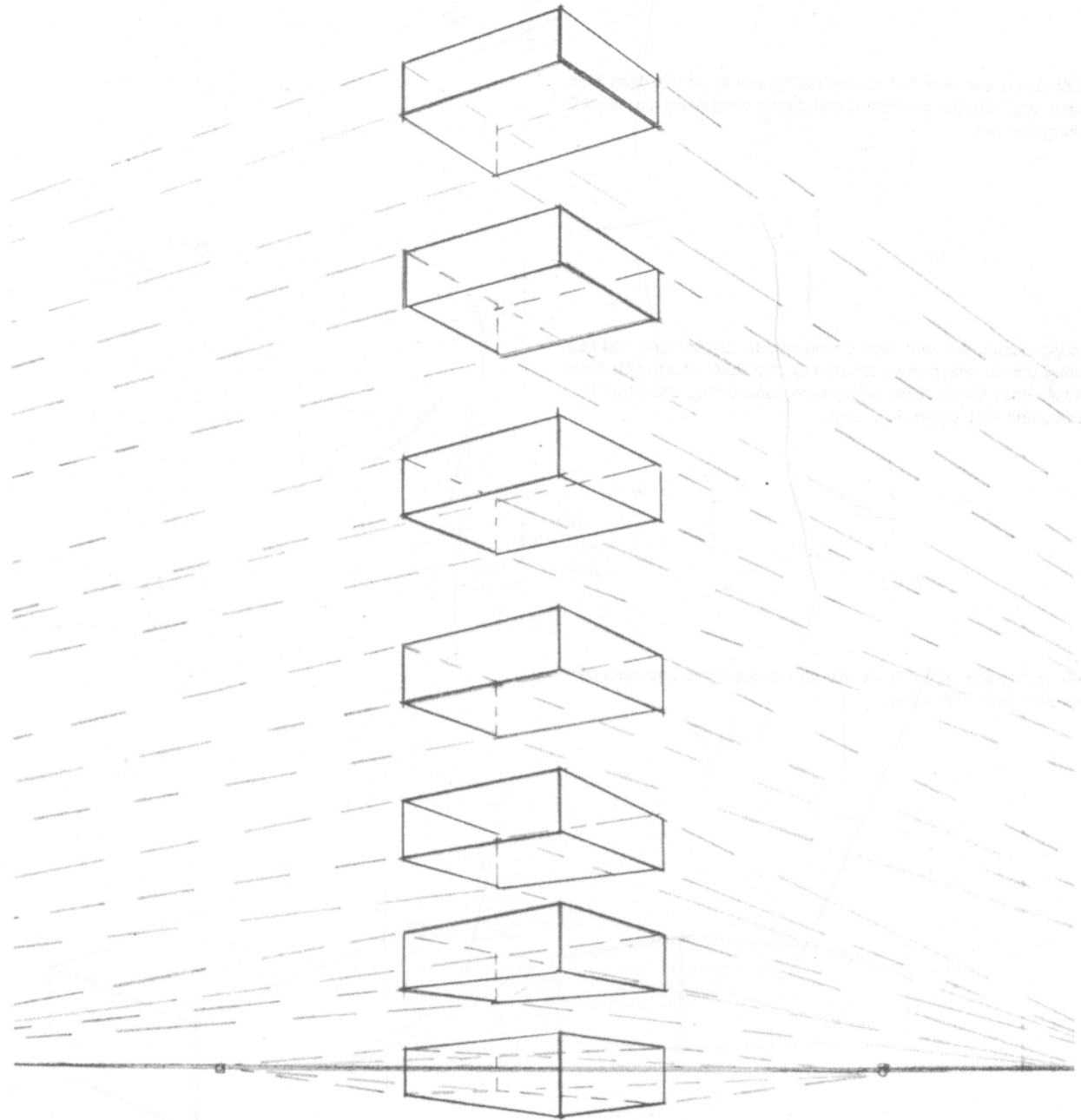

Trên đường tầm mắt. Tất cả các đường quy tụ về phía dưới đến các điểm biến tương ứng.

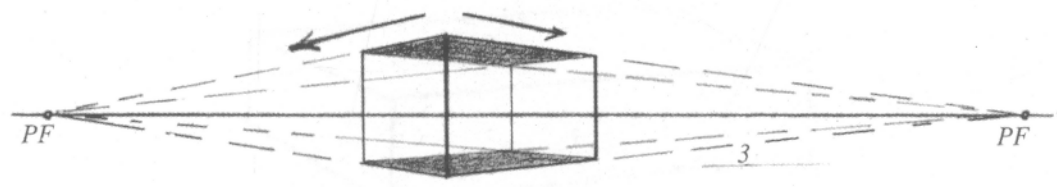
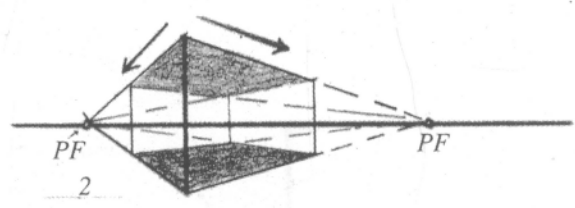
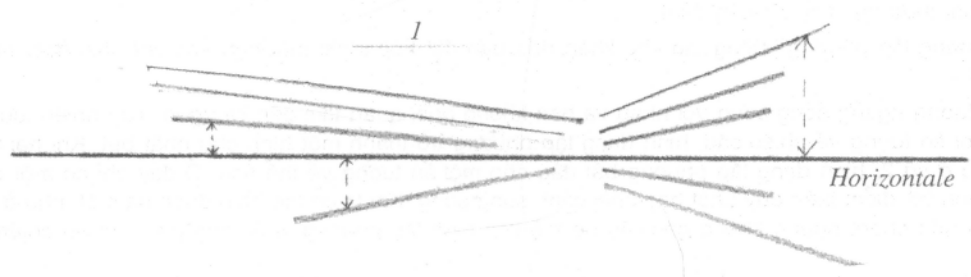

Ba hộp này ở ba mức khác nhau: Hộp 1 ở ngang đường tầm mắt, hộp 2 dưới đường tầm mắt, và hộp 3 trên đường tầm mắt.

Xoay hình vẽ và hãy xem các nguyên tắc ấy được áp dụng khi bạn nhìn một đồ vật từ cao. Trong minh họa này, các điểm biến thường ở ngoài giới hạn của giấy.

Một đồ vật càng xa đường tầm mắt, các đường thẳng đứng của nó thu hẹp lại và các điểm biến xa rời hơn.

Bạn có bao giờ hỏi về sự quan trọng của khoảng cách - trên hay dưới - giữa đường ngang và các đường chéo, như trên biểu đồ 1. Nếu các đường chéo không đúng, bạn sẽ có một hình méo (biểu đồ 2). Lưu ý là góc đúng của các đường chéo của biểu đồ 3 cho bạn hình dạng thích đáng vì chúng dài về phía các điểm biến của chúng.

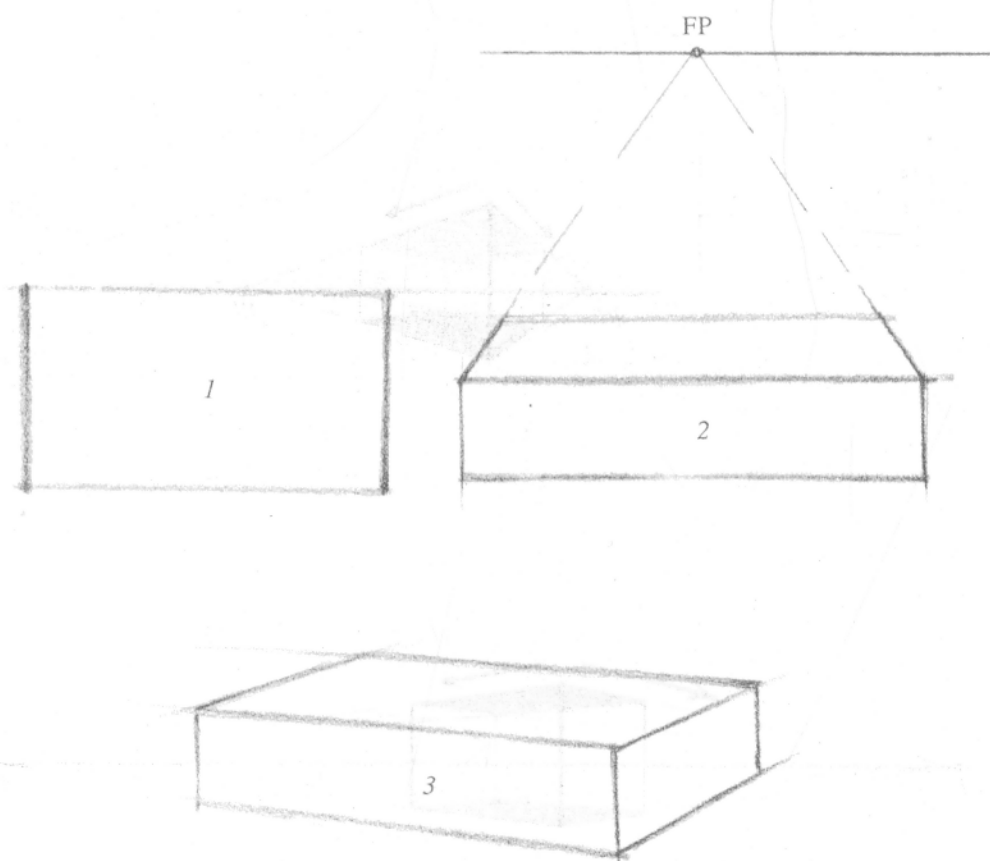
Bài tập

Hãy lấy bốn cái hộp và vẽ chúng ở những khoảng cách khác nhau phía dưới đường tầm mắt. Hãy đặt cái này trên cái kia và vẽ cái ở cao nhất trước tiên. Nhấc nó ra và vẽ hộp thứ hai và cứ thế cho đến hộp thứ tư. Bạn càng xuống phía dưới, bạn thấy rằng bạn nhìn phần trên của hộp cuối cùng rõ hơn là phần trên của hộp số 1. Sau đó hãy so sánh các bề mặt phía trên của bốn hộp.

Loại bài thực tập này rất cần thiết.

Hình dạng lập phương không tạo khó khăn nếu bạn đặt hộp trước mặt bạn sao chỉ nhìn thấy một mặt như ở biểu đồ 1.

Các đường ngang song song với nhau và bạn không phải quan tâm đến các góc. Tuy nhiên lưu ý rằng người ta mất mọi ấn tượng về chiều sâu; hình dạng lập phương trở thành một hình chữ nhật bẹt. Khi hai mặt nhìn thấy được, như ở số 2, hình dạng lập phương bắt đầu cho một ấn tượng về thể tích. Ở đây chỉ có một điểm biến: đó là phối cảnh với điểm biến duy nhất hay phối cảnh song song. Khi ta có thể nhìn được ba mặt, như ở 3, các đường ngang trở nên chéo, nhưng không còn vấn đề thể tích hình lập phương và không gian mà nó chiếm ngụ.

Các đồ vật hình lập phương

Sử dụng một bút chì grafit thường dùng, nhưng phải trang bị nhiều số vẽ. Nhiều kích cỡ được bán: 23 x 30cm, 28 x 35,5, 30 x 46, 35,5 x 43, 48 x 61. Dùng để những giấy đặt tiền hay đặc biệt cảm ơn bạn vì không cần thiết trong giai đoạn học nghệ. Hơn nữa bạn sẽ phải dùng đến hàng tấn để làm bài tập. Hãy mua thứ rẻ tiền.

NHỮNG ĐỒ VẬT THÔNG THƯỜNG CÓ DẠNG HÌNH LẬP PHƯƠNG

Bây giờ bạn mới biết tại sao chúng tôi phải dành nhiều trang để cập đến các cái hộp. Bây giờ bạn phải biết việc gì sẽ xảy ra với một đồ vật hình lập phương khi bạn xoay nó, hạ nó xuống hay nâng nó lên. Các hình vẽ ở trang này và trang sau chỉ là một vài bức trong hàng ngàn bức có hình lập phương làm cơ sở. Trên nguyên tắc, đó không phải là những hình lập phương hoàn toàn đều. Nhưng dù nó dài, hẹp và mỏng, hay ngắn, rộng và dày, đó luôn luôn là những hình lập phương với một mặt trên, một mặt dưới và bốn mặt chung quanh.

NGHIÊN CỨU NHỜ CÁC ĐƯỜNG NÉT

Hãy giữ những gì tiếp theo trong kỷ ức và hãy vẽ máy truyền hình, một hộp khăn giấy, một cái bàn hay bếp của bạn. Hãy ngồi xuống và với số vẽ trên đầu gối, so sánh chiều dài và chiều cao bề mặt của các đồ vật. Quan sát tương quan các cạnh với nhau và cả với chiều cao và chiều rộng của đồ vật tròn vẹn.

Nếu máy truyền hình hay bếp của bạn là những đồ vật quá khó hãy lấy chiếc va-li hay một hộp diêm. Khi nào bạn chắc chắn về bạn, bạn trở lại với các đồ vật phức tạp hơn.

Nắm bắt mọi chi tiết. Nếu bàn tay bạn còn hơi ngán ngại hoặc vụng về, hãy để nó khiến bạn: nó sẽ trả lời ngày càng tốt hơn.

Cái quan trọng là bạn phải tập cho đôi mắt của bạn, tập quan sát, đánh giá và so sánh. Không quan trọng nếu các hình vẽ của bạn không thanh thoát một khi nó đã chính xác. Tất cả sẽ đến đúng lúc.

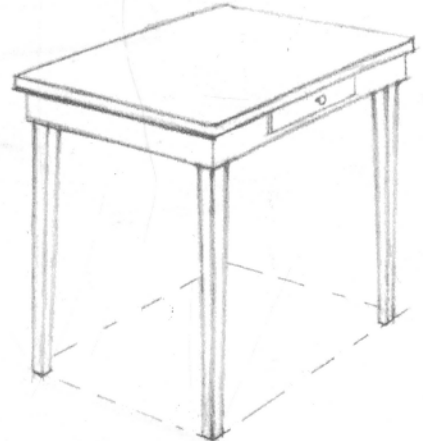
CÁC CHI TIẾT

Khi bạn biết chắc là các tỉ lệ để tài của bạn đúng, hãy xem các chi tiết. Ở máy truyền hình, chẳng hạn, đánh giá khoảng cách giữa một nút và cạnh, kích cỡ của nút tỉ lệ tương ứng với chiều rộng của bình đồ ngang nó chiếm ngụ. Nút có đứng giữa không? Nếu không khoảng cách là bao?

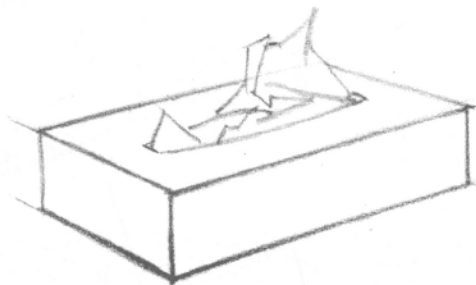
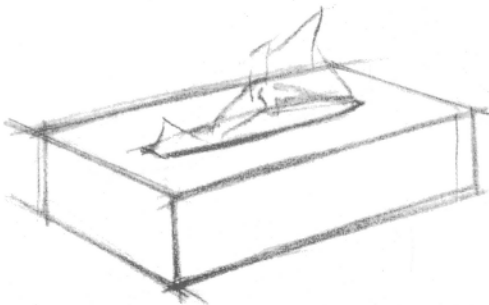
Nếu bạn vẽ một cái bàn với bốn cái chân và mặt bàn thì bề dày và chiều cao nào của chân tương xứng với chiều rộng của tấm bên. Nếu đó là một tủ đựng đầy sách, chiều cao và bề dày của cuốn sách ở giữa và cuốn sách bên cạnh là bao nhiêu?

Quan trọng: những bình đồ ngang lớn và các kích thước phải được xác định cho đúng. Sau đó, bạn phân các diện tích lớn thành nhỏ hơn và cứ thế bạn có thể quan sát mọi chi tiết.

Nếu bạn vẽ tủ sách, các tỉ lệ chung phải được xác lập trước tiên; rồi đến vị trí của kệ hay các kệ phải được cụ thể. Sau đó, bạn vẽ phác dạng các sách, chiều cao và bề dày của chúng và sau cùng, các chi tiết gáy của mỗi cuốn sách.

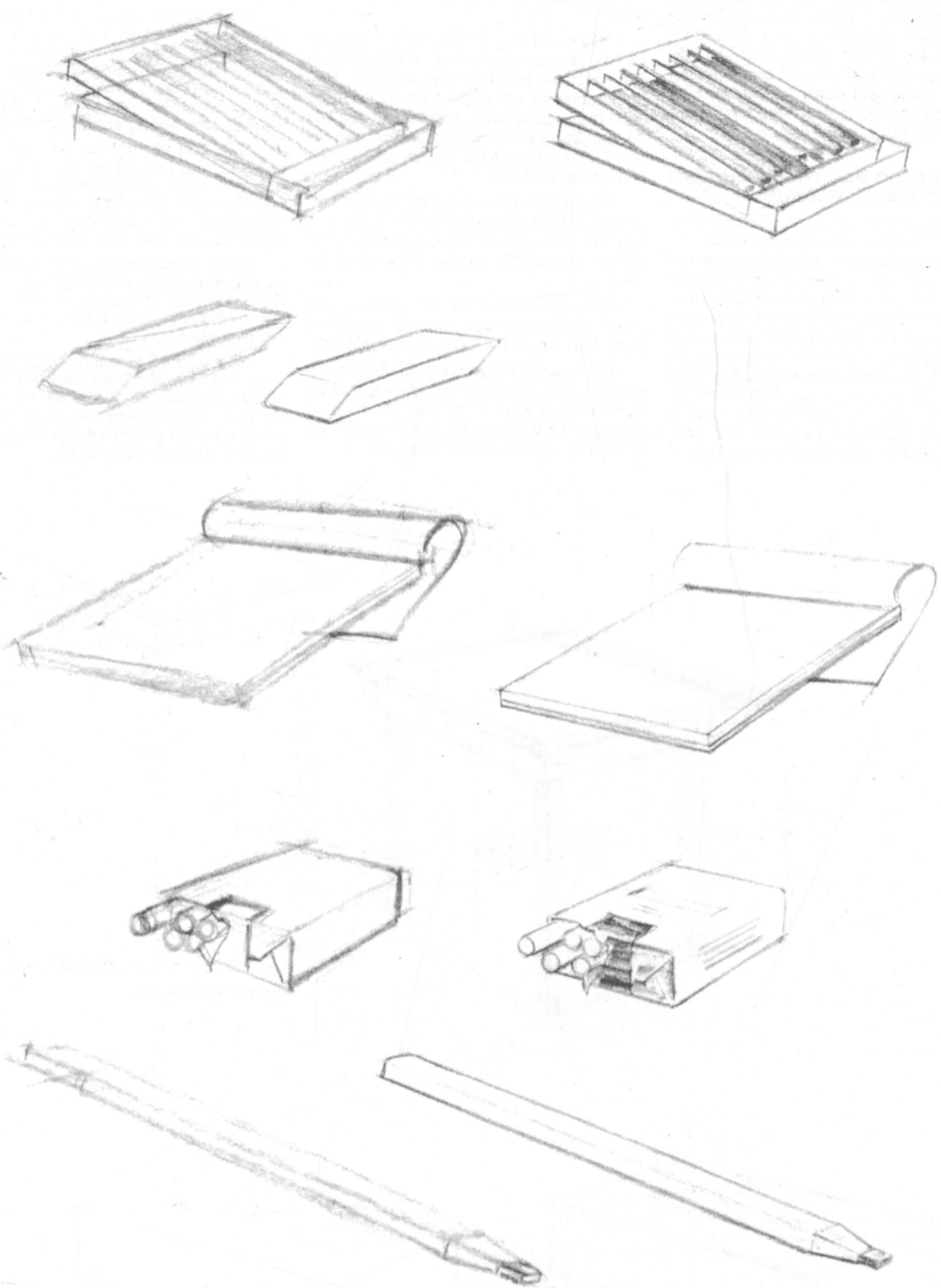

Lưu ý đường chấm chấm chỉ rằng cái bàn có hình lập phương

Hộp khăn giấy là hình dạng dễ nhất để tái hiện nhiều lần đối với một người mới vào nghề.

Các đồ vật hình lập phương

Năm đồ vật trên đây đều ở dưới đường tầm mắt.
Người ta có thể nhìn phần trên và hai cạnh của mỗi đồ vật.

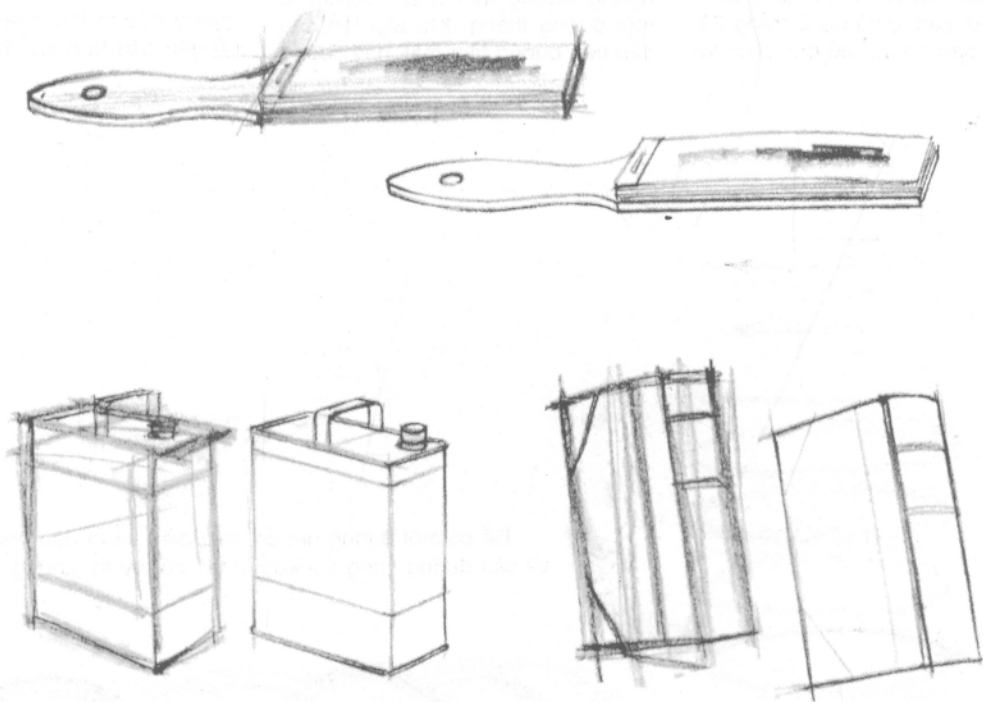
Sử dụng các bản phác để hoàn chỉnh một hình vẽ

Khi nghiên cứu chiều cao, bề dày và chiều sâu các đề tài, chắc chắn bạn vẽ các nét vô ích. Đừng xóa chúng. Tiếp tục công việc của bạn bằng cách vẽ những nét mới cho đến khi bạn đã vẽ những nét cụ thể nhất. Nhấn mạnh các nét đúng bằng cách đè mạnh bút chì. Đặt một tờ giấy khác lên hình vẽ của bạn và đổ lại các nét tốt như hình minh họa dưới đây. Bạn hãy xem họa sĩ đã thể hiện hai đề tài ở hai giai đoạn như thế nào. Ở hình vẽ trái, hình dạng chung được phác sơ trong lúc ông ta nghiên cứu các tỉ lệ. Sau đó, ông ta nhấn mạnh các nét tốt. Một lần nữa, đừng bao giờ xóa vì nếu bạn xóa, bạn sẽ mất các điểm để so sánh các hình dạng và các kích thước đúng và không đúng.

Các tỉ lệ đúng được thiết lập, người họa sĩ đặt một tờ giấy trắng (ưu tiên giấy can) lên hình vẽ đầu tiên, và "rửa" nó, nghĩa là ông ta chỉ đổ lại những đường nét đúng. Giấy can không hoàn toàn cần thiết, nhưng phải là một giấy khá trong để nhìn qua được.

Nếu còn các điểm không chính xác trên hình vẽ lần thứ hai, hãy sửa chúng bằng cách vẽ các nét mới. Sau đó đặt một tờ giấy trắng thứ ba lên hình vẽ và đổ lại các nét tốt.

Sử dụng phương pháp để hoàn chỉnh hình vẽ này, bắt đầu vẽ tất cả các đồ vật hình lập phương có quanh bạn. Trước hết bạn phải tìm các tỉ lệ cơ bản chính xác để sau đó thêm vào các chi tiết của đề tài.

Ở mỗi loại hình vẽ này, người họa sĩ bắt đầu nghiên cứu các kích thước nhờ các phác thảo (bên trái). Ông ta không bao giờ xóa. Nếu vài nét không đúng, ông làm các nét khác. Ông nhấn các đường nét đúng, đổ lên một tờ giấy khác và làm trên hình vẽ đã sửa (bên phải).

Các đồ vật hình trụ

Sau khi đã tập vẽ nhiều lần các đường nét thẳng, bạn có thể vẽ chúng một cách chắc chắn và điều này sẽ càng dễ dàng hơn. Tuy nhiên, để tái hiện các hình trụ, các hình nón hay hình cầu, bạn phải tập vẽ các đường cong.

ĐƯỜNG CONG

Hãy cầm bút chì theo cách mà bạn thích nhất. Lắc lư cánh tay từ khuỷu (và ngay từ vai, để vẽ những hình dạng lớn, Kiên trì cho đến khi bạn quen với động tác. Nếu bạn chỉ tập với cổ tay thì điều này sẽ làm giảm năng suất của bạn và bạn sẽ không bao giờ đạt đến sự nhuần nhuyễn các đường nét.

NGHIÊN CỨU CÁC DẠNG HÌNH TRỤ

Cần lưu ý điều gì ở đồ vật hình trụ? Cái cần là nhìn hình trụ với tất cả các chi tiết ở dưới. Lúc đầu cần vẽ một hình trụ hình học và đem vào đó các sửa đổi như người họa sĩ đã làm với các lọ và nổi ở trang 29. Sau này bạn có thể bỏ qua hình vẽ

hình học trước và bắt đầu ngay với đồ vật hình trụ.

THỂ HIỆN LẠI CÁC ĐỒ VẬT HÌNH TRỤ

Rudy de Reyna để cập hình trụ bằng cách phác sơ một hình elíp tròn vẹn, nghĩa là hình tròn tạo đáy và phần trên của hình trụ, ngược chiều kim đồng hồ. Sau đó ông làm hoàn chỉnh hình vẽ bằng cách nhấn mạnh phần cong đúng với các nét đậm hơn.

Có lẽ sẽ dễ dàng hơn cho bạn nếu bạn vẽ các vòng tròn theo kim đồng hồ. Hãy chọn một trong hai cách: kết quả mới đáng lưu ý! Hãy kiểm tra góc xuất phát - "đường nét bao trùm" - các cạnh của để tài bằng cách giới hạn chúng theo đường thẳng đứng của một hình trụ hình học.

ELIP VÀ PHỐI CẢNH

Khi vẽ hình trụ nên nhớ là khi ở ngang đường tầm mắt, elip chỉ là một đường thẳng. Khi elip lên cao dần trên đường tầm mắt, hay đường

chân trời, cạnh gần bạn nhất cong lại như một cung (arc). Khi elip xuống phía dưới đường tầm mắt, vòng cung lộn ngược lại và cạnh gần bạn nhất cong theo chiều ngược.

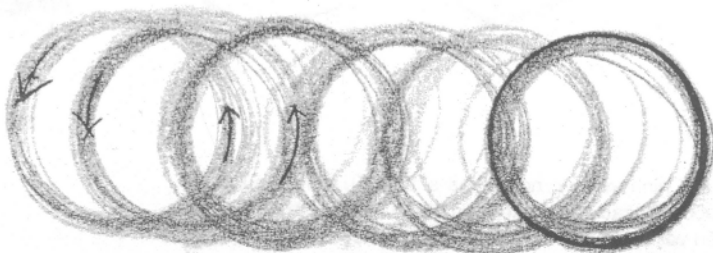
Hãy lấy một cái ly và vẽ nó nhiều lần để có một elip đúng (tr. 27 và 28).

Trước tiên nâng nó lên ngang đường tầm mắt để có một đường thẳng hoàn hảo. Đáy ly ở phía dưới đường tầm mắt và tạo một elip. Hạ dần dần cánh tay bạn và phần trên của ly trở thành một elip, rồi một hình tròn hoàn toàn.

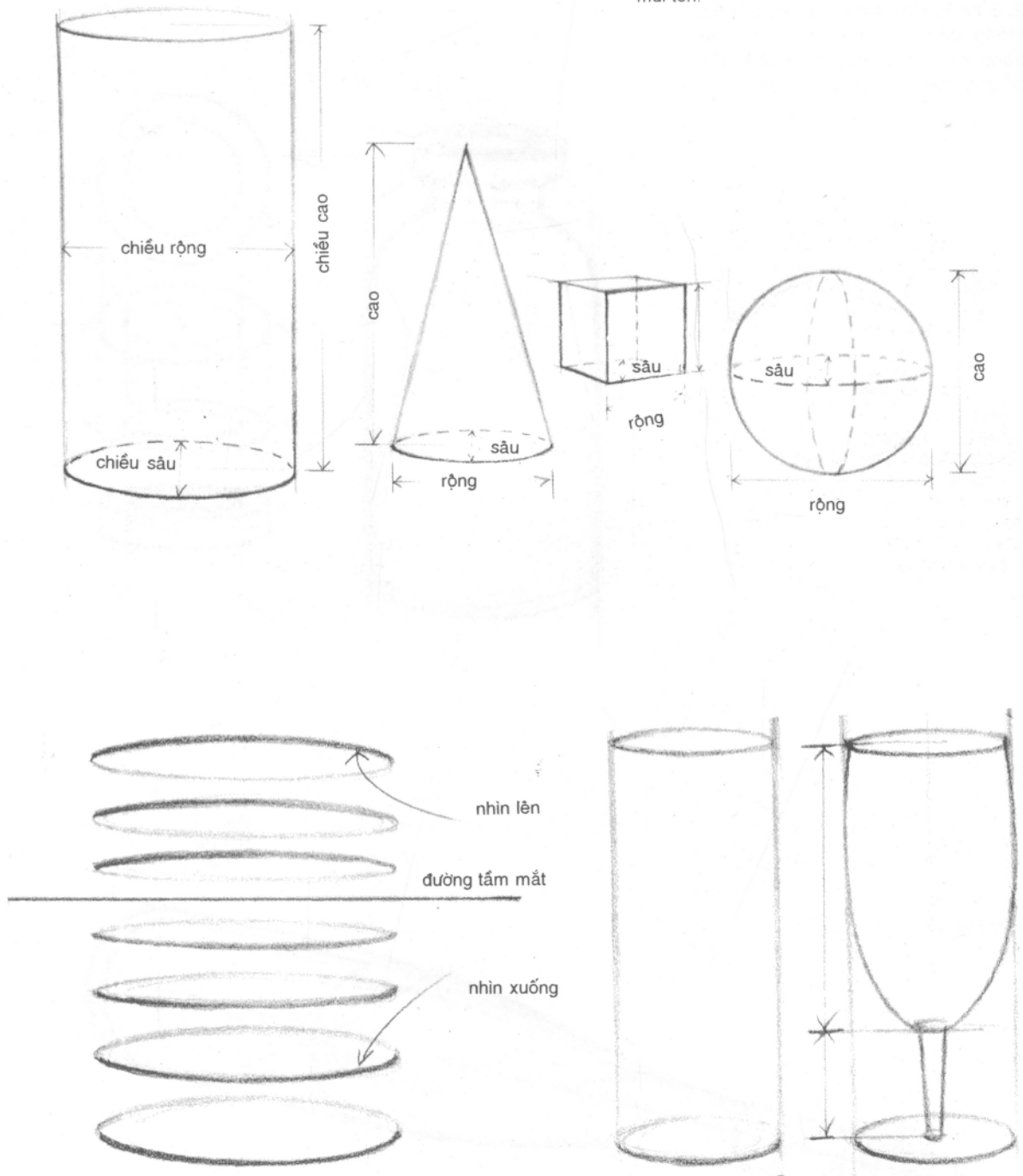
Hình dạng chiếc ly không cần thiết mấy. Đó là để tập cho con mắt và bàn tay của bạn ghi lại và thể hiện lại mọi sự cải sửa hay thay đổi chiều hướng của hình trụ cơ bản. Vị trí đúng của quai trên một cái tách, chiều cao của một hình vẽ trên một cái ly và các chiều sâu khác nhau của các elip trên và dưới phải lôi cuốn sự chú ý của bạn. Một elip ngang đường tầm mắt mỏng đi; nó trở nên sâu hơn khi để ra xa.

Để có một đường nét có nhịp điệu và nhuần nhuyễn hay vẽ các đường cong với khuỷu tay cổ tay thì không

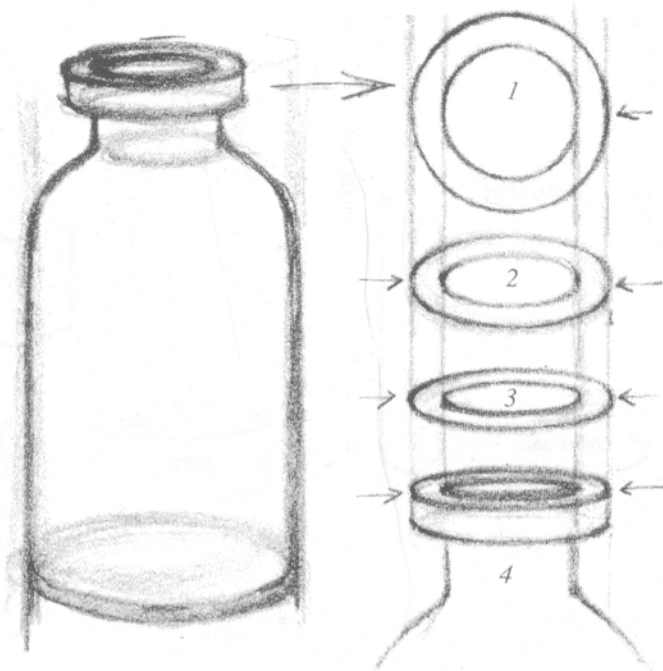

Bạn vẽ các hình dạng lập phương, hình cầu hay hình trụ, chúng phải có một không gian nào đó vì chúng đều có ba chiều. Và ngay cả nếu bạn vẽ trên một mặt bằng phẳng, bạn cũng phải tạo ảo tưởng về thể tích. Hãy nghiên cứu các chiều của đồ vật ở trang này; chúng được đánh dấu bằng mũi tên.

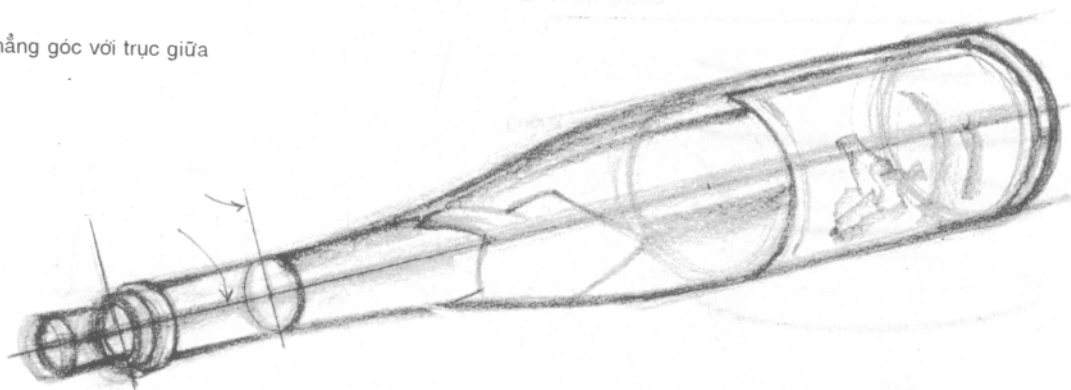

Đừng bao giờ quên đường tầm mắt. Sự thực của các đồ vật tùy thuộc vào nó. Lưu ý các elip phía trên cái ly thường mỏng hơn phía dưới vì chúng gần đường tầm mắt hơn và các elip ở dưới xa hơn.

Hãy lấy bất cứ chai nào không có nắp. Cầm nó ở đầu cánh tay và hạ nó xuống; lưu ý: cổ chai là một hình tròn tròn vẹn như ở biểu đồ 1. Elip mỏng dần khi bạn nâng chai lên ngang đường tầm mắt (biểu đồ 2, 3 và 4). Phía trước và sau cổ chai mỏng dần khi bạn nâng chai lên trong khi các cạnh trái và phải của cổ chai giữ nguyên chiều rộng.

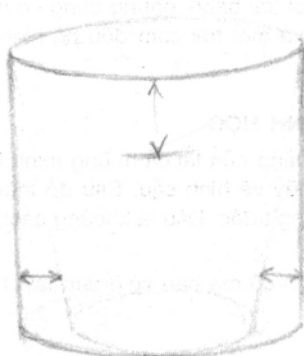

Elip thẳng góc với trục giữa

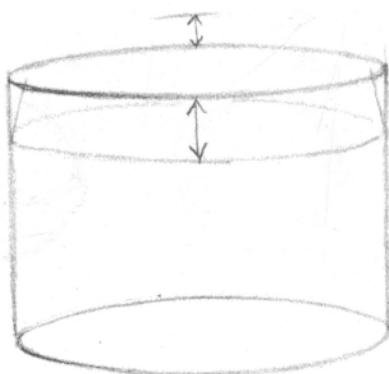
Một đồ vật hình trụ đặt một bên, như chai rượu này cho thấy các elip thẳng góc với trục trung tâm của hình trụ.

Hình trụ đáy

Bình hoa. 1. Họa sĩ vẽ trước hết một hình trụ đáy. Sau đó ông giới hạn các cạnh của bình hoa và bề rộng của mép bình.

2. Sau đó, ông nhấn mạnh các đường nét chính xác, đặt một tờ giấy khác lên hình vẽ và đổ các nét đậm, "rửa" hình vẽ.

Nồi. 1. Ở đây cũng thế, người họa sĩ đã vẽ hình trụ hình học trước tiên. Ông ta đã quan sát chiều sâu và chiều rộng của nồi tương xứng với chiều cao và đã xác định các chiều cao của mép nồi.

2. Đây là hình vẽ "hoàn chỉnh" của nồi. Họa sĩ chưa xác định độ nghiêng của cái quai nồi lẫn khoảng cách giữa phía dưới của nắp và phần trên của quai.

Bình cà phê. 1. Thông thường các nét cơ bản nhấn mạnh phải hầu như không hiện hữu, hoặc chỉ lờ mờ để thiết lập các tương quan và các điểm kiểm tra.

2. Cũng như các hình vẽ trước, họa sĩ đã đặt một tờ giấy mới lên bức vẽ phác thảo và chỉ đổ các nét đúng.

Các đồ vật hình cầu

Tất nhiên có các hình cầu hoàn toàn tròn như một trái banh, nhưng cũng có những đồ vật khác lại có hình cầu ở đáy. Một quả trứng, một quả hạt dẻ, một trái táo và một trái cam đều có hình cầu làm đáy. Một cái chén, một cái tách hay một bình trà một phần hình cầu.

THAY ĐỔI CHIỀU HƯỚNG CỦA HÌNH CẦU HÌNH HỌC

Những thay đổi này đôi lúc có thể dễ, và là nền tảng của tất cả những minh họa của trang này và kế tiếp. Để tái hiện một đồ vật có cấu trúc hình cầu, trước hết hãy vẽ hình cầu. Sau đó thêm vào các thay đổi mà đề tài đòi hỏi. Hãy suy nghĩ về các tỉ lệ như đối với các hình dạng trước. Đó là khoảng cách giữa hình cầu đáy và những đặc điểm của đề tài (phần cong, chỗ phình v.v...)?

Hãy sử dụng tất cả những đồ vật hình cầu đủ kích cỡ mà bạn có ở tầm tay; hãy chọn những đồ vật khá to để cho bút chì của bạn được tung hoành.

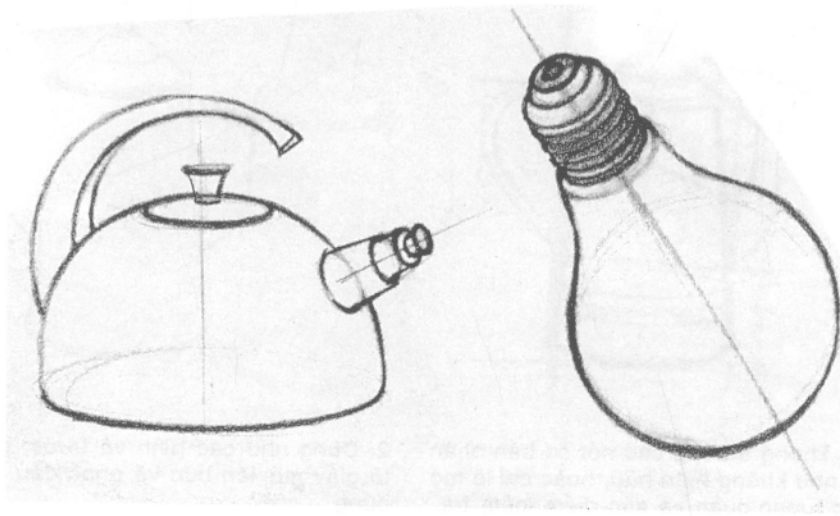
CHIỀU SÂU

Khi vẽ, luôn luôn nghĩ rằng hình cầu chiếm một không gian nhất định, đó không phải là một đĩa phẳng. Hãy cầm một quả cam hay một quả táo trong tay và lượng định khối của nó. Cố gắng thể hiện thể tích và sức nặng của nó trên hình vẽ của bạn. Trong các minh họa, người họa sĩ chỉ cách thể hiện sự nổi lên bằng cách vẽ các elip trên quả táo và trái cam, và trên các hình cầu hình học dùng làm đáy.

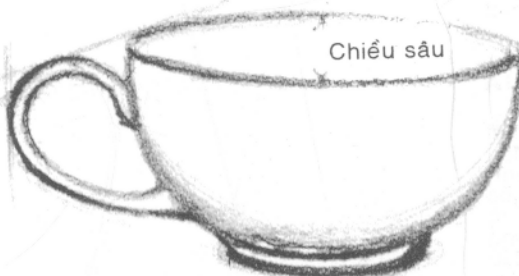
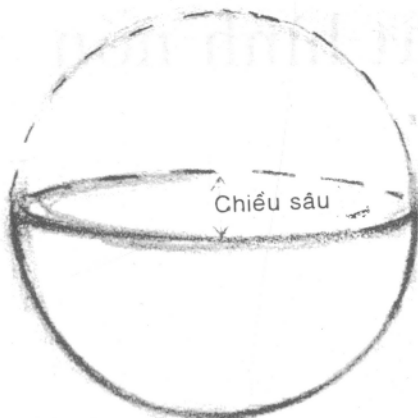
Hình đáy của quả trứng và hạt dẻ là hình cầu. Đừng quên là hình cầu có ba chiều. Các elip thêm vào quả trứng giúp cho thấy rõ chiều sâu.

Dù chúng được biến đổi khác nhau, mỗi một đồ vật có một hình cầu làm đáy. Hãy xem đường bút chì mảnh ở trung tâm mỗi đồ vật, mà người họa sĩ sử dụng để tạo sự đối xứng trong các hình vẽ.

Chén trà

1. Một vài đồ vật có cấu trúc một phần hình cầu. Ngay ở đây cũng bắt đầu vẽ hình cầu tròn vẹn như các nét gạch đứt cho thấy. Hãy xem elip xác định chiều sâu của hình cầu bằng cách tạo thể tích.

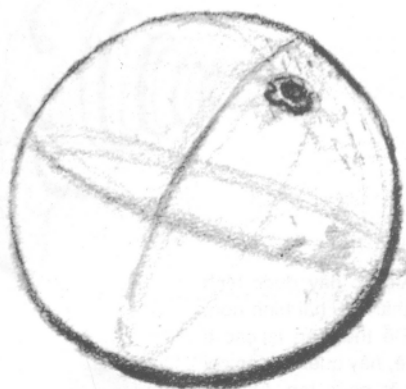
2. Giờ cải tiến hình cầu của bạn để biến hóa nó thành chén. Ở đây, họa sĩ đã xóa nét gạch đứt và chấm chút nửa phần dưới.

Táo và cam

1. Để vẽ quả hay một phần của chúng, hãy vẽ trước tiên hình cầu hình học tròn vẹn. Rồi vẽ các elip để có chiều thứ ba của hình cầu: chiều sâu.

2. Một khi hình dạng đáy đã lập, bạn có thể thêm các chiều hướng và các chi tiết của riêng mỗi quả: chỗ phình, kết cấu của nó, nùm của nó.

Các đồ vật hình nón

Hình dạng cuối cùng trong bốn loại hình đáy là hình nón. Hình ảnh đầu tiên đến với bạn có lẽ là ổ đài kem, nhưng có cả những chai ly, đèn bàn cũng như vô số các đồ vật tự nhiên như vỏ ốc, cây cối, hoa có hình nón làm đáy.

Khi bạn bắt đầu vẽ các đồ vật hình nón, đừng quên rằng hình nón là một khối có đáy tròn, elip và kết thúc nhọn hoắt. Hãy tìm trước trên hình dạng này trong đề tài vẽ, dù nó dài hay mỏng như ly uống rượu champagne hoặc ngắn và rộng như một khuôn bánh xốp.

SỰ ĐỐI XỨNG CỦA HÌNH NÓN

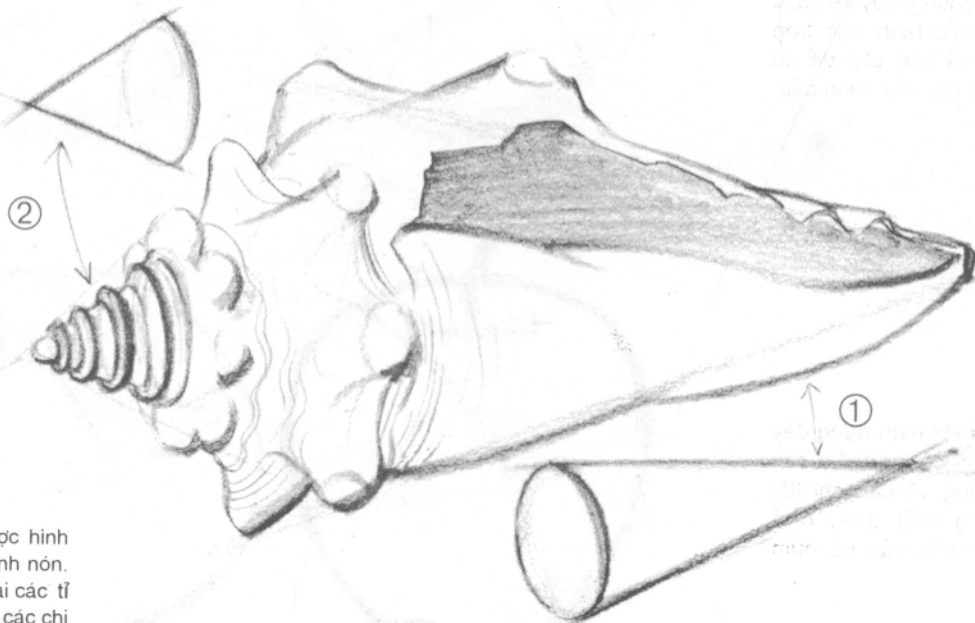
Cách tốt nhất để vẽ một hình nón đối xứng là bắt đầu bằng một trục trung tâm. Sau đó vẽ một elip có góc thẳng với đường này. Chỉ rõ điểm mũi. Xong vẽ hai đường chéo đi từ mũi đến hai đầu của elip (bên phải). Giờ thêm các chi tiết chính cho đề tài.

HÃY TÁO BẠO LÊN!

Vẽ tất cả những dạng hình nón mà bạn có ở tâm tay. Bạn sẽ hạnh diện về bạn một khi bạn đã chế ngự được bốn hình dạng đáy; bạn có thể vẽ bất cứ vật gì và không có gì hạn chế sự sáng tạo của bạn.

1. Họa sĩ bắt đầu vẽ hình dạng hình học trọn vẹn của hình nón. Hãy xem đường trục qua trung tâm. Chức năng của nó là giúp xác định các tỉ lệ đúng và theo đó là đối xứng.

2. Sau khi đã thiết lập các kích thước của hình nón, họa sĩ cải sửa hình dạng hình học bằng cách thêm các chi tiết. Các chi tiết này biến đổi hình nón thành một đồ vật dễ nhận ra: một ổ đài kem.

Vỏ ốc này được hình thành từ hai hình nón. Để thể hiện lại các tỉ lệ, hãy quên đi các chi tiết phức tạp. Ở đây, họa sĩ chỉ thực hiện hai hình dạng và vị thế của chúng trong vỏ ốc.

Cách vẽ đồ vật có hình dạng đáy

Giờ bạn bắt đầu cảm thấy thỏa thích và vừa lòng. Một khi bạn đã chế ngự được các hình dạng đáy bạn có thể thực hiện các sự phối hợp, cho phép bạn vẽ bất cứ đồ vật nào, giản đơn hay phức tạp. Đừng quên là hình vẽ chỉ là một vấn đề về phối hợp các hình dạng đáy.

LIÊN HỆ QUA LẠI GIỮA CÁC HÌNH DẠNG ĐÁY

Dù chúng đơn giản hay phức tạp, gồm hai hoặc nhiều hình dạng, bạn cũng phải lập tương quan về mức độ lớn nhỏ và vị thế

các hình dạng đáy với nhau. Điều chú tâm hàng đầu là đối với một đồ vật có hình dạng duy nhất: chiều cao, bề dày, chiều sâu một hình dạng đáy có liên hệ với một hình dạng khác.

Hãy nghiên cứu các tỉ lệ hình dạng đáy bằng cách vẽ nhiều đường nét, đừng xóa. Vì vậy bạn có thể so sánh các tỉ lệ của bạn và thể hiện các hình dạng đúng. Xong xuôi, bạn đặt một tờ giấy khác lên hình vẽ và "rửa" nó.

CÁC ĐỒ VẬT ĐỐI XỨNG

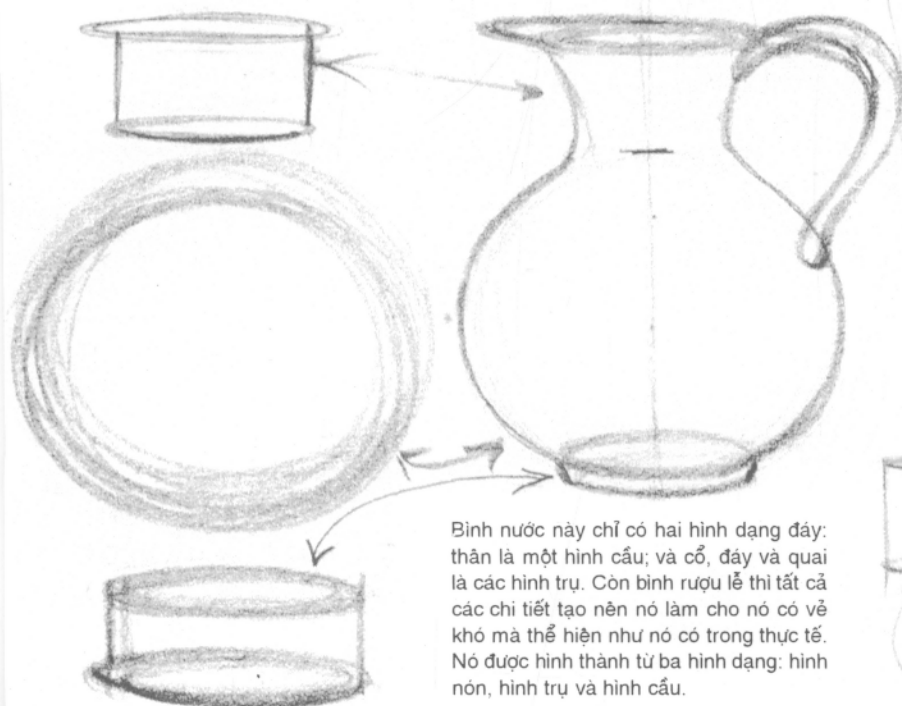
Để có những hình dạng đúng,

trước hết phải có sự đối xứng trong các hình vẽ đồ vật như ly, đèn hay cây đèn nến. Vẽ đường giữa như họa sĩ vẽ (dưới đáy). Sau đó, vẽ đường viền trái của đồ vật, và quay tờ giấy của bạn ngược lại. Xác định vị trí đường giữa và vẽ đường viền phải từ đường viền trái trên một tờ giấy khác. Hai cạnh của đồ vật phải hoàn toàn đối xứng nhau. Trên một tờ thứ ba, vẽ đồ vật tròn vẹn và lọc lại hình vẽ của bạn bằng cách bỏ các đường nét không dùng đến.

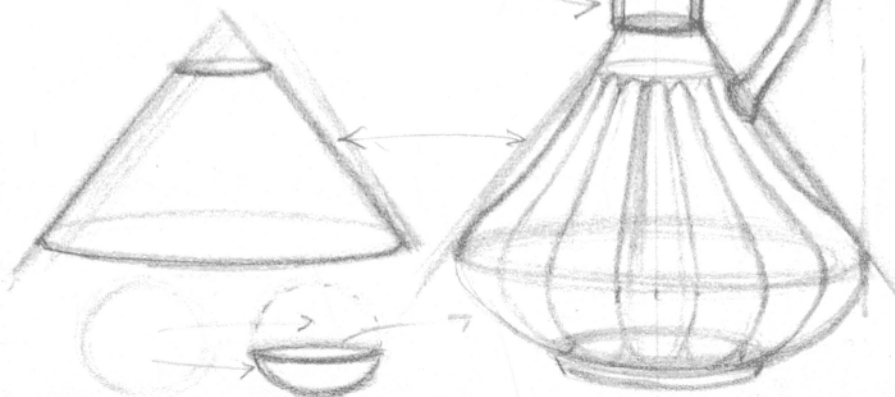
HÌNH VẼ VÀ QUAN SÁT

Xong rồi. Bạn có thể vẽ bất cứ gì. Nếu bạn am tường được bốn hình dạng đáy thì những khả năng của bạn là vô hạn. Hãy học cách phân biệt các hình dạng đáy ẩn giấu trong các đồ vật; đôi lúc chúng hoàn toàn bị che kín bởi nhiều chi tiết. Đồ vật cũng có thể gồm nhiều hình dạng đáy đến nỗi khó mà phân biệt được.

Hãy có con mắt tinh tường. Không chỉ nhìn mà phải quan sát. Hãy suy nghĩ. Hãy tự hỏi về các vấn đề mà chúng ta sẽ bàn đến ở mỗi chương. Sự quan sát giữ một vai trò lớn trong cách vẽ của bạn.

Bình nước này chỉ có hai hình dạng đáy: thân là một hình cầu; và cổ, đáy và quai là các hình trụ. Còn bình rượu lễ thì tất cả các chi tiết tạo nên nó làm cho nó có vẻ khó mà thể hiện như nó có trong thực tế. Nó được hình thành từ ba hình dạng: hình nón, hình trụ và hình cầu.

Phong cảnh

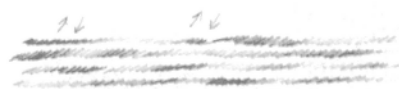
Khi bạn vẽ một phong cảnh, hãy quan tâm về sắc độ hơn là đường nét. Chẳng có gì ngăn cản bạn, nhân danh người nghệ sĩ, cải tiến các sắc độ mà bạn thấy. Nhà soạn nhạc tập hợp một nhóm nốt nhạc sao cho chúng phát ra những âm thanh hài hòa và chính toàn thể những tập hợp âm thanh tạo ra những giai điệu đẹp nhất. Vì vậy bạn hãy chọn những thành tố khác nhau - một trang trại, các cây cối, núi non, tàu bè v.v... - mà bạn tập hợp lại để làm thành một kết hợp và điều này đòi hỏi bạn một sự sắp đặt ở bên trong của hình ảnh. Trong chương này, bạn học cách nhìn phong cảnh vừa với tư cách là sắc độ vừa với tư cách là họa tiết và vẽ các hình vẽ từ các bức ảnh.

Sự thiết lập kết cấu từ đường nét và nét

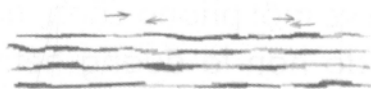
Khi bạn bắt đầu vẽ thiên nhiên, bạn muốn thể hiện lại các kết cấu riêng của mỗi thành tố: đá, gỗ, cỏ v.v... Bạn sẽ đạt được tính xác thực, các hình vẽ của bạn sẽ đầy sức sống và sáng giá. Tuy nhiên đừng quên rằng: bạn không sao chép lại một đồ vật mà là bạn phát hiện nó. Vì thế đừng tìm kiếm một sự chính xác của ảnh chụp mà là phối hợp các đường nét và các sắc độ để làm nổi bật lên chất lượng của kết cấu của các chủ đề. Các sự phối hợp về đường nét và sắc thái sẽ làm cho hình vẽ của bạn sống động hơn (xem dưới và trang tiếp theo). Sự tạo tác

nên các kết cấu bằng việc chỉ sử dụng các đường nét sẽ được minh họa ở đây: (A): đường răng cưa theo đường thẳng đứng, sức ép trên bút chì nặng nhẹ khác nhau; (B): đường răng được thực hiện nhờ một chuyển động ngang, sức ép khác nhau; (C): đường liên tục, rộng, với đường cong có đỉnh tròn; (D): đường mảnh và sát nhau, đường cong nhẹ, sức ép khác nhau. (E): đường vòng cung dài đậm với sức ép, mạnh những vùng nhỏ thay đổi hướng, sức ép nhẹ hơn. (F): đường nét ngắn và cong từ dưới lên, sức ép và hướng khác nhau. (G): nét dài, cong từ dưới lên, phối hợp

với các đường vòng cung dài. (H): nét ngắn và thẳng, hướng hơi đổi. (I): nét rất ngắn: trở nên rộng và càng ngắn hơn khi tách ra, sức ép nhẹ đi nếu nét nhạt dần. (J): nét răng cưa thẳng đứng, đi xuống rồi đi lên không nhắc bút chì. (K): đường răng cưa liên tục, sức ép khác nhau. (L): nét rất ngắn kéo dài, sức ép mạnh hơn nên đậm hơn. (M): nét ngắn, sức ép khác nhau từ trái sang phải. (N): đường nét thật thường dài, phẳng, giảm sức ép ở bên phải. (O): đường nét góc ngắn từ trên xuống dưới, sức ép khác nhau.

A

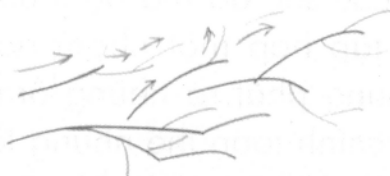
B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

Đây là một đồ án những nét khác nhau và phối hợp nét mà ta có thể dùng để minh họa kết cấu các ngôi, gỗ, cỏ và cây. Đừng bao giờ làm một hình vẽ đầy đủ, mà hãy vẽ đồ án đại khái của các chủ đề khác nhau.

Các miếng ngói thể hiện bằng phối hợp mà chúng ta đã thấy ở trang trước: (O): đường nét gãy góc ngắn từ trên xuống dưới, sức đè khác nhau; (M): nét ngắn, sức đè khác nhau từ trái sang phải; và (B): một đường răng cưa ngang, với sức đè nhiều ít khác nhau.

Cỏ ngoài đồng thể hiện bằng sự phối hợp các nét đã đề cập ở trang trước: (F): nét ngắn và cong từ dưới lên trên; sức đè và hướng thay đổi; (H): nét ngắn thẳng, hướng thay đổi nhẹ; và (E): đường hình cung dài, sức đè rất mạnh, những vùng nhỏ thay đổi hướng với sức đè rất nhẹ.

Thân cây thực hiện bằng các nét đã đề cập ở trang trước: (O): nét gãy góc ngắn vẽ từ trên xuống dưới với sức đè thay đổi; (J): nét thẳng đứng răng cưa xuống và lên mà không nhắc bút chì; và (E): vòng cung dài, sức đè mạnh, vùng nhỏ đổi hướng với sức đè rất nhẹ.

Các sắc độ trong tranh phong cảnh

Giả thiết là bạn vẽ một nhà kho màu xám sắc độ 5, tựa trên một ngọn núi sắc độ 4 và đặt ở một cảnh trước sắc độ 6. Nếu bạn thể hiện các sắc độ này đúng như thế, hình vẽ của bạn sẽ đơn điệu (chúng tôi đề nghị bạn xem lại bảng các sắc độ ở trang 12 và 13).

Bắt đầu đổi các sắc độ. Hãy cho nhà kho sắc độ 7, núi sắc độ 3, và ở cảnh trước sắc độ 5. Bạn hãy xem hình vẽ của bạn trở nên hay ho như thế nào với những tương phản mà bạn thêm vào đó.

Hãy đi xa hơn nữa: cho nhà kho một sắc độ 10, núi non sắc độ 0 và ở cảnh trước một sắc độ 5. Giờ thì bạn có một thang sắc độ. Bạn có thể luôn luôn thực hiện những thu xếp về sắc độ trong các hình vẽ. Chính bạn quyết định chỗ nào bạn muốn làm đậm và hiệu quả nào bạn muốn tạo ra.

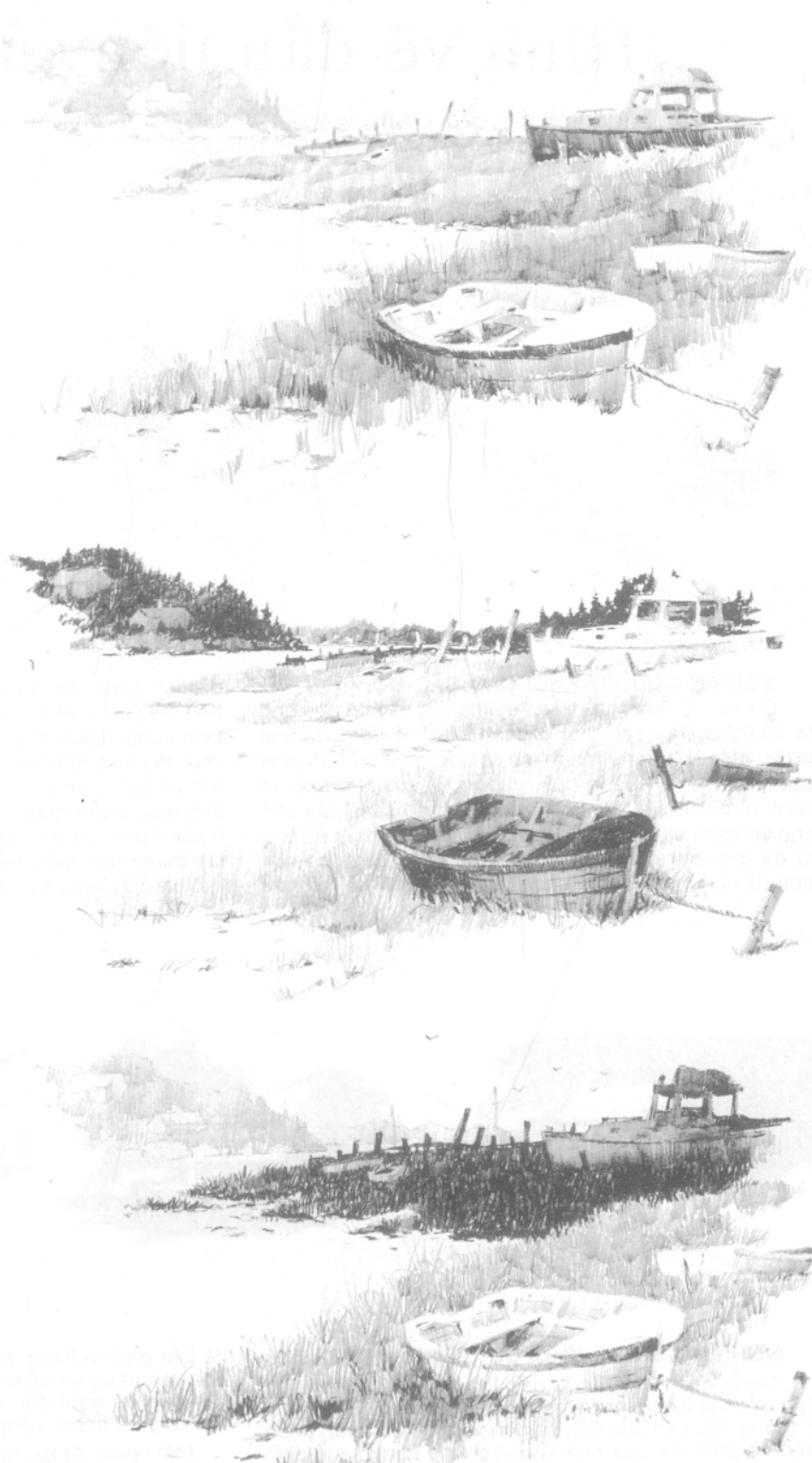

MIỀN ĐÔNG GLOUCESTER

Trong các sắc độ ở hình vẽ này là những sắc độ đúng như họa sĩ đã nhìn thấy. Các sắc độ đậm ở cảnh trước, và các sắc độ nhạt hơn ở một cảnh xa hơn

Đây cũng là cảnh ấy, nhưng người họa sĩ đã đổi các sắc độ. Ông đã hoán chuyển các sắc độ ở cảnh trước và cảnh sau - các sắc độ đậm giờ lại ở phía sau và nhạt ở trước; nét nhấn được đặt vào các thành tố khác. Luôn luôn có nhiều cách phân phối đúng các sắc độ. Hãy làm các thử nghiệm cho đến khi bạn có một hình vẽ đẹp nhất

Ở đây, người họa sĩ cũng lại đổi các sắc độ. Lần này, ông ta cho sắc độ đậm ở cảnh hai. Sự dàn xếp này cũng không nổi bật hơn hai bức đầu vì sự phân phối các sắc độ không tự nhiên. Phải có một đám mây ở bên trên vùng này, nhưng không chắc là có một đám.

Hình vẽ đầu tiên của bạn

Đề tài đơn giản, nhưng nó bao gồm nhiều kết cấu: gỗ, đá, ngôi gỗ, cây cối và cỏ. Tất cả đều được thực hiện khác biệt nhau.

NGHIÊN CỨU SƠ KHỞI CÁC SẮC ĐỘ

Ở hình vẽ đầu, người họa sĩ họa các sắc độ như ông ta đã thấy. Cây cối nhạt ở cảnh sau, cỏ đậm ở cảnh trước. Một ánh sáng mạnh mẽ từ bên phải rơi vào phía trước nhà kho. Không hay, vì bên tối của nhà kho và cảnh trước có sắc độ đậm, trong khi bên sáng của nhà kho và cảnh sau có sắc độ nhạt. Ở hình vẽ thứ hai, ông ta đã cho cây cối một sắc độ đậm nhất. Để tách biệt bên tối của nhà kho và cảnh trước, ông ta làm thế nào

để ánh sáng đến từ phía trái. Cũng không đạt lắm, vì bên sáng của nhà kho trở thành điểm nhìn. Ở hình vẽ cuối cùng, người họa sĩ đã vẽ các cây cối đậm để tạo cho nhà kho một hình bóng nổi bật. Ông đã chọn một ánh sáng từ bên phải, như trong thực tế. Ông đã để các sắc màu trung gian vào phía bên tối của nhà kho và ở mái trước, và các sắc độ nhạt ở cảnh trước. Tất cả tạo thành một toàn thể đơn giản và hài hòa giữa sáng - tối và sắc màu trung gian.

NGHIÊN CỨU SƠ KHỞI SỰ GIỐNG KHUNG

Trong các nghiên cứu này, người họa sĩ quan tâm đến việc thể hiện hình dáng căn bản của sự giống khung. Ý tưởng đầu tiên của ông là "đeo vuông" (equarrir) phần trên và phía trái của nhà kho vì chúng quay sang phải và ánh sáng đến từ hướng này. Vì nhà kho có nhiều góc thẳng góc, ông thấy rằng một sự giống khung ít thuận nhất với chúng sẽ hấp dẫn hơn. Vì thế ông làm một bản phác thảo mới.

Giống khung thứ hai tạo một ấn tượng quá lớn về khối, vì người họa sĩ không tiên liệu một vùng nhạt nào

để làm cho nó sáng lên. phía trái nhà kho và cảnh sau hòa vào nhau và cảnh trước nhạt nhẽo và đơn điệu. Vì vậy ông đã nghĩ đến một giống khung thứ ba, và lần này ông đã thành công.

Mặt ngoài đã tạo nên hiệu quả về kích cỡ và không gian, và ông đã thêm một vài chi tiết quan trọng, như hàng rào ở vùng nhạt. Lối đi ở cảnh trước dẫn cái nhìn trực tiếp đến trung tâm điểm.

Một khi các sắc độ được phân bố và giống khung hoàn thành, người họa sĩ sẵn sàng thực hiện hình vẽ của mình.

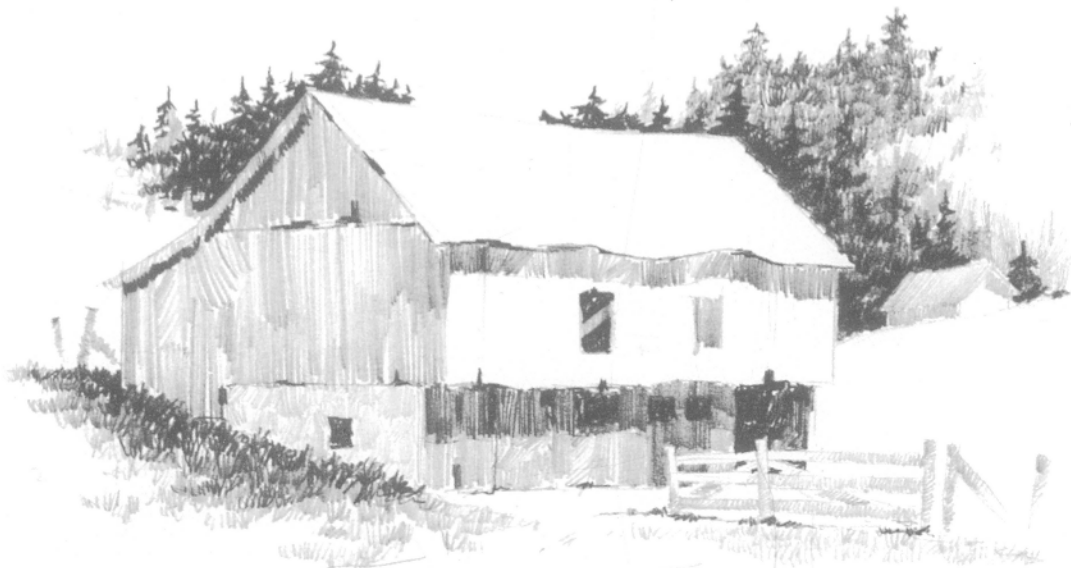

1. Người họa sĩ đã thực hiện hình vẽ đầu tiên với một bút chì 4H. Ông chỉ thể hiện các nét cơ bản của nhà kho và quan tâm đến tỉ lệ, việc sắp đặt trên giấy và phối cảnh.

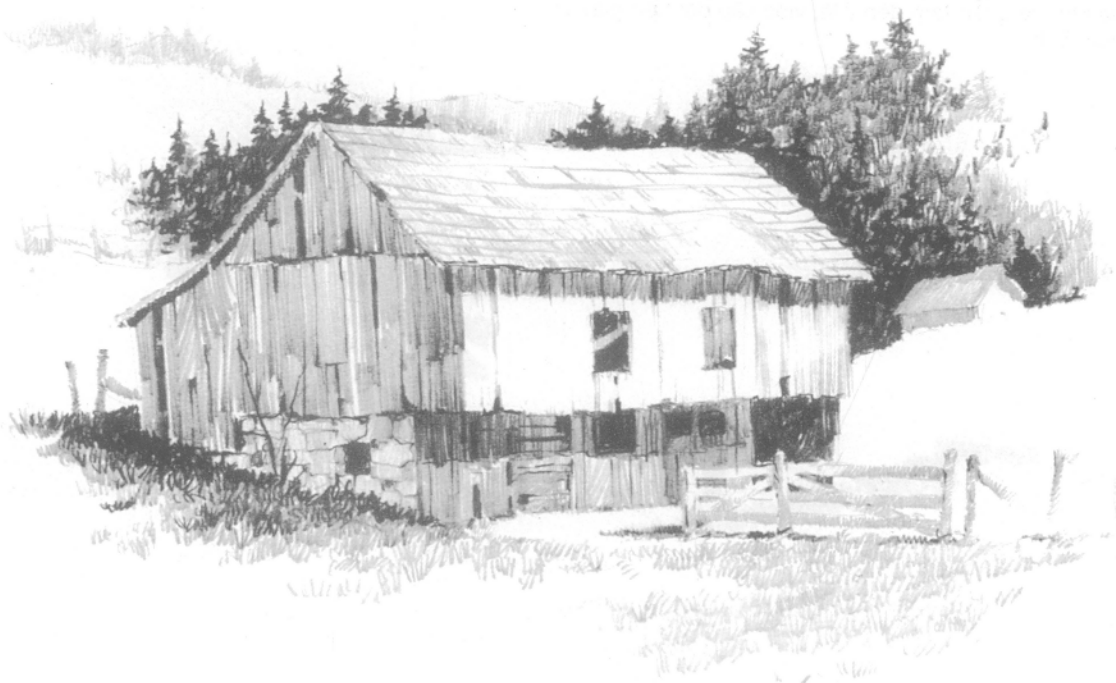
2. Trước hết, ông đã xác định các sắc màu đậm bằng một bút chì HB. Sau đó ông vẽ cây cối ở cảnh sau với một 2B thêm vào một sắc độ. Lý lẽ căn bản để bắt đầu với các vùng đậm là vùng sáng đã hiện diện, bạn không thể sử dụng các sắc màu nhạt hơn trang giấy, trừ khi hạ nó xuống một sắc màu (ton) với bút chì

6H. Giờ cần xác định các sắc độ đậm và vừa. Bắt đầu từ các sắc độ đậm, ông ta đã biết ngay tức khắc ông ta có thể đi đến đâu với các sắc màu trung gian là những vùng khó thể hiện. Thật thế, nếu các sắc màu trung gian quá tối, hình vẽ sẽ thiếu tương phản và nếu chúng quá nhạt, bức vẽ sẽ có vẻ lợt lạt.

3. Một khi các sắc độ đậm được thiết lập, người họa sĩ thêm vào các sắc màu trung gian. Ván phía bên của nhà kho thẳng đứng, ông đã thực hiện các nét cũng theo cách ấy với một bút chì 2B, đôi khi đổi hướng để thêm vào chút duyên dáng. Bức tường đá (bên trái),

hàng rào và bờ cỏ được đưa qua trở lại với bút chì 4H. Với HB, ông đã làm đậm bóng do phần nhô ra của phía trước nhà kho. Ông chỉ thêm vào các chi tiết khi các sắc độ đã vừa ý ông.

4. Một khi các sắc độ và sự giống khung được thiết lập, người họa sĩ bắt đầu đi vào các chi tiết và kết cấu. Ông vẽ một vài miếng ván phía bên có cây che bóng của nhà kho với một bút chì HB. Chi tiết lý thú: ông đã nghĩ ra một vài tấm ván thiếu, vì ông thấy rằng ở loại hình vẽ này ông có thể chơi ngông được. Thực tế, không có tấm ván nào thiếu cả, nhưng nhà kho sẽ chán với hai cạnh vụng chắc thể hiện lại một cách trung thực. Với một bút chì 6H, người họa sĩ nhấn mạnh bờ phải

của nhà kho; và với 2H ông đã cho thấy những chỗ ván thiếu. Bạn có thấy các chi tiết của vùng này không nhiều không. Nhiều chi tiết có thể giết trừ chơi các sắc độ và giảm hiệu quả ánh sáng của phía trước. Cuối cùng, với một 6H, ông làm rõ nét mái, các đồi và cây cối ở xa, và vẽ cỏ ở cảnh trước. Sau đó ông đặt bức vẽ lên giá để ước lượng quãng cách hiệu quả tương phản các sắc độ. Ông đã bỏ một giờ để vẽ kể cả quan sát, chuẩn bị và bố cục.

A

B

C

PHÂN TÍCH HÌNH VẼ

A. Hồng nhà kho được vẽ nhanh với 2H bằng các đường nét thẳng đứng với một sức đè thay đổi, tạo ra những sắc thái của các sắc màu nhẹ. Người họa sĩ không vẽ các đường nét từ trên xuống với chỉ một nét; ông đổi chiều dài và hướng các đường nét cho hay hơn. Sau đó, ông vẽ các cạnh gờ của các tầng đá với HB, và đôi khi làm tối một viên đá với 2H.

B. Cây cối ở cảnh sau được làm rõ nét với những nét ngắn chạy khắp chiều. Vùng cây cối vẽ với HB. Cũng với các nét rất ngắn, ông sử dụng một 2B cho những cây đậm nhất gần mái. Hãy chú ý xem các sắc

độ làm rõ nét các vùng đậm trên giấy trắng như thế nào.

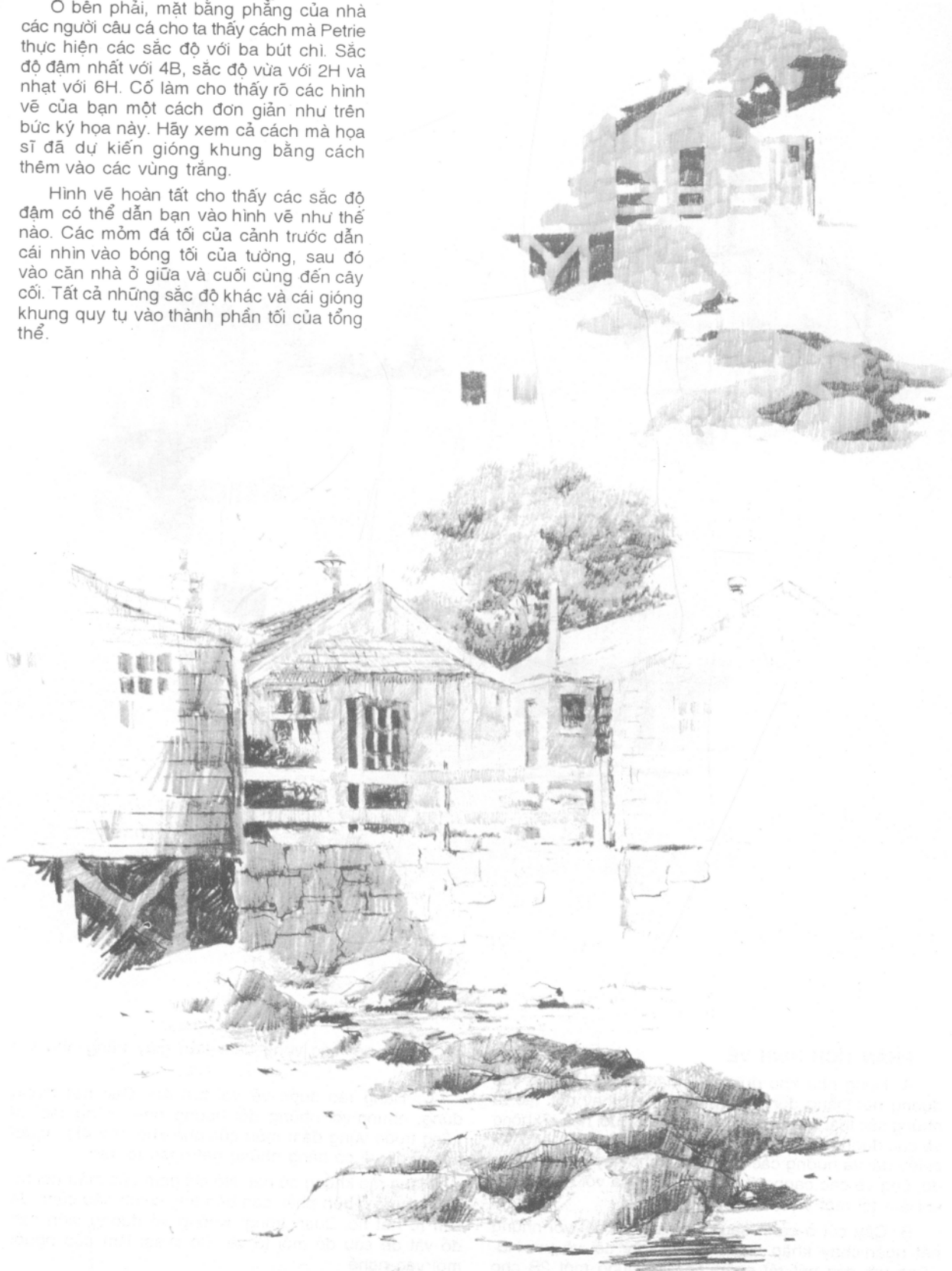
C. Hàng rào được vẽ với bút 4H. Các nét thẳng đứng, nhưng với những đổi hướng nhẹ. Hàng rào thì trắng trước vùng đậm màu của nhà kho. Với 4H, người họa sĩ đã vẽ cô bằng những nét ngắn rời rạc.

Hàng rào không có nét. Nó chỉ gồm các màu (teint). Chỉ thấy rõ ở bên phải; còn bên trái, chính hậu cảnh đã làm rõ nét nó. Quan trọng: Không vẽ đường viền các đồ vật để sau đó mới tô vẽ. Đó là sai lầm của người mới vào nghề.

Hình vẽ có đặc trưng tối

Ở bên phải, mặt bằng phẳng của nhà các người câu cá cho ta thấy cách mà Petrie thực hiện các sắc độ với ba bút chì. Sắc độ đậm nhất với 4B, sắc độ vừa với 2H và nhạt với 6H. Cố làm cho thấy rõ các hình vẽ của bạn một cách đơn giản như trên bức ký họa này. Hãy xem cả cách mà họa sĩ đã dự kiến giống khung bằng cách thêm vào các vùng trắng.

Hình vẽ hoàn tất cho thấy các sắc độ đậm có thể dẫn bạn vào hình vẽ như thế nào. Các mảng đá tối của cảnh trước dẫn cái nhìn vào bóng tối của tường, sau đó vào căn nhà ở giữa và cuối cùng đến cây cối. Tất cả những sắc độ khác và cái giống khung quy tụ vào thành phần tối của tổng thể.

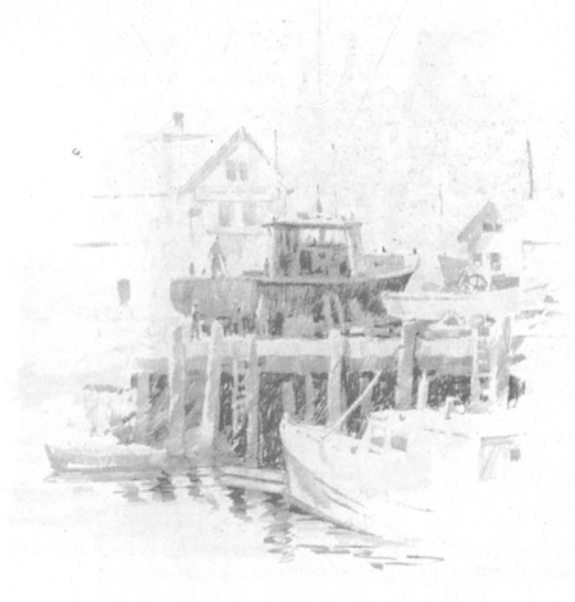
Sự trải mờ nét vẽ bằng bút chì

NHỮNG HIỆU QUẢ CỦA SỰ TRẢI MỜ

Hình vẽ được Petrie thực hiện ở xưởng, minh họa hiệu quả mà bạn có thể đạt được bằng sự trải mờ. Hình vẽ được thực hiện bằng bút chì 2B với sức đè thay đổi. Sau đó người họa sĩ dùng một giấy xoắn lại để trải mờ nét vẽ, và đa số các sắc thái nhạt được thực hiện bằng giấy xoắn.

Ở bên phải, chúng ta có một bản phác thảo vẽ nhanh ở trạng thái tự nhiên. Petrie dùng các bút chì 6H và 4H cho những sắc độ nhạt, 2H và HB cho các sắc độ vừa và 4B cho các sắc độ đậm. Theo ý của ông ta, hình vẽ này có chất lượng cao hơn bức kia vì người ta có thể tìm thấy những nét lẻ loi.

Cảnh ở cảng

1. Giản lược cảnh ở cảng: Nếu có 200 thuyền, dùng cổ thể hiện 199. Chọn một vài chiếc có mẫu mã lý thú và hãy quên đi các chiếc kia. Một ý kiến hay khác: Hãy vẽ trước tiên những chiếc có thể có khả năng rời bến. Chẳng có gì thất vọng bằng việc đang vẽ một nửa thì thuyền bỏ đi. Các nhà, cảng và cây cối luôn luôn ở đó, nhưng những người đánh cá thường có thói xấu là di chuyển thuyền của họ không đúng lúc!

Ở cảnh này vào một buổi sớm mai sương mù, người họa sĩ đã quyết để các sắc độ đậm ở cảnh trước, với trời và nước một màu trắng; bờ xa kia thì có sắc độ vừa.

2. Họa sĩ đã thực hiện các sắc độ đậm bằng 2B, kể cả căn nhà tối, không gian giữa các cột của cảng và những ánh phản chiếu dưới nước. Với HB, ông đã thêm các sắc vừa của cảng và vẽ nhanh những nét ngang chỗ bùn ở cảnh phía trước. Ông đã làm rõ nét hơn đáy của bến cảng để chân của các cột hòa vào bùn. Mái

Toàn cảnh được vẽ nhanh với bút chì 4H, và người họa sĩ đã gạt bỏ sang một bên những thuyền đang đậu ở cảng. Con đường xa xa của bãi cát sỏi bằng 6H và những cây tùng chỉ là những hình bóng. Sức đề cànng lúc càng nhẹ dần dọc theo bờ nước để tạo một sự nhạt dần các sắc độ. Đối với cây cối, ông phác những nét ngắn mà một vài nét tối hơn để người ta biết đó là cây cối. Ông đã vẽ cạnh cỏ bóng cây của các nhà ở xa với 4H. Cửa sổ và phần dưới các nhà được làm rõ nét với 2H.

Bằng các sắc độ ở vùng này ở giữa 9 và 7, và các bút chì sử dụng đi từ 6H đến 2H.

nhà, hông của căn nhà bên trái, căn nhà kia có các thuyền được phác với 2H. Đối với thuyền, các nét đều thẳng đứng và kết hợp với hình dạng của vỏ thuyền. Thang sắc độ ở vùng này ở giữa 7 và 4, và các bút chì sử dụng từ 2H đến 2B.

A

B

3. Ở cảnh trước người họa sĩ vẽ một chiếc thuyền và cỏ bằng HB và 4B. Ông ta muốn vùng này phải đậm và mang ít chi tiết. Ông thêm vào chiếc dây thừng ở cột buộc thuyền để cho cột không nghiêng ra khỏi cảnh. Rồi ông vẽ các con chim mỏng biển đang bay bằng bút 2H. Các sắc độ của cảnh trước ở giữa 4 và 1, và các bút chì sử dụng là HB đến 4B.

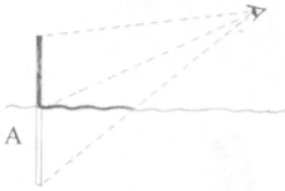
HÌNH NGHIÊN CỨU BẾN CẢNG

A. Vùng ở dưới bến cảng có lẽ sẽ tạo sự hoang mang. Nếu sự khác biệt của những sắc độ của các cột và các vùng đậm giữa những cột này không quá đậm, bến cảng sẽ cho một ấn tượng toàn thể. Họa sĩ đã bắt đầu với các sắc độ tối với một 2B. Lưu ý là các nét rất ngắn và đổi hướng tùy lúc. Chẳng cần thiết phải vẽ các đầu cột rất đậm nét. Ta có thể để mờ.

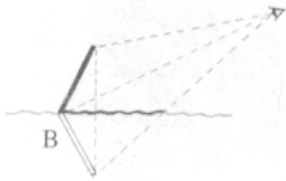
B. Khi tất cả các sắc độ đậm được vẽ phác, họa sĩ lấp đầy các cột bằng HB, đè lên các nét đậm mà ông ta đã vẽ phác với 2B. Phải để vùng này mờ: không có bờ quá rõ nét, không có những thay đổi sắc độ căn bản.

Những bóng phản chiếu dưới nước

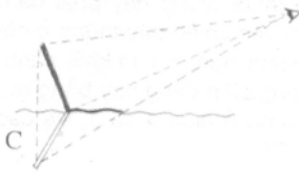
Bạn có thể bị hoang mang bởi vô số các chuẩn liên quan đến những ảnh chiếu dưới nước. Tuy nhiên, nắm một vài chuẩn là điều cần thiết.

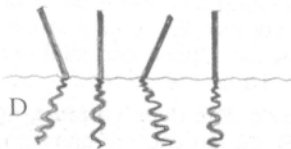
Ở A, hãy xem ảnh chiếu của một cột thẳng có thể chỉ ít là dài bằng chính cột như thế nào.

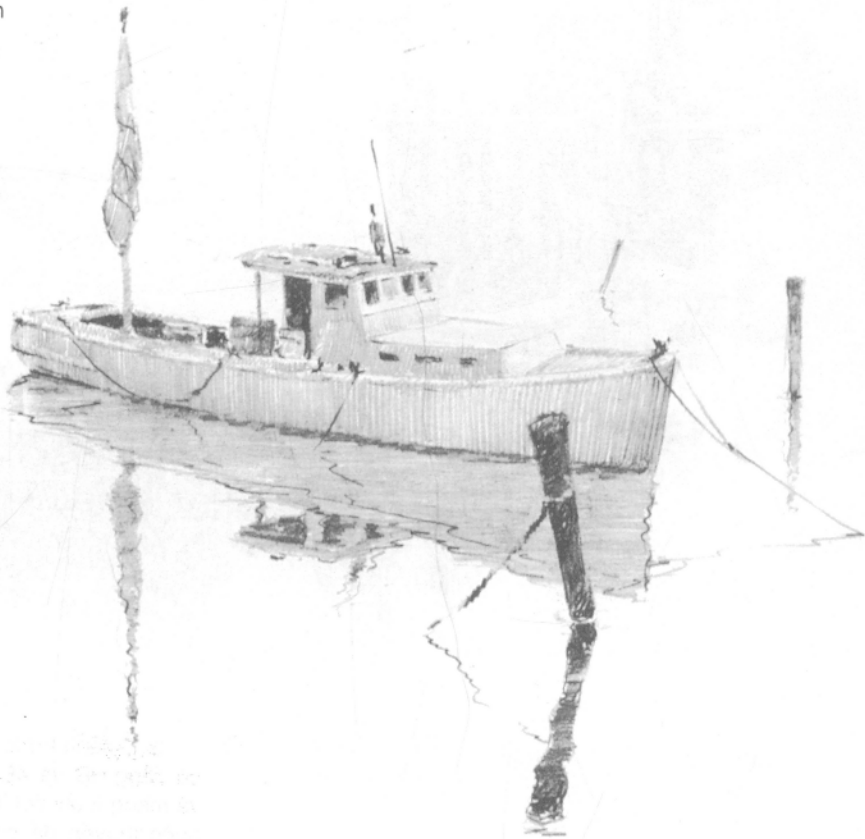
Ở B nếu cột nghiêng ra đằng trước, ảnh chiếu phải dài hơn cột

Ở C, nếu cột ngửa ra đằng sau, ảnh chiếu sẽ ngắn hơn cột. Đây là một cột dùng để làm ví dụ, nhưng nguyên tắc này cũng áp dụng cho vỏ thuyền hay bất cứ đồ vật gì phản chiếu dưới nước.

Ở D hãy xem ánh chiếu cũng nghiêng cùng bên với cột. Nếu cột nghiêng sang trái, ánh chiếu cũng sang trái. Tất cả những đường thẳng đứng sẽ phản chiếu thẳng không lệ thuộc vào số lượng chúng có bao nhiêu hay khoảng cách giữa chúng bao xa đi nữa.

1. Ở cảng, nước thường trở nên bóng như dầu. Thuyền trong hình vẽ này ở trong một vùng nước lặng. Người ta thường phạm sai lầm khi nghĩ rằng ảnh chiếu là cái trái ngược của đồ vật. Người ta ghi nhận ở đây là ảnh chiếu không chỉ là một nét vẽ của thuyền xoay ngược lại. Nếu bạn nhìn xuống phía dưới thuyền, ảnh chiếu cho bạn thấy hình ảnh ngược; nghĩa là bạn có thể nhìn thấy phần trên của mái cabin, nhưng trong ảnh chiếu bạn thấy phần dưới (trần cabin). Nước được phác họa bằng những nét nằm ngang để đạt một dáng vẽ dẹt vẽ phối cảnh.

2. Khi mặt nước nhăn theo gió hay một vật gì động đây, người ta quan sát thấy một sự vận vẹo trong mặt nước. E: sự phản chiếu sáng hay tối được điều khiển bởi địa điểm nơi mặt trời chiếu vào đồ vật. Nếu vỏ thuyền ở trong bóng tối và mặt trời chiếu xuống nước, ảnh chiếu sẽ sáng hơn con thuyền; nhưng nếu mặt trời chiếu vào vỏ thuyền, ảnh chiếu

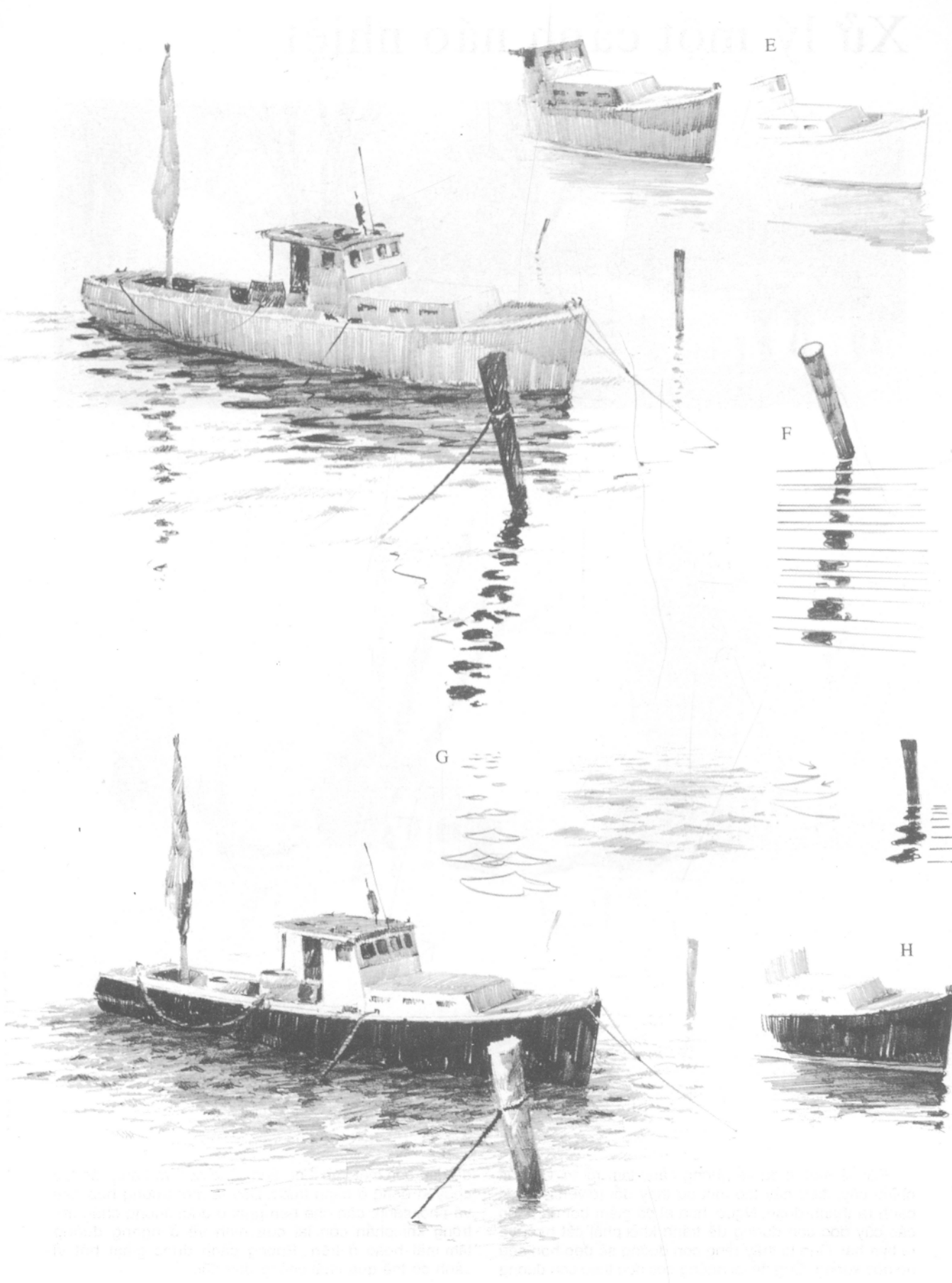
sẽ tối hơn vỏ (trang tiếp theo bên phải phía trên).

F. Nếu nước động, có một loạt những nếp và vết nhăn trên đó phản chiếu bầu trời. Điều này phá vỡ sự liên tục và làm cho ảnh chiếu dài hơn (trang tiếp)

3. Khi gió lay động mặt nước. Không còn ảnh chiếu nữa. Tuy nhiên, người ta thấy một vùng mờ mờ dưới thuyền.

G. Hãy xem phối cảnh quan trọng như thế nào khi người ta vẽ nước và các ánh chiếu của nó. Mặt nước càng rộng, khoảng cách giữa các sóng càng ngắn. Các ánh phản chiếu đậm hơn. Ánh chiếu gần đáy của một vật có đặc hơn, và nó càng trải dài khi đến gần bạn (trang tiếp).

H. Hầu hết mọi lúc, ảnh chiếu một thuyền đen sẽ sáng hơn chính chiếc thuyền. Ánh chiếu có thể rất đậm, nhưng nó sẽ sáng ra nhờ sự trong suốt, độ dày đặc và màu sắc của nước (ở dưới trang tiếp).

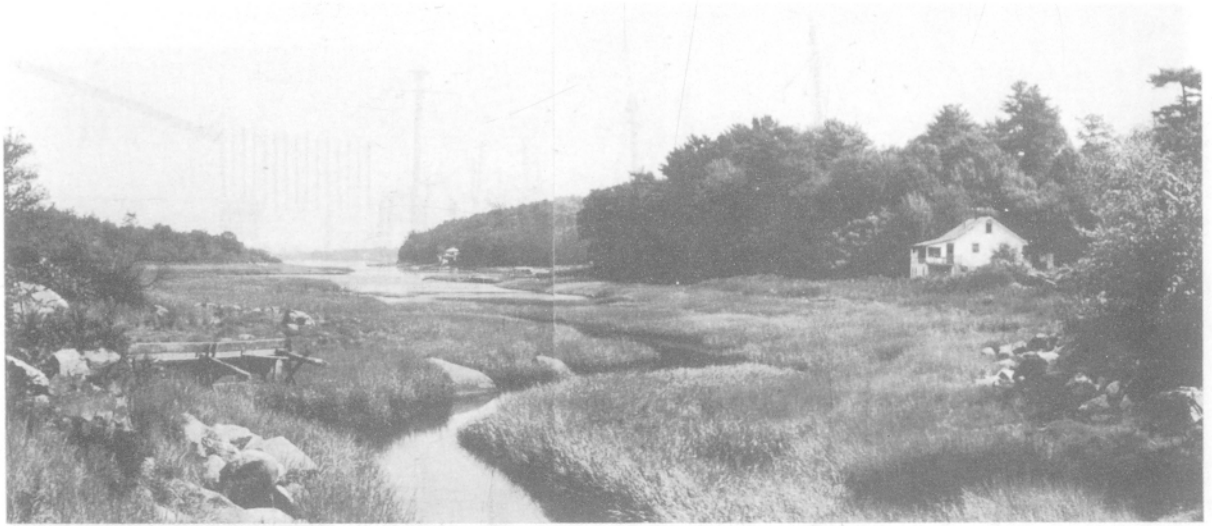
Xử lý một cảnh náo nhiệt

Đây là một ví dụ về phong cảnh làm rối trí. Có quá nhiều cây; điều này tạo một sự thay đổi (diversion) cắt cảnh ra thành đoạn. Người họa sĩ đã giảm bớt đa phần các cây dọc con đường để tránh khỏi phải cắt hình vẽ ra làm hai. Ông ta thấy rằng con đường sẽ đẹp hơn nếu nó dốc xuống. Ông để lại những cọc dọc theo con đường

để dẫn con mắt vào hình ảnh. Các cọc và hàng rào tạo chuyển động ở cảnh trước. Đây là một trường hợp hay về phối cảnh: căn nhà bên phải ở dưới đường chân trời trong khi phần còn lại của hình vẽ ở ngang đường tầm mắt hoặc ở trên. Phong cảnh được giảm bớt vì cảnh có thể quá chất chồng dày đặc.

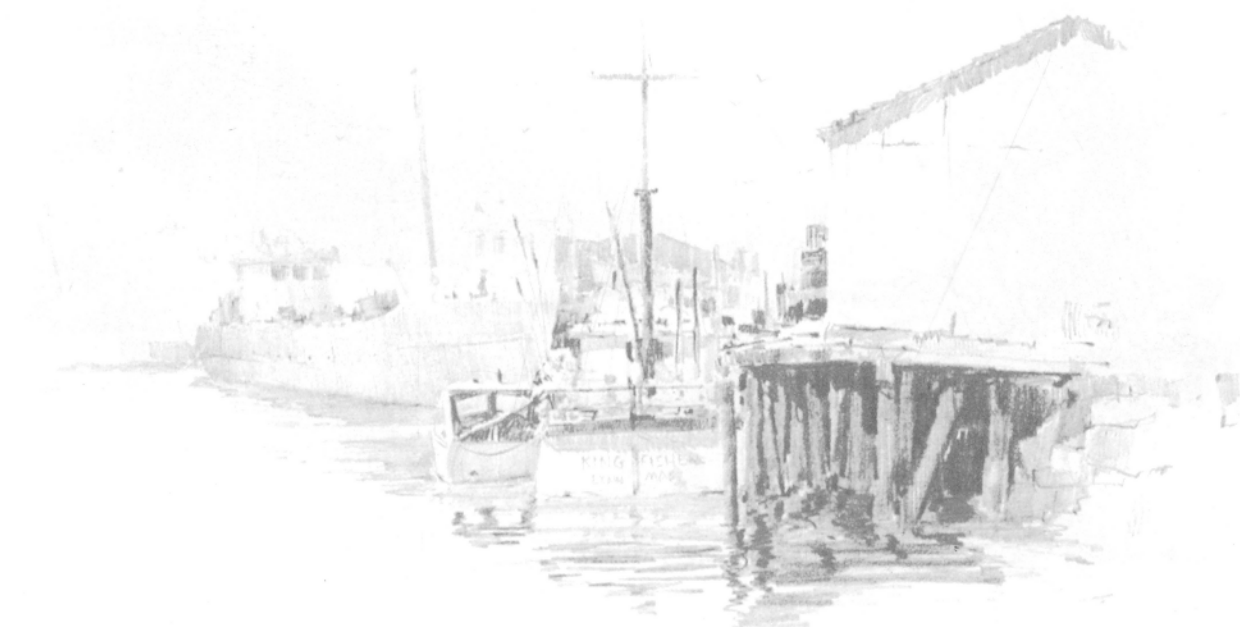
Xử lý một phong cảnh không nổi bật

Cánh đồng và ruộng muối là những chủ đề đầy hứng thú đối với một họa sĩ. Sự không có gì nổi bật của mảnh đất và nước uốn lượn trong đám cỏ là những đề tài dễ. Dù các cảnh trải dài đến vô tận, có thể hay ho, người họa sĩ đã thấy ở đây có quá nhiều vùng đơn điệu. Vì thế ông ta đã chuyển sự chú ý qua ngôi nhà bên phải, gạt bỏ phần lớn các cây cối ở bên bờ. Để nước trở

thành điểm trung tâm, ông ta đã giảm thiểu phía trái của quang cảnh. Đây là một ví dụ tốt về phối cảnh trên không. Các cây bên bờ sông ở xa và có sắc độ 8, trong khi các cây ở cảnh trước có sắc độ tối hơn. Căn nhà bên phải có một vị trí quan trọng hơn vì sự tương phản màu nhạt của nó với các cây màu đậm ở đằng sau.

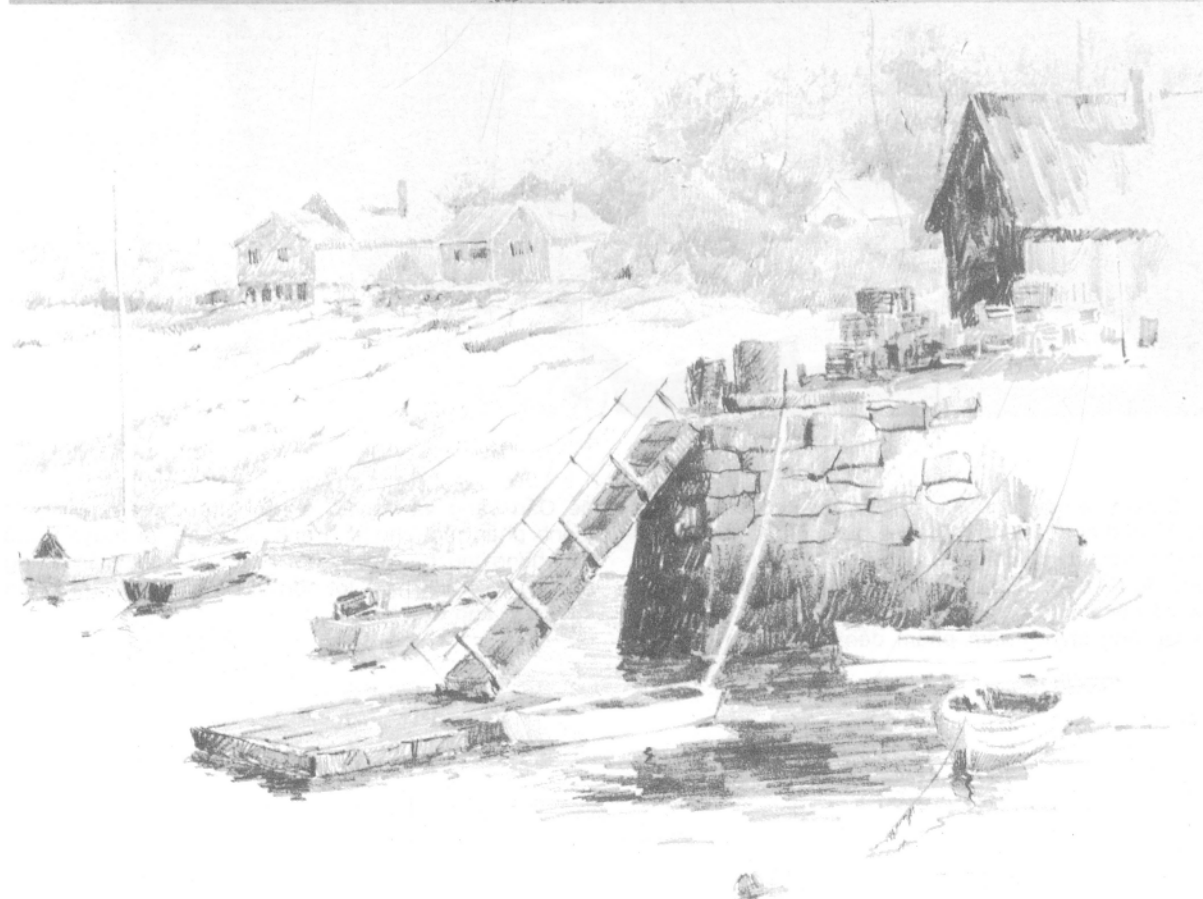
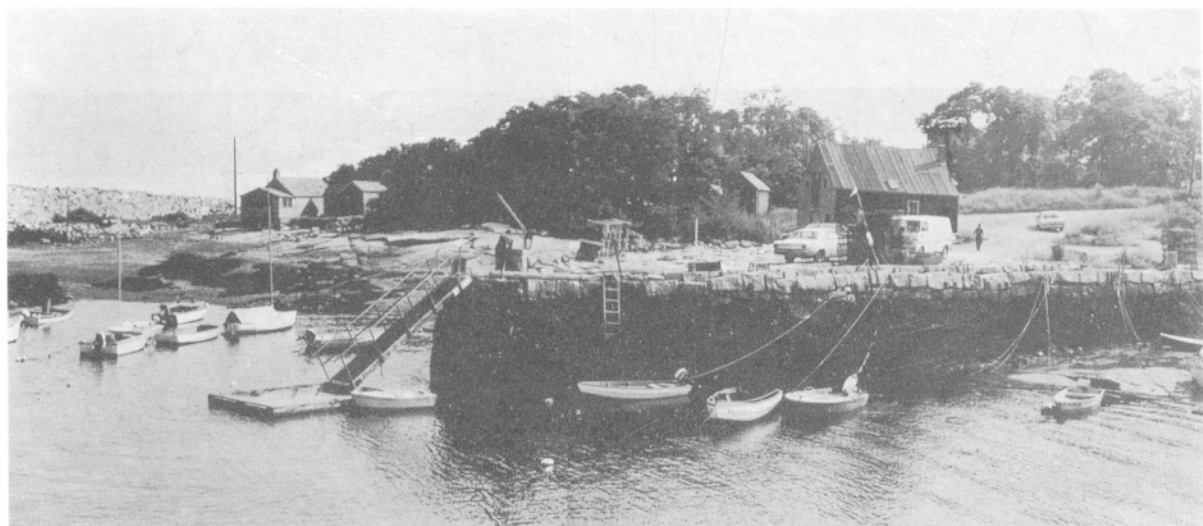
Xử lý một cảnh rối rắm

Đây là một hình ảnh có quá nhiều tàu bè. Ở trong một mớ hỗn độn những cột buồm, vỏ tàu, đường nét, ảnh chiếu, nhà cửa và người đánh cá, Petrie tự hỏi không biết bắt đầu từ đâu. Tuy nhiên, ông ta biết là ông ta không thể hiện lại tất cả và ông đã, trước hết, chú ý đến các công trình bên phải và vào các tàu nhỏ neo ở cảng. Sau đó ông đã làm nhạt các tàu còn lại và

loại bỏ hai tàu cuối ở bên trái. Ông đã dùng các sắc độ đậm cho cảnh trước và để kết cấu cho nhà kho nhằm tạo một giống khung tốt. Ông đã giản đơn hóa các ảnh chiếu và thể hiện nước thật đơn giản. Một cảnh như thế này có thể gây nhiều nếu bạn thể hiện tất cả những gì có ở đó. Nên tập trung vào một phần của phong cảnh và cố vẽ nó sao cho hay hơn.

Tâm điểm

Ferdinand Petrie đã ngần ngại rất lâu trước khi chọn một góc cảng cá làm tâm điểm, các mòm đá dài bẹt, các tàu bè, nhà cửa có thể là những chủ đề hay. Cảng nổi và đê chắn sóng, hoặc hơn nữa căn nhà lớn với những cây ở cảnh sau, cũng có thể là những mẫu lý thú. Petrie đáng lẽ phải chú ý đến phong cảnh này, vì ba hình ảnh buộc ông phải nhìn. Để góc cảng cá này thành tâm điểm, người họa sĩ, vì vậy, bắt các thành

phần xung quanh phục tùng nó. Ông làm sáng cả vùng bằng cách thể hiện đủ các đề tài để định vị nó; theo cách này, đầu đê chắn sóng bằng đá trở thành một hình bóng. Ông duy trì các sắc độ đậm của căn nhà, nhưng đã chuyển nó đến gần đầu đê sao cho chúng hòa vào nhau. Ông không muốn vẽ tất cả các tàu bè, mà chỉ để lại một số đủ để tạo ấn tượng một cảng náo nhiệt.

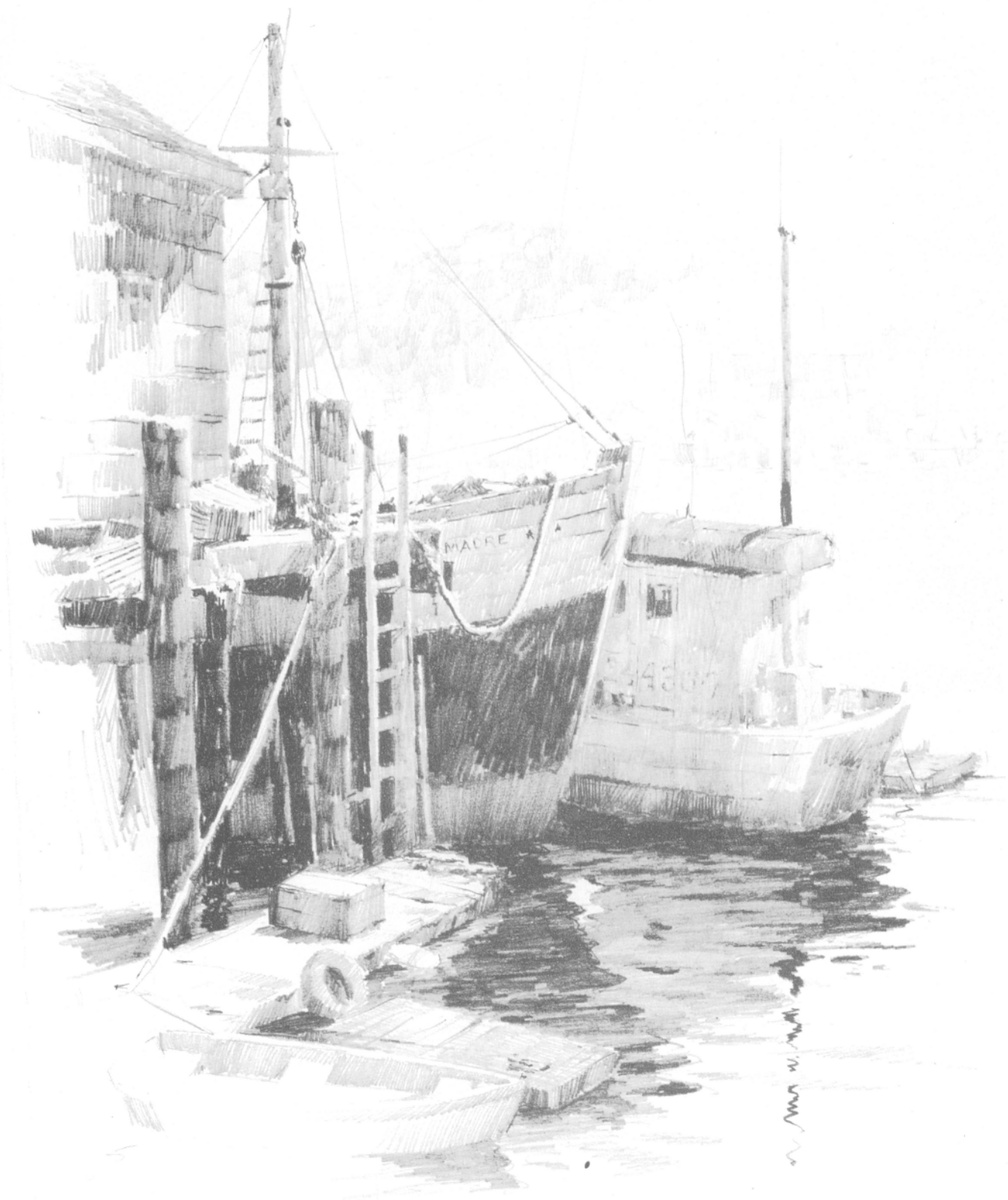
Các sắc độ tối

trên mặt

Ở hình vẽ này, người họa sĩ đã gặp khó khăn vì mặt trời. Vị trí duy nhất ông ta có thể đứng để vẽ là đối diện với mặt trời; vì vậy chiếc tàu lớn nhất, các ảnh chiếu và vùng để rất đen. Ông quyết định giữ hiệu quả này và vì vậy để các sắc độ đậm ở chỗ cũ. Duy trì sắc độ nhạt ở bờ xa, ông không xâm phạm đến hình bóng các tàu

bè. Cầu cảng và thuyền ở cảnh trước thêm vào một thành phần mới cho hình ảnh. Vì cảng và thuyền quá xa những tàu bè lớn, người họa sĩ đã cắt giảm cảng nổi, tạo một hiệu quả tốt hơn vì tất cả các thành phần của hình ảnh đều tụ lại.

Chân dung

Đây là một thách thức đối với người vẽ chân dung hơn là việc thể hiện sự giống nhau bằng cách sử dụng bút chì, bởi vì sự chính xác của đầu bút nhấn mạnh vào các chi tiết hơn là vào tổng thể. Hãy lấy con mắt để minh họa những gì có trước : người họa sĩ không cưỡng lại được sự cám dỗ của việc thể hiện nó bằng những nét chính xác. Người ta có thể, đến lúc cùng thì phải đành, vẽ một vài chi tiết để dùng làm điểm mốc, nhưng tốt hơn hết là làm trên các chi tiết khác của chân dung.

Chương này có một sự phân tích trên đồ án phóng đại của con mắt và các chỉ dẫn từng giai đoạn một để hoàn thành một chân dung.

Mắt

Mắt là phần biểu cảm nhất của mặt. Chúng là tấm gương của tâm hồn, người ta thường nói như thế, và chúng phản ánh những tình cảm và nhân cách. Nhà chân dung học Douglas Graves mô tả ở đây cách thể hiện một mắt.

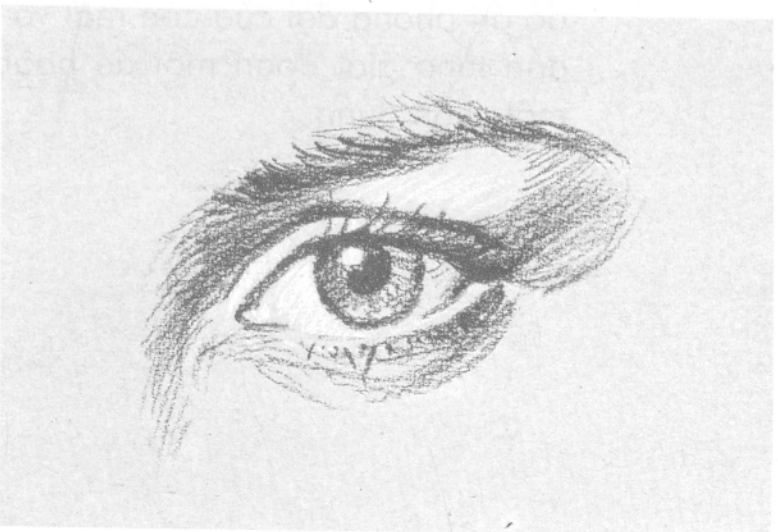
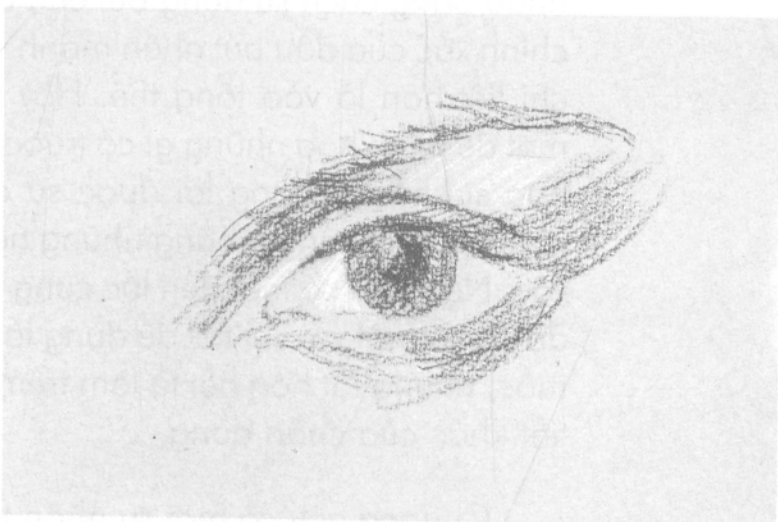
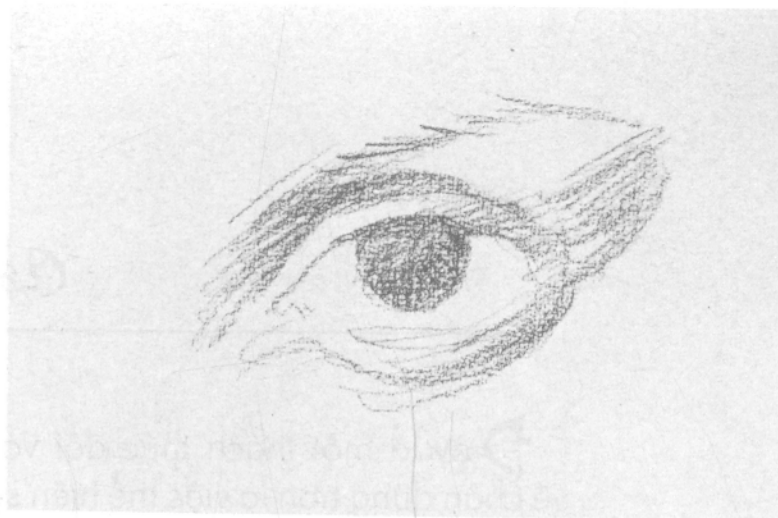
Ở ba hình vẽ dưới đây, bạn lưu ý là người họa sĩ đã dùng các sắc màu hơn là các nét. Ông cố thể hiện bằng sự trải mở nét vẽ chiều sâu của con mắt ở trong mắt, trạng thái tròn của mí mắt và sự đen nhảy của đồng tử. (Để tạo một con mắt sáng, hãy chọn một bút chì có ruột đen trên nền giấy màu phấn xám vừa). Sau đó, người họa sĩ đã dùng một bút chì trắng để làm xa ra các mặt phẳng và nhấn mạnh màu trắng của giác mạc. Ông ta cũng định ranh giới: nơi có những vùng sáng hơn (góc mí mắt) và tối hơn (đồng tử). Ở giai đoạn cuối, ông đã thêm các chi tiết và các ánh phản chiếu.

NHÌN THẲNG

1. Với một bút B, họa sĩ bắt đầu vẽ bằng cách trải mở giác mạc tròn và tối, quanh giác mạc ông xây dựng phần cấu trúc còn lại. Ở đây, mí mắt trên che khoảng một phần tư giác mạc. Ông đã uốn cong mí mắt dưới để tạo đường ranh giới giữa mắt và má. Hai mí mắt dưới đánh tối để làm rõ trạng thái tròn của nhãn cầu. Mắt cũng được đánh tối gần sống mũi và ở góc ngoài. Một vài nét gợi ý vị trí tương lai của lông mày.

2. Trước hết, họa sĩ thiết lập một quang phổ (spetre) các sắc màu bằng cách dùng màu đen đậm nhất cho đồng tử, và màu trắng cho giác mạc. Sau đó ông sửa một vài tỷ lệ. Ông đã nâng cao vòng cung của mí mắt trên để sao cho nó chỉ đung rìa của đồng tử và chỉ bằng một nửa của cả giác mạc. Một cái nhìn độ xét sẽ có hình dạng này. Ông cũng đã khép mí mắt dưới quanh giác mạc và đánh tối lông mày.

3. Họa sĩ dùng các sắc màu của quang phổ để củng cố cấu trúc. Bên trái giác mạc, ông dùng màu trắng để làm nổi bật trạng thái tròn của mắt. Ông đã để nguyên màu của giấy cho bên phải, nhưng thêm vào các bóng tạo chiều sâu ở rìa trên và các góc ngoài của mí mắt dưới. Ông cũng nhấn rõ nếp ở bên trên mí mắt trên và thêm các lông mi cho hai mí mắt. Ông đã sử dụng các nét dài cho phía ngoài đối với các lông mi trên, và những nét ngắn cho mí mắt dưới.

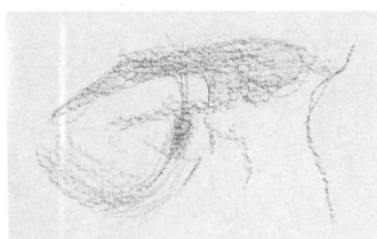
NHÌN CHÉCH BA PHẦN TỬ

1. Như hình vẽ trên, Graves bắt đầu thể hiện giác mạc. Sau đó ông vẽ nhanh các mi mắt và một phác thảo mũi. Ông đã định ra màu nền của lông mày và đặt nó gần mắt để tạo cho nó một dáng vẻ nam giới.

2. Sau đó ông thiết lập các sắc độ nhạt và đậm, sử dụng bút chì màu trắng và đưa màu đen vào. Ông nhấn mạnh vào hình dạng elíp của giác mạc và đồng tử. Sau đó, phác nhanh một lông mày rậm, các chân chim ở góc ngoài và các nếp nhăn dưới mắt. Đây là giai đoạn

sơ khởi; nếu có gì không được, bạn có thể xóa đi trong khi các nét vẫn còn quá nhạt.

3. Ở đây, họa sĩ chỉ việc tạo thêm sự diễn cảm cho những gì đã có. Ông củng cố các màu sắc xám và trắng dọc sống mũi, ở góc mắt, dưới lông mày, ở các quầng dưới mắt và ở nhãn cầu. Các vùng trắng quan trọng nhất ở góc ngoài và trên giác mạc. Ông đã vẽ rậm hơn lông mày với một vài nét đặt đúng chỗ và đã để các lông mi thưa ra: chỉ một vài cái ở trên và ở dưới.

NHÌN NGHIÊNG

1. Tiến trình hầu như giống cái nhìn thẳng và cái nhìn ba phần tử; nhưng chính vì đây là một con mắt nhìn nghiêng mà họa sĩ đã vẽ sơ sài lông mày, mũi và nhãn cầu. Đây cũng là một con mắt của nam giới.

2. Ở đây, họa sĩ đã thêm độ đậm nhạt cho bức ký họa. Phần lớn nhất của cơ cấu quanh mắt được đánh bóng, đặc biệt ở góc trong. Ông đã làm tối nếp của mi mắt trên và trang điểm con mắt với những lông mi. Ông lại dùng một lần nữa màu trắng để thêm một vài nếp nhăn nhẹ ở trán sự xâm xấp mờ hời ở mi mắt dưới và bóng ở mũi. Cuối cùng ông thêm các sợi lông mảnh mai ở lông mày.

3. Vì đây là nhìn nghiêng nên các bóng phải đậm hơn và người họa sĩ đã thể hiện chúng bằng cách làm tối sẫm đi. Ông theo hình dạng bên của mũi, tạo một cảm giác nhẹ nhàng.

Ông bôi đen lông mày và cố thêm vào đó đủ các loại lông: dài, ngắn, cứng, xoắn. Bút chì màu trắng đã tạo nhiều chỗ màu đen thành xám.

Các lông mi đều đen và xám tùy theo vị trí của chúng trước nguồn ánh sáng. Họa sĩ cũng dùng màu trắng để làm rõ nét các giọt nhỏ ở góc phải của mắt. Giác mạc không hoàn toàn trắng trong hình vẽ này; vì nó ở trong tối, họa sĩ đã vẽ đen nó. Đừng quên là các bóng ở bên trên mắt thường hiện diện và có xu hướng làm tối con mắt thay vì làm sáng nó.

Chân dung một thiếu nữ

Để thực hiện chân dung của Catherine, họa sĩ đã dùng các màu nhạt để làm rõ nét sự tươi mát và trẻ trung của người mẫu. Ông đã tránh những đường nét quá cụ thể tạo cho hình vẽ một bề ngoài cứng nhắc và máy móc. Tóc dài và thẳng phù hợp với sự chuyển động của các nét bút chì hơn là tóc ngắn. Và họa sĩ đã bỏ đi các phản chiếu để sau này để thể hiện chúng hơn. Các lọn tóc rơi xuống hai bên phản ánh những lượng ánh sáng bằng nhau, nhưng chúng có những chiều dài và hình dạng khác nhau.

Cái cười không hẳn được thể hiện với cái miệng rộng toác, nó có thể chỉ là một sự biểu lộ hạnh phúc và đầy hấp dẫn. Các núm đồng tiền là kết quả của sự biểu lộ này và khó thể hiện: nó không được làm già đi khuôn

mặt. Các nếp nhăn gợi ý tuổi tác và tính cách mạnh mẽ, nhưng những núm đồng tiền không có khuynh hướng này.

1. Bạn có thể bắt đầu hình vẽ theo phương pháp truyền thống bằng cách vẽ các đường nét trực tiếp và cụ thể. Tuy nhiên, bạn muốn thử qua kỹ thuật của Graves: Hãy vẽ một ký họa to bằng thật trên giấy can với một bút chì 2B. Nếu không hợp sở thích bạn, bỏ tờ giấy, cho nó xuống dưới tờ sau và dùng nó để vẽ một bức ký họa thứ hai bằng cách đổ đều cần. Khi bạn thấy hình vẽ được, hãy tô đen phía sau với 4B và đổ đường viền lên sổ vẽ của bạn với một bút 5H và 8H. Có thể bạn nhận thấy một vài nét vẽ theo cách này ở bức vẽ trên.

2. Họa sĩ thêm các nét vào một vài lọn tóc bằng một bút chì 2B, và bắt đầu tạo một hình dạng cho tóc. Ông làm rõ nét một vài vùng đậm gần cổ, những vùng này có sắc độ nhạt trong thang màu của hình vẽ này.

3. Ở đây, người họa sĩ đã trau chuốt mái tóc bằng cách cấu tạo các vùng nhạt và đậm. Ông ta bắt đầu xây dựng các sắc màu của khuôn mặt, và giữ ở làn da một bề mặt phẳng lì bằng cách làm dịu các đường viền.

Ông cũng đã làm tối một vài điểm quanh mắt. Chân dung chưa được vẽ tỉ mỉ, nhưng người ta có thể thấy sự giống nhau. Vào giai đoạn này, nếu hình vẽ chưa đạt, họa sĩ có thể bổ sung những thay đổi cần thiết.

4. Ở đây, tất cả bắt đầu được đặt đúng chỗ. Họa sĩ đã trau chuốt và làm dịu các sắc màu và làm rõ các đường viền. Ông đã hạ cổ áo để cho cổ dài ra. Ông đã làm tối các đường nét quanh đôi mắt và đã hòa hai sắc độ của trán. Ông đã dùng một bút chì 2H cho những sắc độ nhạt hơn, hoặc quanh những nét nổi rõ của trán và của phần khuôn mặt còn lại, và một bút chì 2B cho các sắc màu tối hơn. Chú ý: các nét vẽ bằng bút 2B không tạo những bóng thật sự vì chúng sẽ cho thấy

những đường nét rõ ràng và không phải các sắc màu, trong khi các nét vẽ bằng bút chì 2H, vừa tạo những bóng thật sự với những đường nét xác định cũng không rõ ràng. Họa sĩ vẽ xong mái tóc bằng cách làm dịu một vài sắc màu, đặc biệt ở các đầu lọn tóc. Ông đã cố làm tối cảnh sau để làm cho khuôn mặt sống động hơn, nhưng điều này chuyển hướng sự chú ý khỏi khuôn mặt và ông đã bằng lòng với một nền không có gì để phân tán cái nhìn.

Chân dung một người đàn ông

Nhìn các nét cơ bản của bức chân dung Olivier Rodin, thân nhân của nhà điêu khắc lớn, bạn sẽ nhận thấy rằng nguồn ánh sáng đến từ các cửa sổ phía sau người mẫu, làm cho rõ hình dạng đầu và tay và làm sáng chói mái tóc bạc của ông ta. Tuy nhiên, lưu ý là các sắc thái viền tóc quanh trán và tai tối có thể đánh lừa sắc thái thật của chúng. Lý do là mái tóc không có một bề ngoài đều đặn và không nổi bật, như chẳng hạn cái áo sơ mi, nhưng cho thấy nhiều nếp nhỏ. Mái tóc bên vì thế không thể nào phản chiếu một ánh sáng yếu ớt và gián tiếp như chiếc áo sơ mi. Trừ phi là ánh sáng

chiếu trực tiếp qua đó, như trên đỉnh đầu, mái tóc thường rất đậm.

Cái khó ở đây dựa vào sự thống nhất của hình vẽ và vào sự sửa đổi hình bóng (silhouette). Thật thế, đôi tay vươn về một đồ vật phụ. Họa sĩ cố chống lại được đường xiên của đôi cánh tay bằng các nét thẳng và hướng về phía dưới; ông không muốn sử dụng các nét cách quãng quá đều đặn, có cùng hiệu quả như trên áo sơ mi. Ông muốn làm tiếp các đường nét mai và phóng khoáng cho khuôn mặt và cánh tay, nhưng ông không thể chi tiết hóa một cách rành mạch tất cả những đặc điểm của đề tài của mình.

1. Họa sĩ bắt đầu ký họa bằng bút chì bằng cách xây dựng tỉ mỉ các sắc màu. Ông đã dùng bút 4H và các đường nét trong thực tế nhạt hơn bức vẽ trên đây; chúng được nhấn mạnh để làm rõ nét hơn.

2. Ở đây, họa sĩ bắt đầu thêm các nét để tạo các sắc đậm nhạt. Ta có thể bắt đầu bất cứ đâu, nhưng tốt hơn hết là nên bắt đầu mọi chỗ để xây dựng một cách chính xác cấu trúc. Các sắc màu ở giữa màu đen 2B của khung cửa sổ đến 4H của dây đeo khăn tạp dề, của những bóng giữa các ngón và bóng ở mép môi.

3. Ở đây, họa sĩ đã làm dày cấu trúc của cửa sổ để thêm vào một yếu tố an toàn và vững chắc cho hình vẽ. Ông ta cũng thích mảng tóc trắng in bóng hình trên khung. Ông đã làm tối khuôn mặt của người mẫu bằng sự phối hợp 2B và HB; các nét theo một chiều hướng chung, trừ một vài nét theo kết cấu của khuôn mặt. Đừng quên phủ lên quanh những nét nổi rõ của khuôn mặt, như trán và vòng quanh đôi mắt, mũi và miệng. Cũng đừng quên rằng các nét đi qua một hình dạng có thể tạo nên một kết cấu.

Đặc biệt là phần tóc trắng, phần này rất quan trọng để tạo ra sự tương phản và làm nổi bật khuôn mặt. Hãy chú ý đến cách vẽ các nét tóc, chúng nên có chiều hướng chung nhưng cũng cần có những nét riêng biệt để tạo ra cảm giác chuyển động và sự sống động cho nhân vật. Việc sử dụng các loại bút chì khác nhau (2B và HB) giúp tạo ra các mức độ tối khác nhau, từ đó làm nổi bật các chi tiết trên khuôn mặt.

4. Với 2B, 2H và HB, họa sĩ đã vẽ các bóng và làm tối các sắc độ để xác lập các sắc màu rất hòa hợp mà ông ta muốn làm cho trung tâm điểm, hoặc khuôn mặt. Bạn có thể thấy khó chế ngự những quan hệ qua lại giữa các sắc đậm nhạt trong hình vẽ của bạn vì kỹ thuật đường nét yếu cấu phải thực hiện bằng bút chì. Khi bạn vẽ, bạn luôn luôn phải lùi lại để phán đoán hình vẽ của bạn với một cái nhìn tổng thể và để có thể thấy nó toàn diện, cũng như để nhận thấy những sự phối hợp đặc biệt của các sắc thái.

Động vật

Để thành công một hình vẽ diễn cảm, phải biết tính cách và tập tính của con vật. Mục đích của chương này là minh họa, từ chặng này đến chặng khác, hình ảnh thể hiện các loại động vật khác nhau bằng cách làm rõ sự tương đồng, sự khác biệt của chúng hoặc hơn nữa những đặc điểm làm chúng trở nên độc đáo.

Những trang tiếp theo, bao gồm tất cả các loại chân dung động vật, từ con ngựa non đến con hổ, trong mọi tư thế : nghỉ ngơi, chạy nhảy, chơi đùa và đang ngáp.

Chó

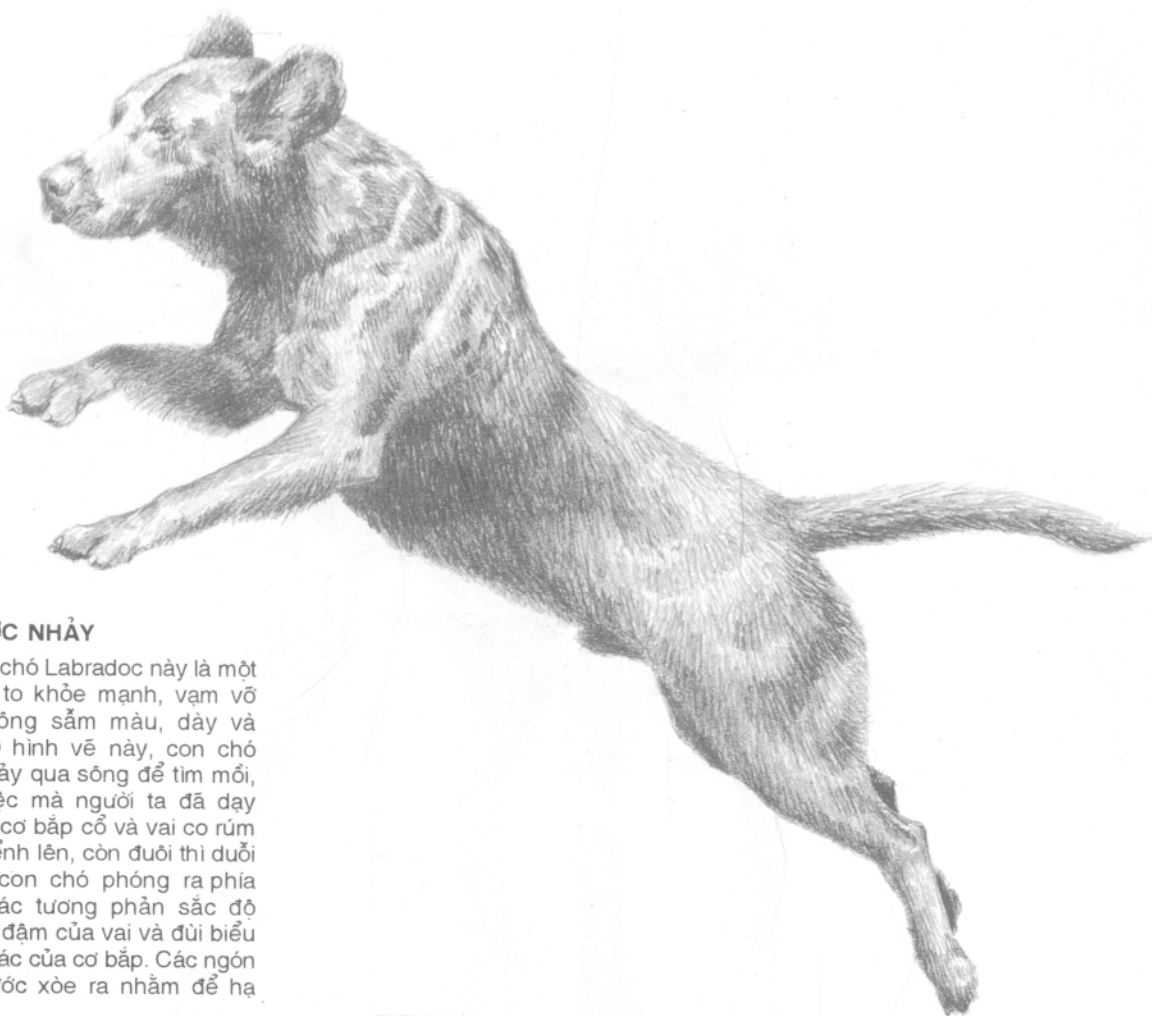
1. Đây là một con chó săn đang làm việc: đuôi dựng đứng, mũi đánh hơi, cơ bắp chờ hành động. Họa sĩ bắt đầu vẽ toàn thể đường viền của con chó và chỉ ra nét trội bật trong các cơ bắp, xương và gân, cùng cấu trúc xương sườn của thân và chân. Ở chặng này, ông ta mong muốn thể hiện chính xác hình dạng bên ngoài của con vật, các tỉ lệ và tư thế của nó.

2. Ở đây, chính các sắc độ là mối quan tâm của họa sĩ. Con chó này lông ngắn, các sắc độ phải liên kết chặt chẽ với kết cấu cơ bắp hơn là ngoại hình và chiều hướng của bộ lông nó. Họa sĩ đã đặt các sắc độ tối ở bên trong đùi và đậm đường nét của đuôi sao cho nó có dáng dựng đứng. Ông đã dùng các nét chải cho đầu và thân. Con chó mạnh mai và săn chắc, cái ức nó rõ ràng.

3. Ở đây, tất cả đã được xác định, bọc kín và chặt chẽ. Những tương phản sáng và tối biểu hiện bằng các mảng lông ngắn và mảng sáng. Nếu đây là một loại chó lông dài, người ta sẽ không thấy rõ thân thể của nó. Họa sĩ đã sử dụng một mức tối thiểu những nét vẽ rời. Ông đã xây dựng những nét chồng lên nhau, hòa vào nhau để thích hợp với bề ngoài của bộ lông. Ông không vẽ ria mép của chó, nhưng ta có thể nhìn thấy vị trí của chúng. Chú ý xem các tĩnh mạch và gân nổi rõ ở chân con vật.

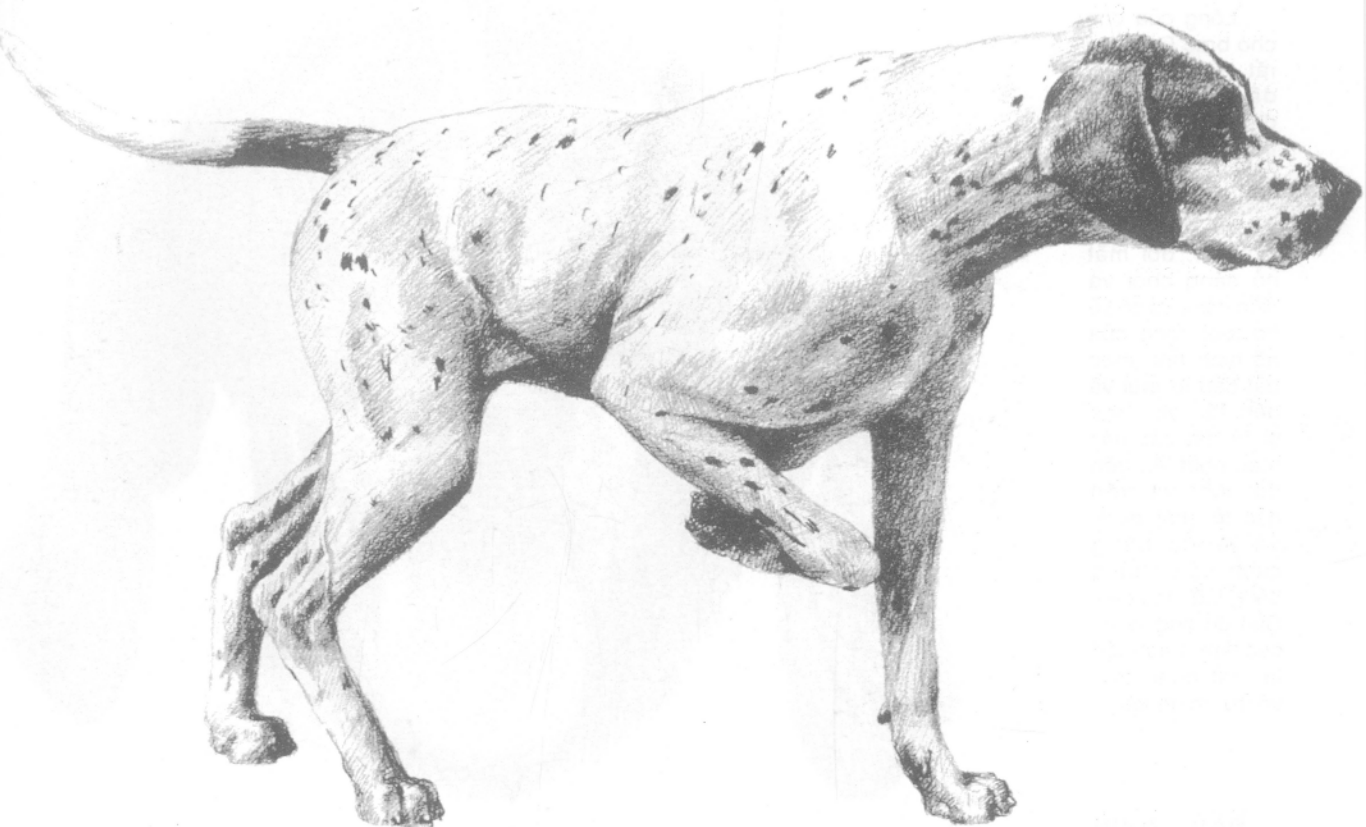
BƯỚC NHẢY

Con chó Labradoc này là một con vật to khỏe mạnh, vạm vỡ với bộ lông sẫm màu, dày và cứng. Ở hình vẽ này, con chó chực nhảy qua sông để tìm mồi, công việc mà người ta đã dạy nó. Các cơ bắp cổ và vai co rúm lại, tai vểnh lên, còn đuôi thì duỗi ra. Khi con chó phóng ra phía trước, các tương phản sắc độ sáng và đậm của vai và đuôi biểu lộ động tác của cơ bắp. Các ngón chân trước xò ra nhằm để hạ xuống.

N G H Ì NGỒI

Dưới bốn chân đang rộng của con chó bracc Đức này, các sắc màu sẫm gần thân hình với nền đất. Bóng đậm dưới chân trái phía sau đem chân này về phía trước. Lưu ý là kết cấu của phần dưới của chân phẳng lì, nhẵn nhụi và hơi mềm mềm như cao su. Lông ở cổ và bụng cứng và thẳng hơn ở các phần khác của bộ lông mà họa sĩ đã dùng các nét ngắn, đậm và gạch gạch để minh họa chúng. Cuối cùng ông thêm vào các chấm.

DỪNG LẠI

Tư thế cổ điển của con chó dừng lại nhằm theo hướng người thợ săn vào trận địa. Một vài loại của giống này có thể giữ tư thế này suốt một giờ đồng hồ. Trong hình vẽ này, năng lượng thần kinh của con chó và sự tập trung của nó có thể nhìn bằng mắt trần. Bộ lông của con chó nhạt, người họa sĩ đã để ánh sáng vào hình vẽ, dành các sắc màu tối hơn cho đầu, đuôi, các nếp da và cho các vùng dưới bụng và phần chân co lên.

CHÓ CON

Chẳng có gì hấp dẫn và dễ thương bằng con chó con. Ở đây, họa sĩ đã nắm bắt được tính vụng về và dịu dàng của chủ đề. Đầu, tai và chân không cân xứng và càng bổ sung vào tính yếu ớt. Họa sĩ đã vẽ các nếp xếp da mềm dưới ngực con chó con bằng cách thực hiện một loạt nét ngắn với sắc màu sáng. Lưu ý: nếp gấp là do tư thế các chân sau tạo ra.

ĐẦU, NHÌN THĂNG

Lông của con chó brac Đức này rất xù xì. Họa sĩ đã diễn tả đặc điểm này bằng cách dùng các nét đậm hơn và dày hơn. Con chó có vẻ vui mừng và lanh lợi; đôi mắt nó sáng chói và diễn cảm, và có vẻ nó cười, lông của nó hình như mọc bắt đầu từ mũi và đến tận sọ. Họa sĩ đã đặt các sắc màu nhạt lên trên đôi mắt và trên các mí mắt dưới, và vẽ ria bằng cách cạo chúng bằng lưỡi dao cạo. Sau đó ông ta vẽ các tĩnh mạch lên tai, rất quan tâm về sự chính xác.

ĐẦU, NHÌN MỘT BÊN

Tư thế này thanh thản và thoải mái hơn ở hình vẽ trước. Các con chó thường xúc động và cũng như người, tình cảm của chúng thấy rõ trên mặt. Để có thể diễn tả tốt một con vật, ta phải biết tính cách của nó. Khi vẽ chân dung con chó săn "épagneul" màu mặt này, họa sĩ đã làm rõ các sắc độ quanh mắt và mũi. Độ dày đặc và thô lông trên tai được vẽ với những nét dài mờ và nhạt xen kẽ với những nét đậm.

CHÓ SỤC AIREDALE

Giống chó này có bộ lông cứng và rậm, dưới có lông tơ ngắn hơn và mềm hơn và một điểm những lông mảnh mai nhát hơn. Họa sĩ đã nhóm lại những vùng lông nhỏ với những nét cong lại để sau đó thêm vào những vùng nhỏ khác, đi theo một hướng khác. Ông đã làm tối các chân trước và chân sau để thể hiện chúng theo phối cảnh. Không có một đường viền nào rõ nét; chúng đều được thực hiện với những nét đi từ cơ thể của con vật và xa dần. Để có thể thể hiện một con vật quá bù xù như thế này, phải biết rõ cơ thể học của nó.

CHÓ NGAO (Bouledogue)

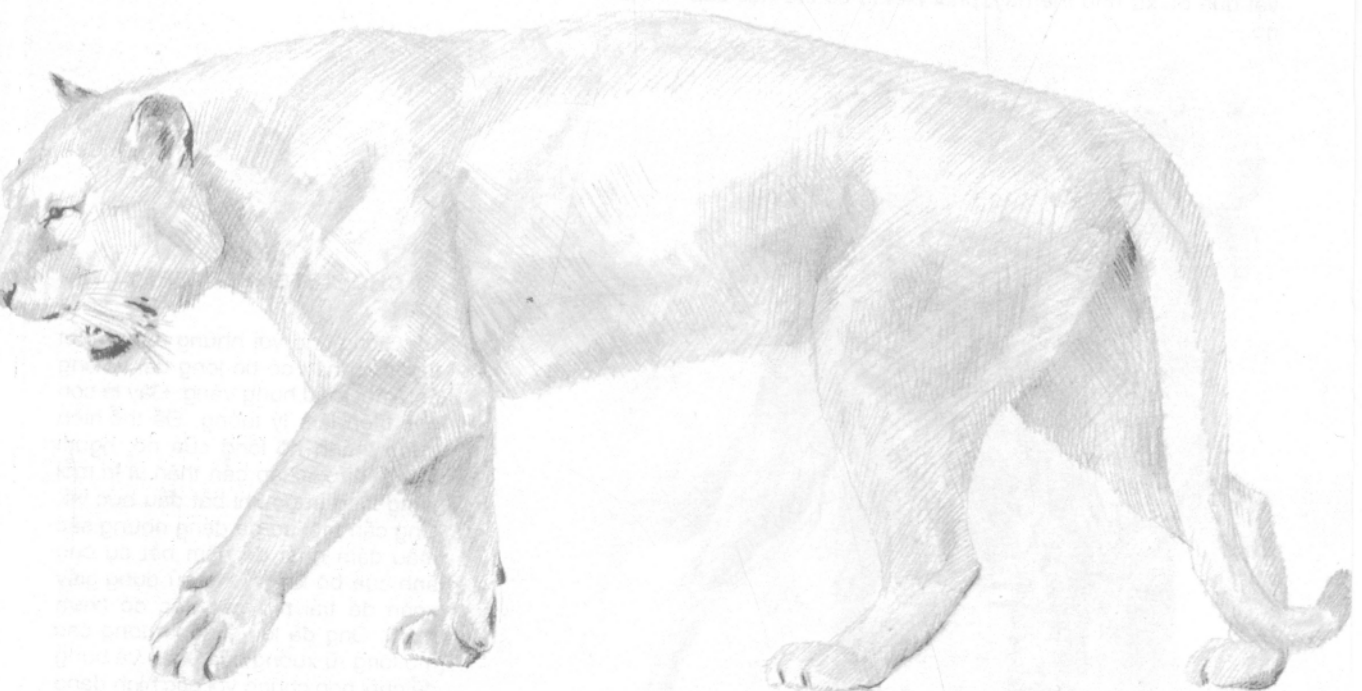
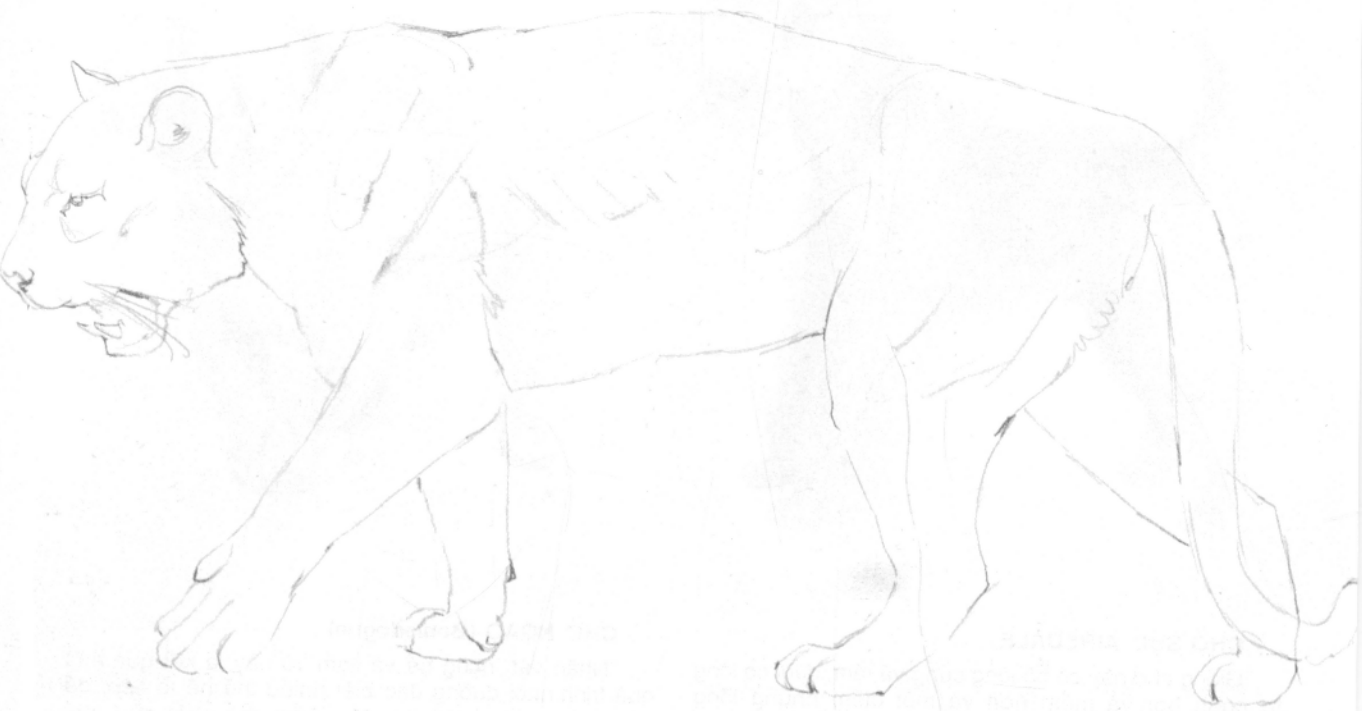
"Nhân vật" nặng nề và vạm vỡ này là kết quả một quá trình nuôi dưỡng đặc biệt nhiều thế hệ tổ tiên, để đấu với bò rừng. Những đặc điểm thể chất của chó ngao là một cái mõm bẹp, những chân trước khuỳnh ra và có nhiều nếp xếp trên bộ lông mềm và bóng nhẫy. Phải biết quan sát vị trí xuất phát của các nếp xếp và phải hiểu mối quan hệ qua lại với hình dáng của con vật. Họa sĩ minh họa bộ lông óng mượt và mềm mại bằng những nét ngắn tới tận đằng sau và quanh cơ thể.

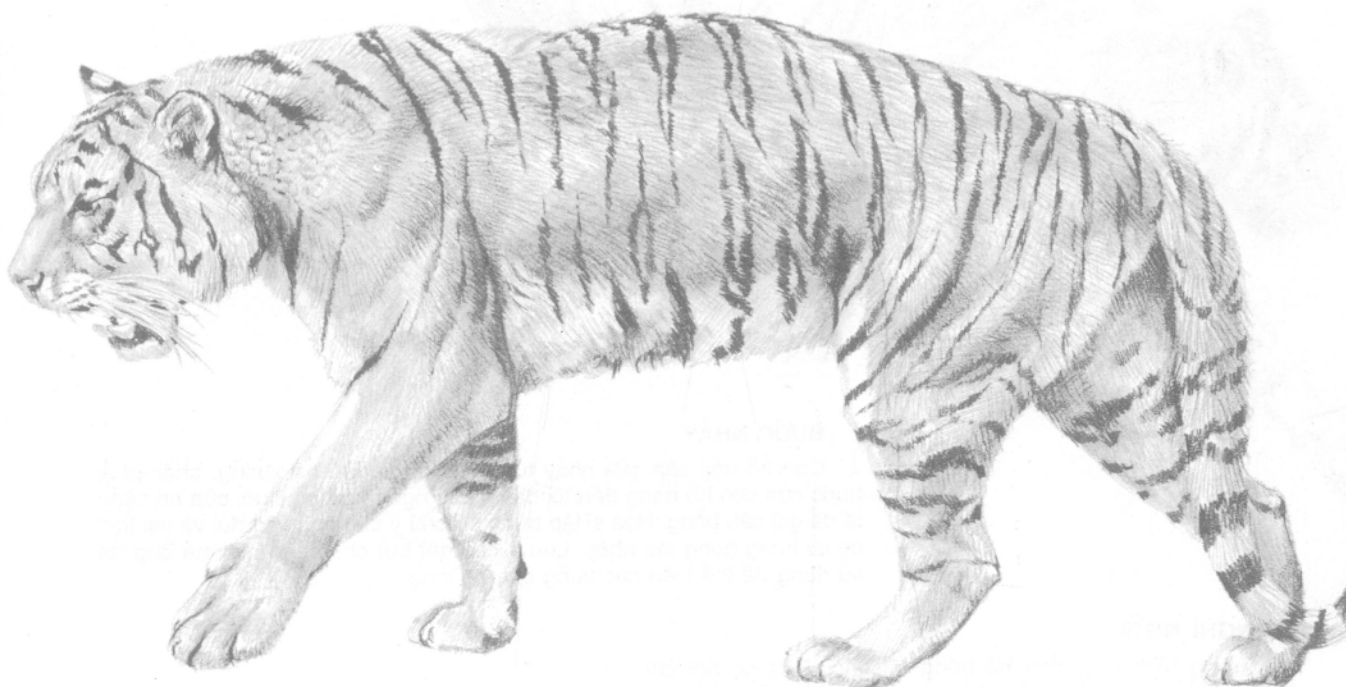

CHÓ XETE (SETTER) ÁI NHÍ LAN

Giống chó với những đường nét tuyệt vời này có bộ lông dài và óng ánh một màu hung vàng. Đây là con chó triển lãm lý tưởng. Để thể hiện trung thành bộ lông của nó, người họa sĩ đã xác lập căn thân vị trí mỗi vùng lông trước khi bắt đầu bức vẽ. Ông cần một sự đa dạng những sắc màu đậm nhạt để nắm bắt sự óng ánh của bộ lông. Ông sử dụng giấy xoắn để trải mở các sắc độ (xem hình). Ông đã lưu ý đến hướng các mớ lông rũ xuống của chân và bụng để phối hợp chúng với các hình dạng của cơ thể trước khi thực hiện các nét.

Thú họ mèo

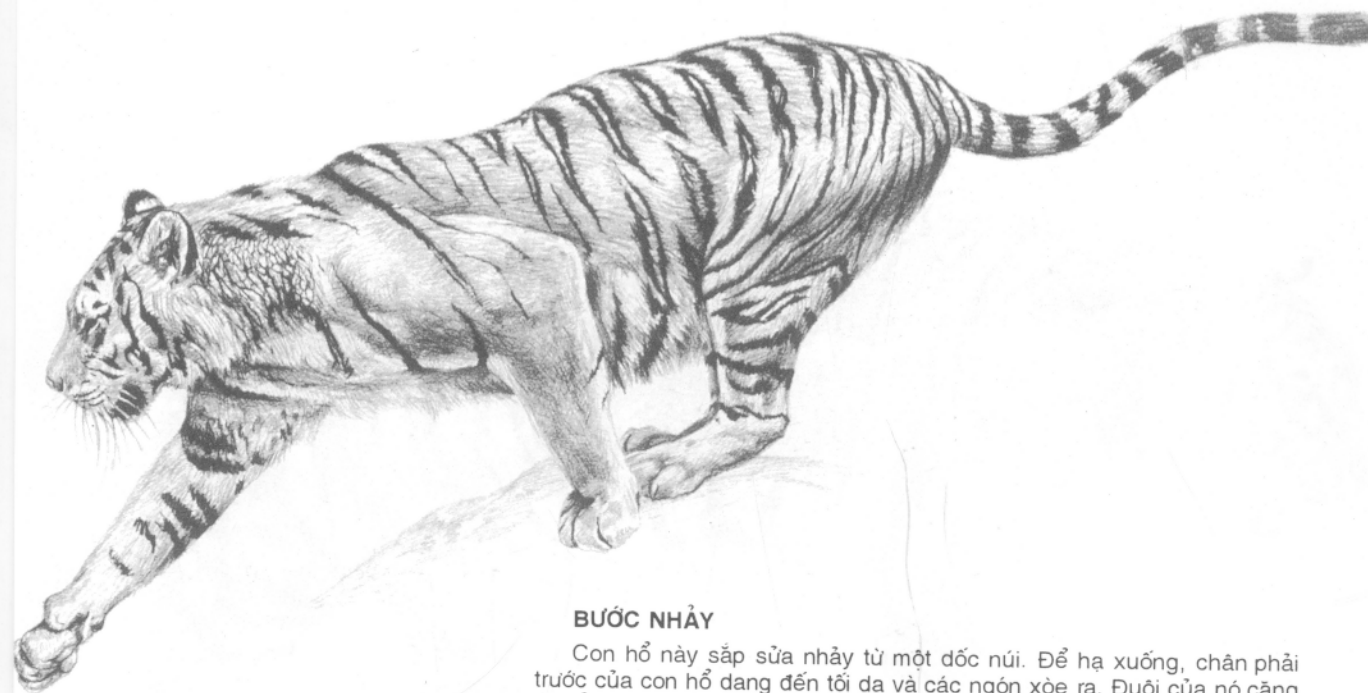

1. (Trang trái phía trên): Con hổ này đi đi lại lại và gầm gừ nhẹ răng. Họa sĩ bắt đầu vẽ đường viền của con vật, chăm chút nắm bắt thái độ nó có khi vươn chân trái trước ra phía trước và ra ngoài. Ông nhấn nhẹ khối nổi bằng cách làm nổi sự co cơ ở vai, bụng và đuôi. Ông minh họa sự dữ dợn của con hổ bằng cách cho thấy mõm há ra phô bày hàm răng.

2. (Bên trái): Họa sĩ thể hiện ở đây kết cấu của bộ lông với những nét đi theo hình vẽ của các cơ. Ông đánh tối các vùng biểu lộ hành động và tư thế như mõm, mắt, tai và ngón chân. Những nét bút chì này phải là ánh chiếu trung thành của nhiều màu của con

vật: các màu đậm tương ứng với màu cam, và các màu nhạt với màu trắng. Ở giai đoạn này, con hổ giống một con sư tử cái hơn.

3. (Bên trên): Màu, sắc độ và kết cấu của bộ lông được đánh tối và làm rõ nét toàn thân. Sau tai, họa sĩ đã vẽ những "đảo" lông nhỏ để biểu hiện ý niệm về sự rậm rạp, và mềm mại. Để làm nổi bật mức bóng láng của bộ lông, ông đã làm bù xù các đầu mút ở đây, rìa mép gần như không có: đó là những đường nét tách rời khỏi nền tối. Cuối cùng, ông đã rạch (rayé) con hổ bằng cách dùng các nét ngắn và đậm, gạch gạch để cho mọi người nhìn thấy các lông mọc qua bộ da lông thú.

BƯỚC NHẢY

Con hổ này sắp sửa nhảy từ một dốc núi. Để hạ xuống, chân phải trước của con hổ dang đến tối da và các ngón xòe ra. Đuôi của nó căng ra để giữ cân bằng. Họa sĩ tập trung sự chú ý của ông vào đuôi và vai trái, co lại trong động tác nhảy. Lưu ý các nét bút chì mảnh mai mà ông đã sử dụng để thể hiện các vùng của bộ lông.

NGHỈ NGƠI

Trong hình này, con hổ trông rất gần. Đầu nó hơi cúi xuống. Cận cảnh cho thấy những chi tiết của chân. Để tách thân với đầu, họa sĩ đã làm tối phần dưới cằm, làm cho đầu gần hơn. Ông đã rạch trắng vòng cổ dưới cằm và làm rõ nét các đường vân. Ria mép vẫn không có. Lưu ý cái nhìn hơi nghiêng của đôi mắt, một đặc điểm của loài thú giống mèo và đặc biệt là loài thú lớn.

HỔ CON

Hổ đạt đến sự trưởng thành về tính dục giữa 3 và 4 tuổi, nhưng những con hổ con đặt dưới sự che chở của hổ mẹ đến 2, 3 tuổi, dù chúng có thể kiếm mồi từ 7 tháng tuổi. Họa sĩ có thể hiện các con hổ non này với dáng vẻ trẻ trung và hơi vụng về. Chẳng hạn hãy xem những chân to kềnh so với tỉ lệ của cơ thể. Rìa của các con hổ con này nhật nên họa sĩ đã làm chúng nổi lên trên nền sẫm bằng cách cạo chúng bằng lưỡi dao cạo (xem biểu đồ)

ĐUA GIỖN

Như mèo, các con hổ chơi hàng giờ để qua ngày. Ở đây ta thấy một sự quy phục và áp đặt. Tai của con hổ tấn công nằm xuống, nó nhe răng và đưa móng vuốt ở chân trái ra trong khi con hổ kia đặt lên đầu nó đôi chân đẩy móng vuốt. Lưu ý là các đường rạch của con hổ nằm đi từ giữa đầu thành những tia đối xứng.

ĐẦU, NHÌN NGHIÊNG BA PHẦN TƯ

Hổ có cặp răng nanh trên cách nhau bởi 6 răng cửa. Răng nanh dưới gần nhau hơn, khớp ở trong, và nằm trước răng nanh trên khi hàm khép lại. Ria môi rất đậm. Những nếp nhăn khi ngáp từ mũi đến mắt. Mắt thu nhỏ lại khi hàm mở rộng. Lưu ý là lông mày và ria mép không cùng kết cấu với bộ lông.

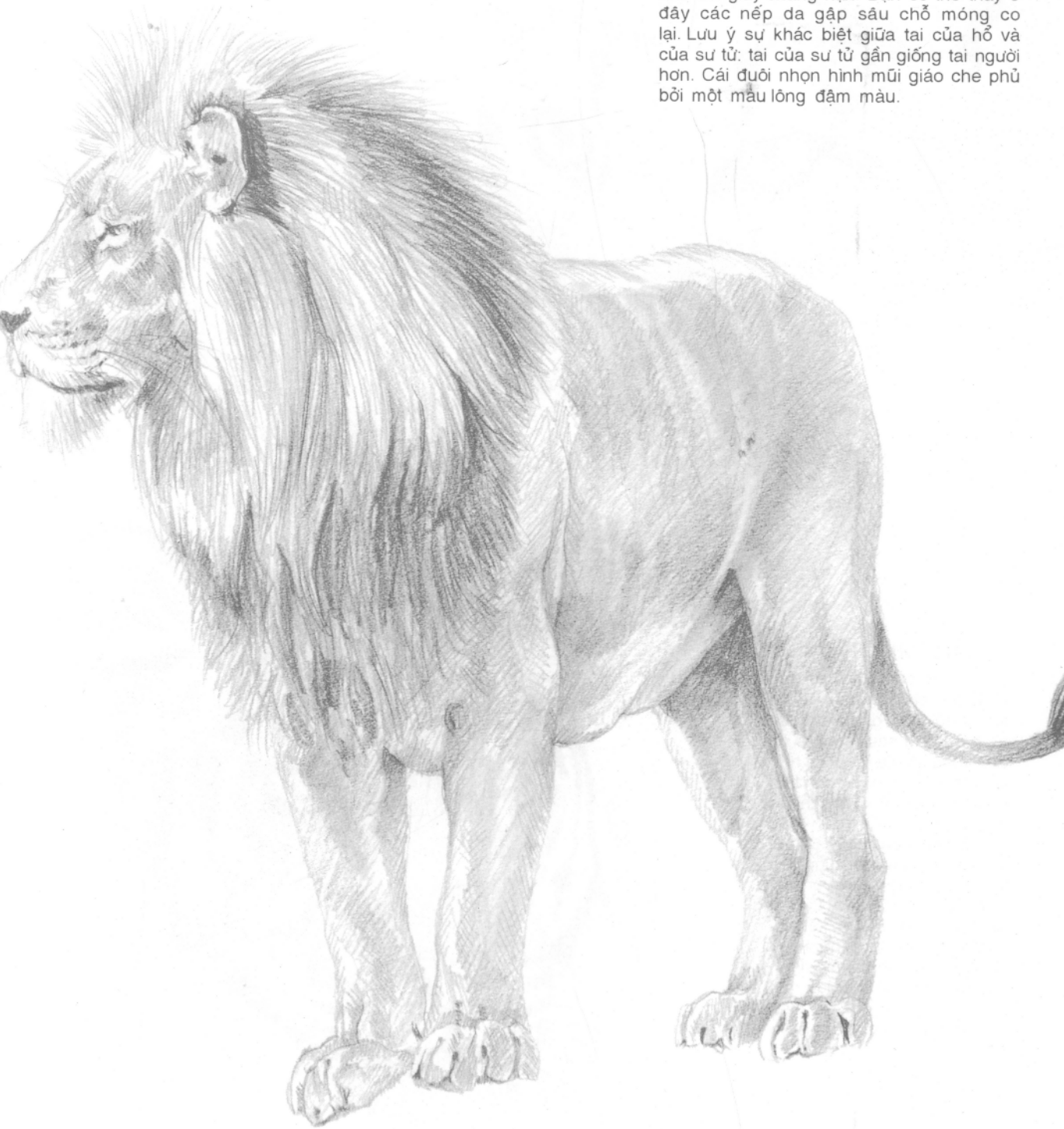
ĐẦU, NHÌN THẲNG

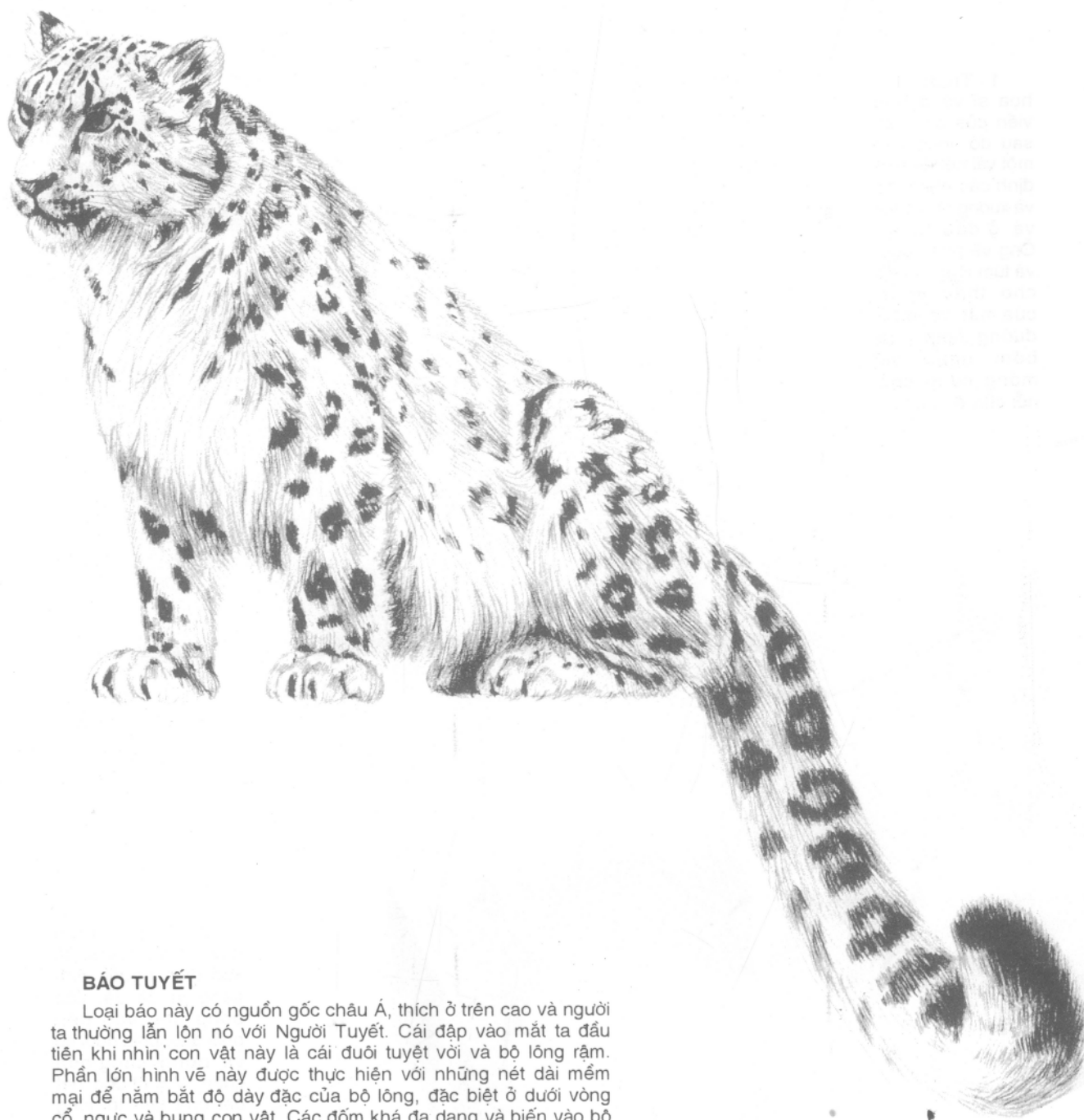
Ngoài các vằn, những khác biệt chủ yếu giữa hổ và sư tử núi (còn gọi là báo sư tử, báo) như sau: con hổ có một vòng cổ, ria mép dài hơn và một mũi bẹt hơn; con báo sư tử có một bộ xương thanh hơn và hai chấm đen đặc biệt ở bên trên mắt. Rất vui khi vẽ những ria dài cứng của loài thú giống mèo với các nét dài rất rõ nét. Lưu ý cả những khác biệt về kết cấu ở bộ lông của hai con vật: xù xì hay láng, nhạt hay đậm, dày hay thưa. Bút chì là một dụng cụ lý tưởng để thể hiện tất cả những đặc điểm này.

SƯ TỬ

Cái bờm xum xê và tuyệt vời của con sư tử đực là nét chính yếu của hình vẽ này. Họa sĩ đã thêm vào các nét bút hình chữ V ở phần dưới, để làm nổi bật bộ lông, chồng chéo lên nhau nơi này thành những túm lông dày và nhát dần. Các ngón chân co lại không đều cho thấy tính uyển chuyển của chúng; thật thế, chân của loài thú giống mèo không thể nào thể hiện thành hình dạng chắc nịch như đôi giày chẳng hạn. Bạn có thể thấy ở đây các nếp da gấp sâu chỗ móng co lại. Lưu ý sự khác biệt giữa tai của hổ và của sư tử: tai của sư tử gần giống tai người hơn. Cái đuôi nhọn hình mũi giáo che phủ bởi một màu lông đậm màu.

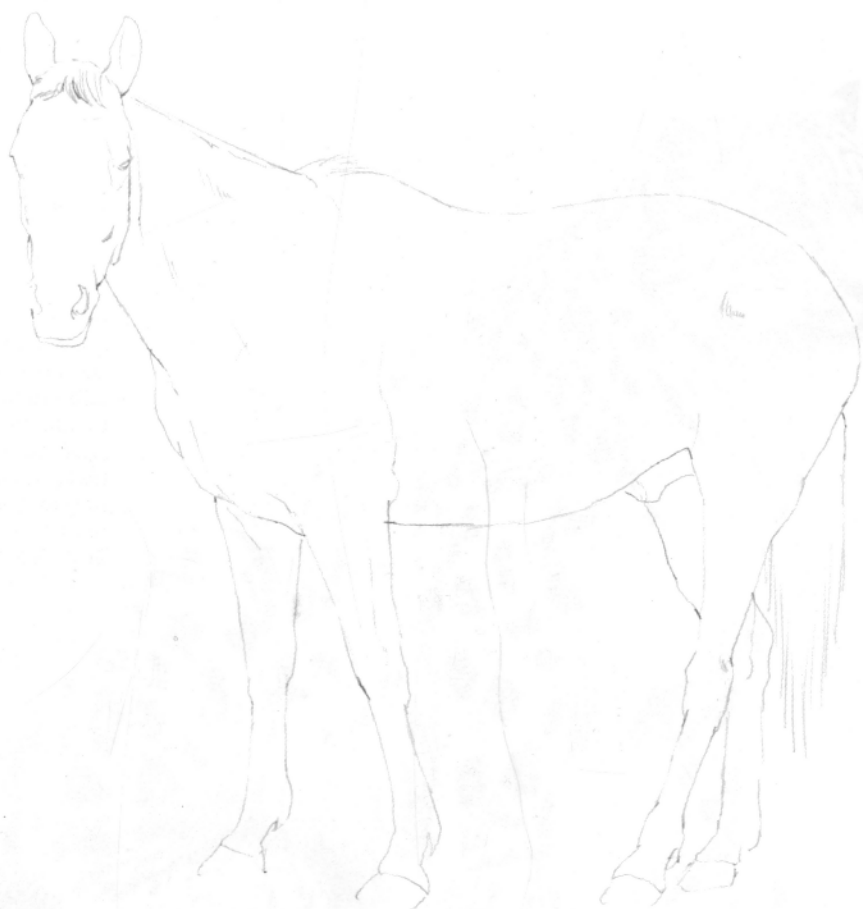

BÁO TUYẾT

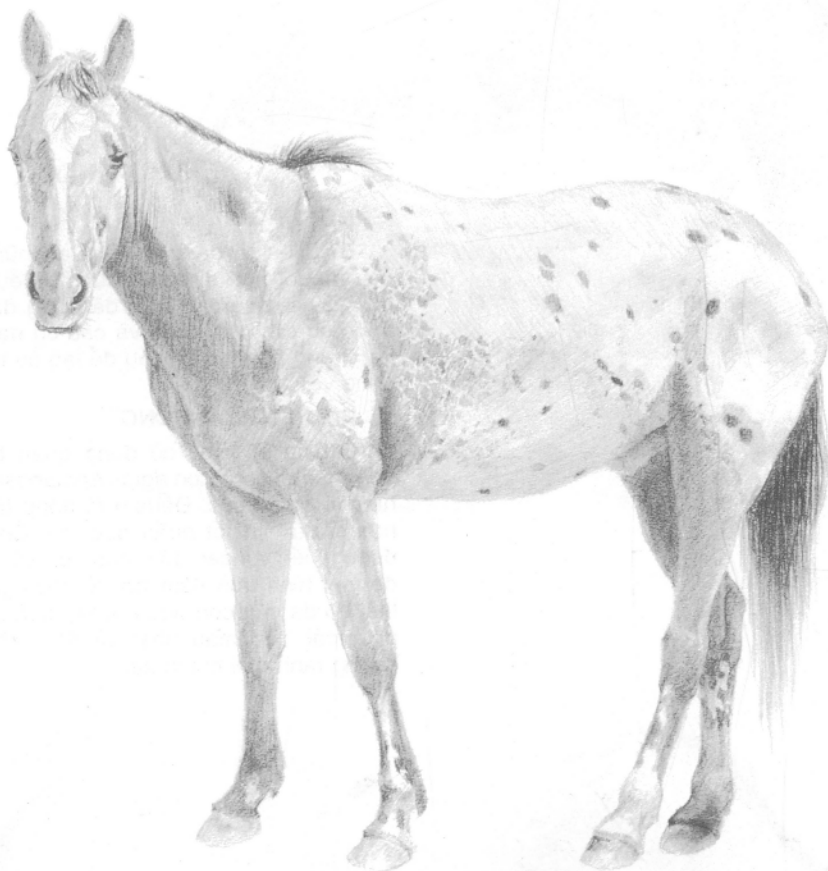
Loại báo này có nguồn gốc châu Á, thích ở trên cao và người ta thường lẫn lộn nó với Người Tuyết. Cái đập vào mắt ta đầu tiên khi nhìn con vật này là cái đuôi tuyệt vời và bộ lông rậm. Phần lớn hình vẽ này được thực hiện với những nét dài mềm mại để nắm bắt độ dày đặc của bộ lông, đặc biệt ở dưới vòng cổ, ngực và bụng con vật. Các đốm khá đa dạng và biến vào bộ lông. Chân báo lùn vì lông ngực rất dài so với lông đầu ngắn.

Ngựa

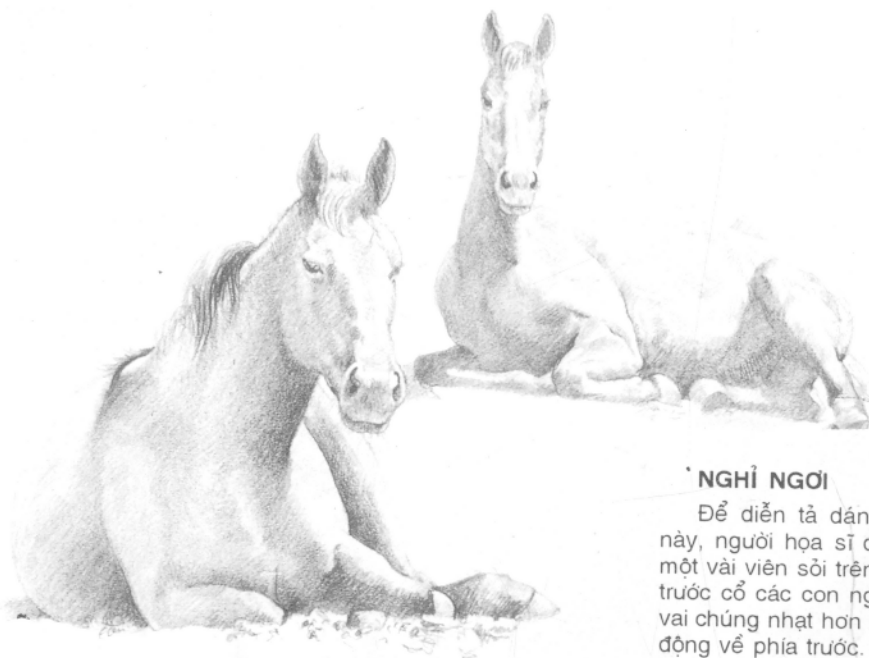
1. Trước hết, họa sĩ vẽ đường viền của con vật; sau đó, thêm vào một vài nét để hạn định các nhóm cơ và xương như ở vai và ở đầu hông. Ông vẽ phác đuôi và túm lông; và đã cho thấy vị trí của mắt và mũi, đường ranh của bờm ngựa và móng cùng chỗ nổi của đầu gối.

2. Ở giai đoạn này, người họa sĩ đã xác định nguồn ánh sáng và đã đặt các bóng nhẹ vào bên phải đầu, phía dưới cổ và bụng cùng bốn chân. Với những nét dài ông làm tối lông đuôi. Bờm được vẽ bằng những nét ngắn đậm người họa sĩ chưa làm nổi lông bờm và những dấu vết của bộ da.

3. Hai sắc màu của da con vật có được do sự tương phản, nhờ các mảng phân phối không đồng đều. Những mảng này đậm ở những vùng nhạt và nhạt ở những vùng đậm như chân sau. Họa sĩ đã dùng sắc độ của giấy cho các mảng nhạt bằng cách bao quanh các mảng với một sắc độ đậm hơn. Sau đó ông ta vẽ lá sen (empiè ciment) trắng ở trán và mũi. Chùm lông ở trán ngựa bắt đầu từ giữa. Chùm lông trán đuôi, bờm và ở u vai là những nơi duy nhất có lông dài; còn ở những nơi khác chúng rất ngắn.

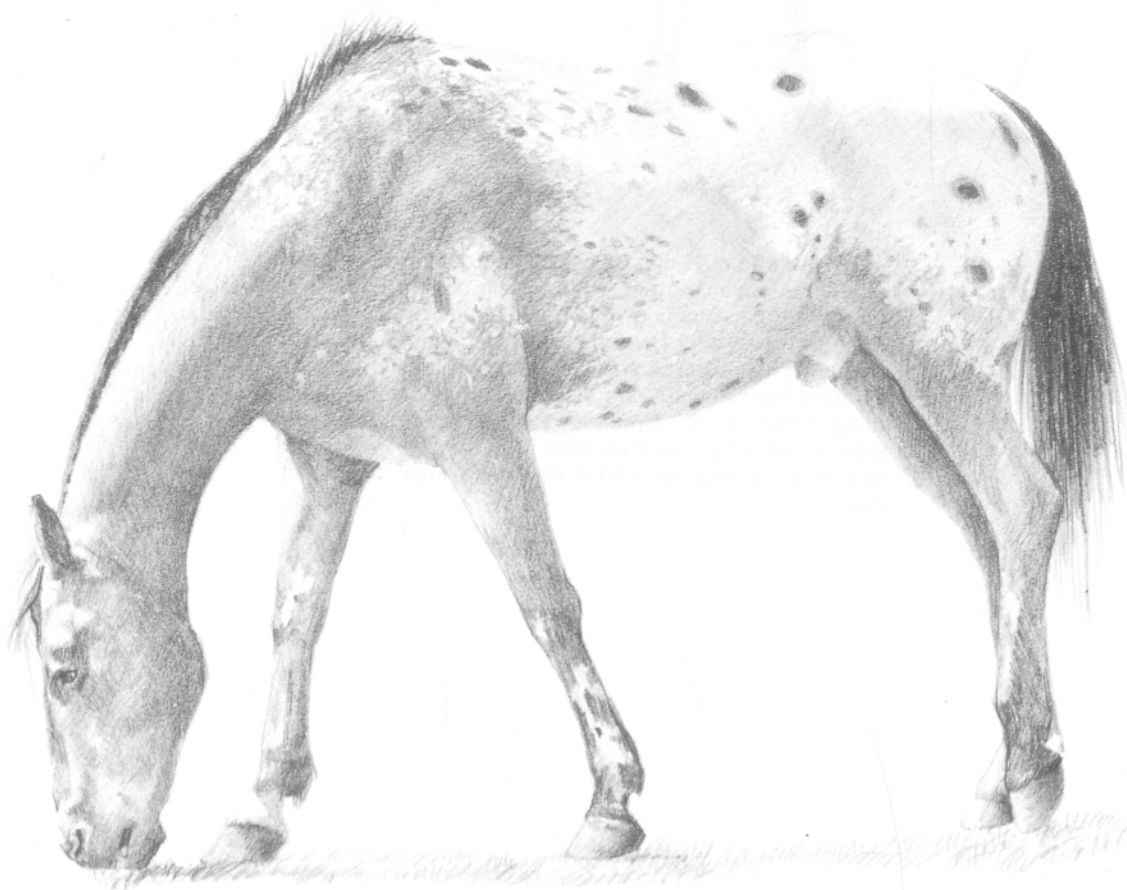

NGHỈ NGƠI

Để diễn tả dáng nằm của những con ngựa này, người họa sĩ đã sử dụng nhiều vùng tối và một vài viên sỏi trên nền đất. Ông đã làm tối phía trước cổ các con ngựa và các cổ này in hình lên vai chúng nhạt hơn nhiều để tạo ảo tưởng chuyển động về phía trước.

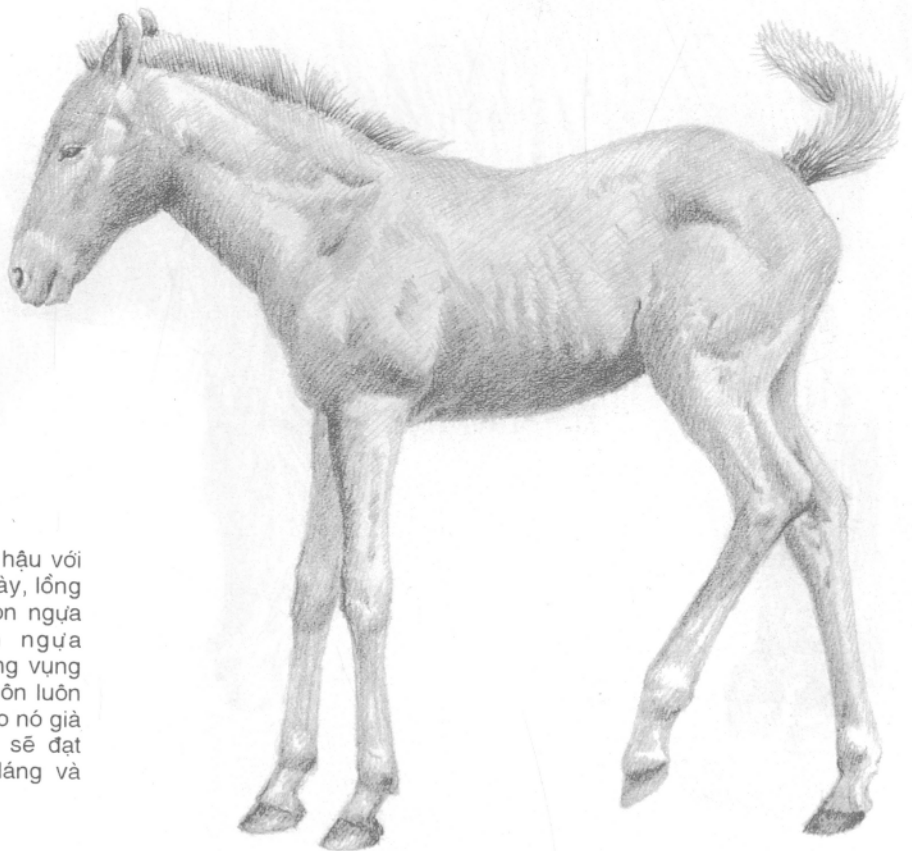
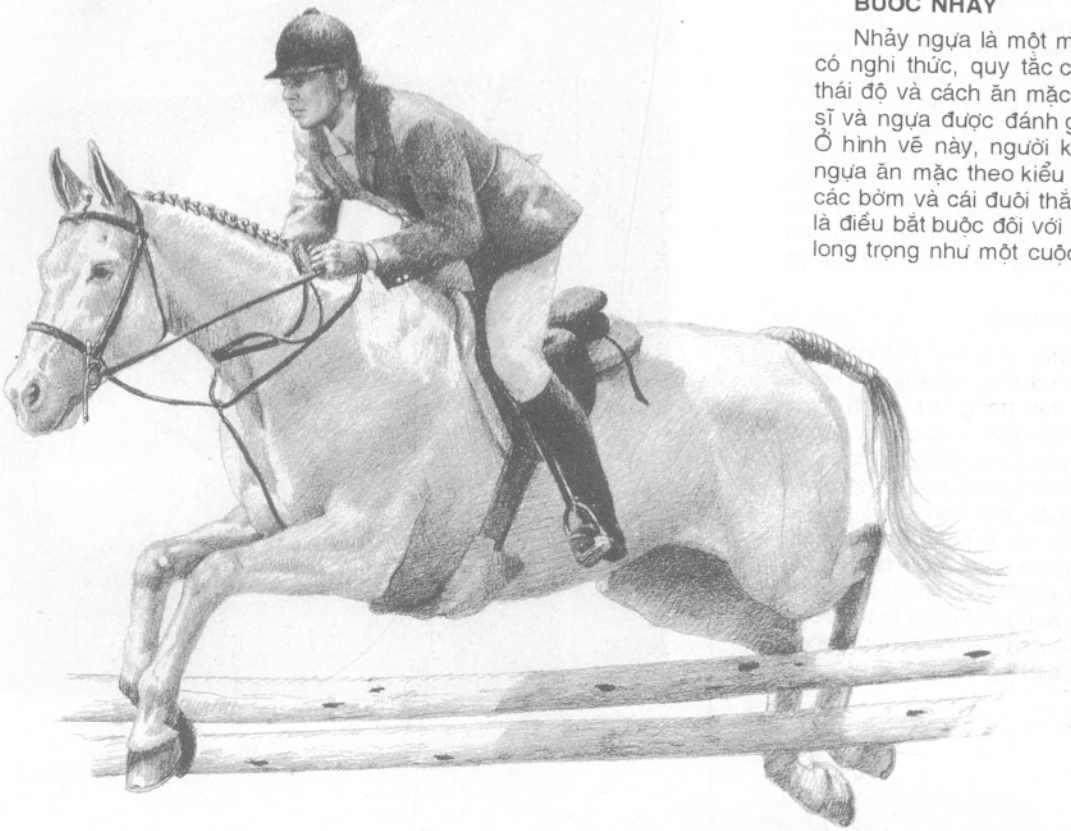
NGỰA NGOÀI ĐỒNG

Ở hình vẽ này, cử động quan trọng nhất là động tác của cổ con ngựa Appaloosa này, nó cúi hẳn về phía trước. Để làm rõ động tác này, người họa sĩ đã làm tối phần dưới cổ. Ông đã chi tiết đường viền với các chấm của con vật và thêm vào đó một hình tròn đậm hơn ở ngay giữa. Các sắc thái bộ da của con ngựa là kết quả của sự tương phản các sắc màu nhạt và đậm không có một đường ranh giới chính xác.

BƯỚC NHẢY

Nhảy ngựa là một môn thể thao có nghi thức, quy tắc chặt chẽ mà thái độ và cách ăn mặc của các kỵ sĩ và ngựa được đánh giá rất tỉ mỉ. Ở hình vẽ này, người kỵ sĩ và con ngựa ăn mặc theo kiểu Anh. Lưu ý các bôm và cái đuôi thắt bím lại; đó là điều bắt buộc đối với một sự kiện long trọng như một cuộc đua ngựa.

NGỰA NON

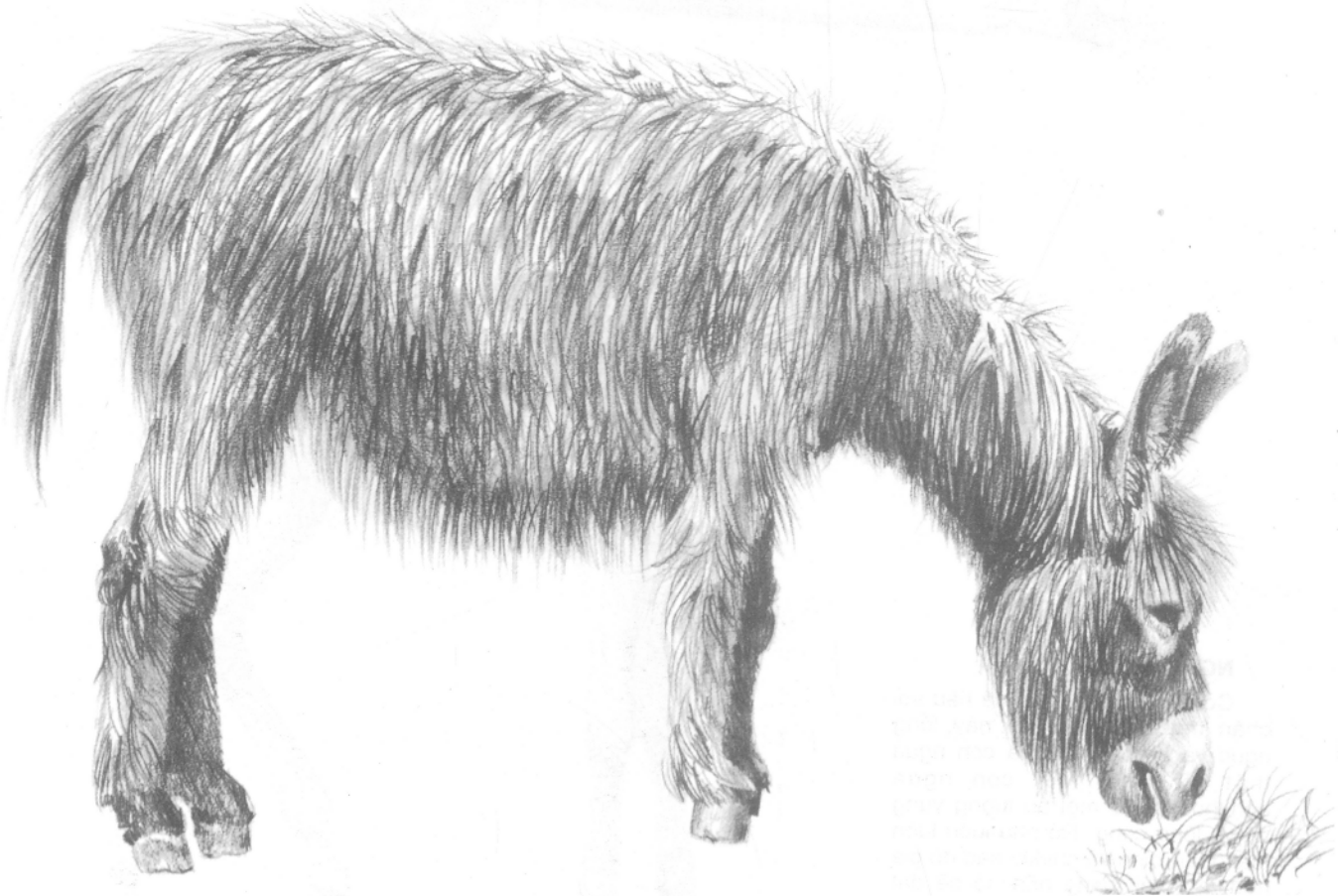
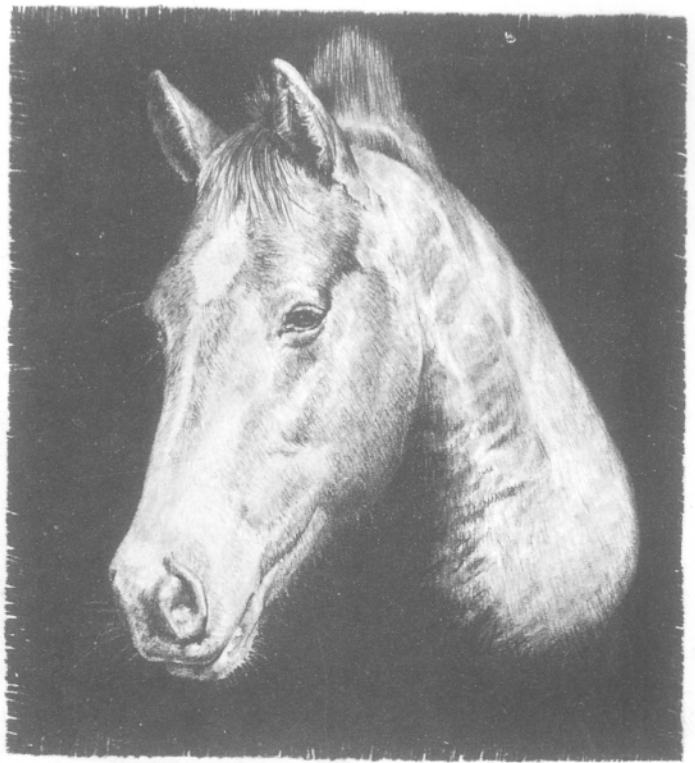
Con ngựa này đang đá hậu với chân trái sau. Vào tuổi này, lồng ngực và cơ cấu cơ của con ngựa thật rõ ràng. Một con ngựa non thường tạo một ấn tượng vụng về và lỏng lẻo. Nó như luôn luôn mất quân bình và chỉ khi nào nó già hơn một vài tháng nữa nó sẽ đạt đến sự mềm mại, duyên dáng và quyến uy.

ĐẦU, NHÌN BA PHẦN TƯ

Để thành công hình dáng gây ấn tượng mạnh này, người họa sĩ, trước hết, đã vẽ đường viền đầu con ngựa Appaloosa này. Sau đó ông ta bôi đen hậu cảnh. Ông đã sử dụng các nét dài sẫm cho bờm ngựa ở vùng nhạt nhất. Lông ở dưới cổ là những "đảo" nhỏ nhạt và đậm. Ông dùng một lưỡi dao cạo để tạo ria mép ở mõm và cằm cũng như cho lông mày phải nổi bật lên trên nền sẫm. Các khoang, lỗ mũi, mõm, tai và mắt thật đậm.

CON LỬA NHỎ

Con lừa nhỏ của miền Đông Nam Hoa Kỳ này có lông rất dài mà người họa sĩ chọn làm trọng tâm. Hình dáng con vật hầu như biến mất dưới lớp lông này, chính hướng của lông lôi cuốn sự chú ý. Ghi nhận cách mà bộ lông rơi xuống dọc thân thể con vật : lông ở bờm dựng lên và ở chân thì lộn xộn. Móng vuốt và cùn, còn tai thì dài và nhỏ lên. Các nét bút chì phải dày và kết thúc có chừng mực mới thành công trong việc vẽ con vật này, nếu không hình vẽ của bạn có vẻ vô trật tự.

NGỰA VẼN

Có ba loại ngựa vẽn: ngựa vẽn Grévy, ngựa vẽn núi và ngựa vẽn Burchell. Con ngựa này với những đường vẽn lớn tương phản, là một con Grant (thuộc loại của Burchell). Trước hết, người họa sĩ xây dựng cấu trúc cơ bắp của con vật, sau đó kẻ cẩn thận các đường vẽn trong các đường viền. Các đường vẽn này dùng để nguy trang và thay đổi tùy theo các loại. Ở hình vẽ, các vẽn không được che giấu cấu trúc cơ bắp. Người họa sĩ kết thúc bức vẽ bằng cách tô đen các đường vẽn đậm và vẽ đuôi, móng, nét mặt và bờm.

NGỰA CLYDESDALE

Loại ngựa nặng nề và không duyên dáng này đến từ Écosse vào thế kỷ thứ XVIII. Có con cao khoảng 1,70m và nặng gần một tấn. Các cơ cấu xương và cơ bắp rất nặng nề và lông thì rậm ở đằng sau chân. Bộ lông không quá ngắn và bóng như của một con ngựa để cưỡi; người họa sĩ đã thể hiện nó bằng một loạt các motif đa dạng và thường ngược chiều nhau. Ông đã dùng một cục tẩy để làm nổi bật các ánh phản chiếu của cạnh sườn và bên. Đường viền các chân và thân được làm sỗ mép để rõ chiều dài của lông ở những nơi này.

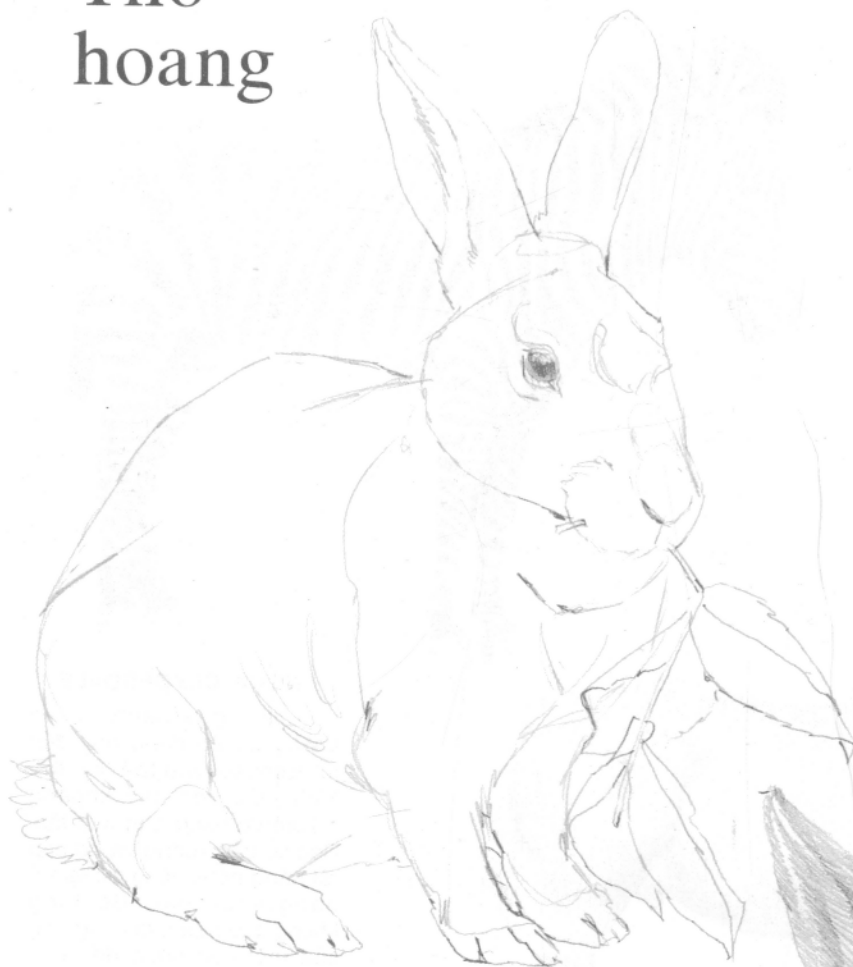
NGỰA PRZEWALSKI

Loại ngựa rừng này rất hiếm. Nó có một thể hình chắc, một bờm ngắn và cứng, một chiếc đuôi dài đen và chân đen từ khoeo trở xuống. Người họa sĩ đã sử dụng một khuôn trở (xem biểu đồ) để vẽ bờm. Ông vẽ các nét từ cổ để thể hiện chúng thẳng đứng và tối như ý ông muốn. Các vùng tối được vẽ với bút chì HB bằng cách đè mạnh ở những nơi đậm nhất.

Thỏ hoang

1. Người họa sĩ vẽ đường viền con thỏ với tư thế ngồi xổm, cho phép con thỏ vừa ăn vừa sẵn sàng chạy như bay khi cần. Ở giai đoạn này, tất cả các đường nét liên quan đến tỉ lệ và tư thế sẵn sàng của con vật đã được thể hiện. Mắt gần song song với các phần khác. Họa sĩ đã dùng các nét đậm cho các nếp và hình dạng cơ bắp của cơ thể.

2. Với những nét ngắn và dày, họa sĩ đã đánh bóng bộ lông theo hình dáng và cấu trúc cơ bắp. Các đầu lông thì nhọn vì con thỏ có một bộ lông mềm mại và phồng lên. Họa sĩ đã làm nổi bật mắt, cằm, chòm tai và nếp gấp dưới cổ. Ông đã để các vùng nhạt cho các điểm nổi tứ chi và thân.

3. Vào giai đoạn cuối, người họa sĩ chăm chút các đường nét vẽ các nét ngắn hơn là nhẹ nhàng hơn để có hiệu quả muối tiêu theo ý muốn. Rìa trái là những nét từ mõm ra, trong khi rìa phải, nổi bật trên bộ lông, là những hình dạng âm. Ông đã để lông mày màu trắng và đã trang trí trông đen sáng một ánh rất sáng. Ông đã dùng các nét nhạt và không đều để làm nổi bật trạng thái đầy lông của "đuôi bông". Hãy xem sự đổi hướng của các lông ở chòm.

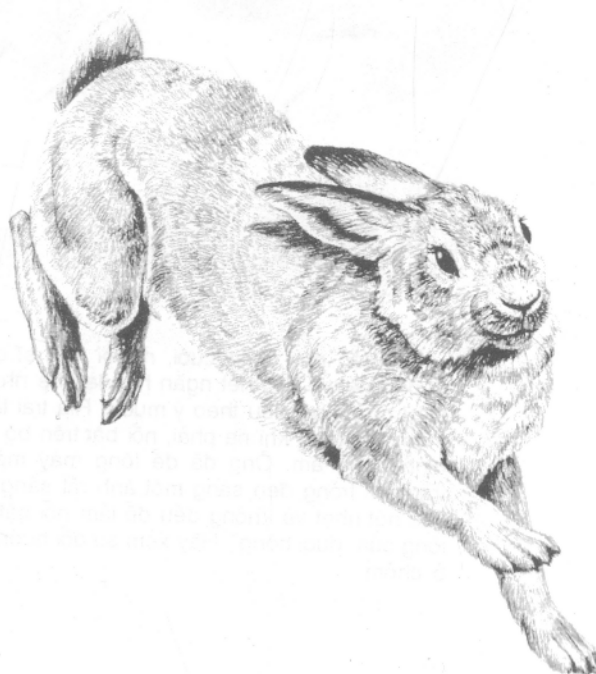

THẾ NGỒI

Con thỏ có thể ngồi trên hai chân sau của nó. Ở tư thế này, nó giống con sóc. Ghi nhận sự khác biệt về kích cỡ giữa hai chân trước và hai chân sau. Người họa sĩ đã vẽ các nét của thân thẳng đứng đi xuống dưới để kéo dài hiệu quả của tư thế ngồi. Bóng dày phía sau con vật giúp nó dính vào với nền đất.

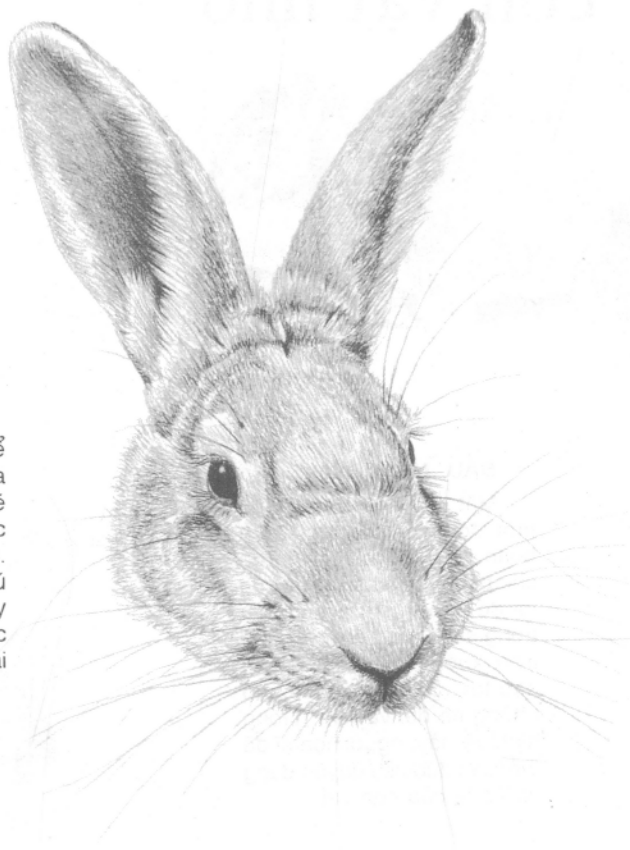
CHẠY

Phần lớn thời gian, con thỏ bỏ ra để chạy nhảy. Ghi nhận các tai nằm dài khi nó chạy. Người họa sĩ đã tách rời các ngón chân trước phía phải để minh họa sự chuẩn bị khi va xuống đất, và làm rõ các nét tối ở chân sau. Các con thỏ hầu như luôn luôn ở tư thế ngồi xổm, chân sau hiếm khi thấy được vì chúng bị thân hình che khuất. Thỏ béo tròn và có bộ lông rất dày nên cấu trúc xương và cơ bắp của nó không nhìn rõ.

ĐẦU, NHÌN THẲNG

Ở đây, người họa sĩ tách rời các nét để thể hiện rõ bộ lông nhẹ và phồng. Các ria mép và lông mày rất rõ nét, ông đã vẽ với những nét dài liên tục chăm chút đặc biệt ở chân lông. Ghi nhận sự thiếu vắng. Vùng da trần và đậm mà đa số loại có vú có ở đầu mũi. Các lông mi rất dài. Thay đổi phong cách, nét ở các vùng khác biệt, người họa sĩ minh họa sự mềm mại của bộ lông.

THỎ CON

Dễ thương và hấp dẫn, đây là những tính ngữ chính xác đối với thỏ con. Đôi mắt là những điểm đen nhất của hình vẽ và nổi bật trên một bộ da đầy lông nhạt hơn của cha mẹ nó. Quan sát một con thỏ con gần như bất động, trừ hai lỗ mũi luôn phập phồng là một kinh nghiệm thích thú. Người họa sĩ dùng các nét nhạt và cách quăng để đạt bức vẽ chủ yếu được thực hiện với những sắc màu nhạt.

Các con vật nhỏ

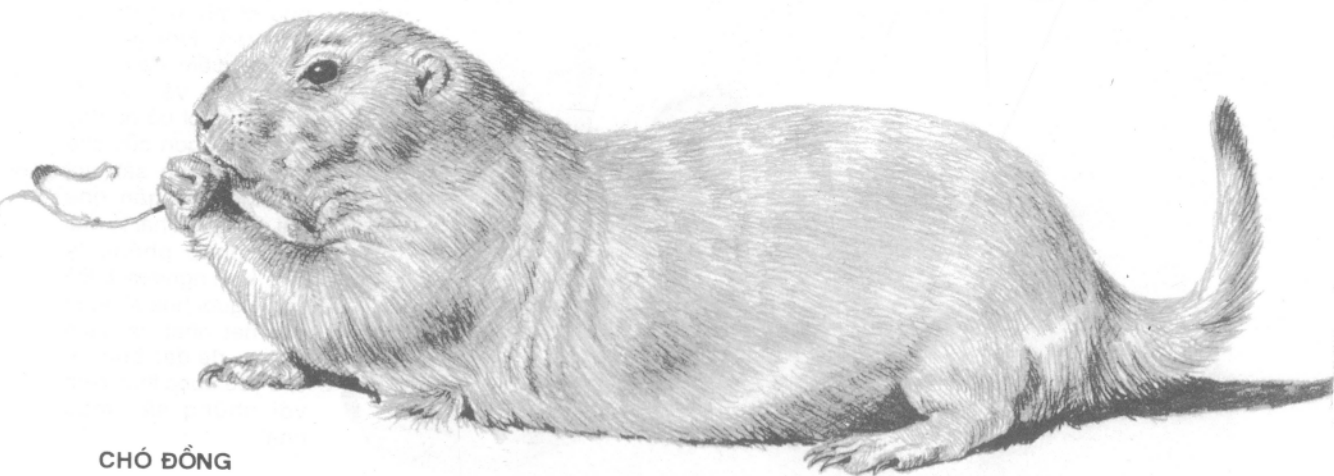

ĐẦU, NHÌN BÊN

Mắt của sóc xám chỉ là một đồng tử gần như tròn hoàn toàn. Người họa sĩ đã che bóng nhẹ phần trong của tai để cho thấy da mỏng và trong suốt trong ánh sáng từ trên xuống và hơi ố đỏ sau tối. Sóc, như thỏ, có những ria dài và rậm. Trong hình vẽ này, người họa sĩ đã thể hiện được sự duyên dáng và éo lá của con vật.

SÓC XÁM

Sóc xám chủ yếu sống trên cây. Nó làm tổ trên cây và luôn nhảy từ cành này sang cành khác. Hãy lưu ý các móng sắc nhọn cho phép chúng leo và bám trên những cành mỏng manh nhất. Sóc chỉ xuống đất để chôn hạt dẻ và các thức ăn khác, và để đi từ cây này sang cây khác.

CHÓ ĐỒNG

Chó đồng là một thành viên của gia đình gặm nhấm và có những răng nanh to và dỏ ra. Thân dài, chân gầy, móng trước để đào. Nó có cặp má để mang thức ăn đem về cất ở trong hang. Nếu bị tấn công, chó đồng rất hung hăng. Người họa sĩ đã dùng các nét ngắn, chính xác và nhiều vùng ánh sáng để thể hiện bộ lông ngắn và bóng láng. Các nếp da được hình thành do tư thế của con vật.

GẤU MÈO MỸ

Con gấu mèo với cặp kính đen, đuôi vằn và với bộ điệu khôn khéo và ma mãnh, là một trong các chủ đề ưa thích của các họa sĩ vẽ động vật. Ở đây, người họa sĩ thể hiện bộ lông dày và rậm với những nét chính xác, nhát và đậm. Đầu nó giống đầu con cáo với một nét dài sẫm ở trán. Con gấu mèo tò mò, táo bạo và rất khôn lanh.

Hình thức dành cho tranh màu nước

Mỗi hình vẽ trong chương này chỉ gồm những chỉ dẫn cho tranh màu nước; người ta đã nhấn mạnh các phối hợp về sắc độ và các đường nét bút chì conté để chỉ cho họa sĩ những điểm cần nhấn mạnh ở tranh màu nước. Nghiên cứu kỹ mỗi hình vẽ và thiết lập một hệ thống để ghi lại các hình dạng và các kết cấu của các công trình của chính bạn, nhằm chuẩn bị ngay đồ án tranh màu nước. Sự hứng thú và sức diễn tả mà bạn chuyển sang các tranh màu nước tùy thuộc vào sự dễ dàng nắm bắt bằng bút chì cái tinh túy của chủ đề.

Phải làm rõ và chính xác bạn muốn vẽ gì, bạn cũng phải thiết lập một phương pháp để thể hiện trung thành các kết cấu của nhiều sắc độ trước khi bắt đầu.

Nghiên cứu cấu trúc

Trong hình vẽ cũng như trong chữ viết tay, mỗi người có một phong cách riêng, hình thành từ quan sát, tập trung và thực hành. Đối với hình vẽ, đừng quá cứng nhắc. Một sự thay đổi cách diễn tả có thể đem đến sự khác biệt, cũng như sự thay đổi tốc độ thực hiện bức vẽ. Trước khi vẽ, hãy bỏ vài phút để xác định bạn muốn thực hiện loại hình vẽ nào: một hình vẽ nghiên cứu sâu và chặt chẽ hay một ký họa mờ để sẽ bỏ tức vế sau này. Richard Bolton đôi lúc muốn thực hiện một hình vẽ phức tạp và đòi hỏi sự tỉ mỉ; lắm lúc, khi ông ta muốn diễn tả hơn nữa, ông vẽ những đường nét chặt chẽ bằng cạnh của chiếc bút chì, và làm cùn đầu nó đi để có những hiệu quả lờ lợt. Sai lầm phổ biến nhất là có một bức vẽ quá chặt chẽ, vì xác tín rằng mọi chủ đề phải được thể hiện

đúng thật. Để luyện tập, làm việc với các sắc độ thời, làm sao cho đường viền hiện lên bằng cách thay đổi chúng hơn là khoanh chúng bằng các đường nét vẽ bài tập này, hãy trở về trang 12. Nếu các hình vẽ hay bức họa của bạn quá nghiêm khắc, tốt hơn hết là giao cho bạn một thời gian nhất định nào đó để vẽ. Bằng cách này bạn không có thì giờ trở lại một vài điểm có nhiều chi tiết, và bạn buộc phải có những quyết định nhanh.

Nếu bạn thấy vẽ là một công việc khó khăn, hãy chọn một đề tài không cần một sự tái tạo kỹ thuật. Bạn nên nhớ rằng rất dễ thực hiện một lượng tối thiểu những đường nét để sau đó tỏ rõ sự khéo tay của bạn bằng cách biến nó thành tranh màu nước, sẽ cho nó những kết cấu mang

đặc trưng một tranh vẽ.

Theo Richard Bolton, chính sự áp dụng tỉ mỉ tranh màu nước tạo ảo tưởng của sự chính xác trên các đồ vật ông đã vẽ. Nếu bạn vẽ một động cơ chẳng hạn, hơn là *Họa* nó, bạn sẽ có một hình vẽ chính xác và rất kỹ thuật; nhưng nó sẽ nghiêm chỉnh và không có cá tính. Bolton còn đi xa hơn nữa: theo ông, chính màu và kết cấu tạo nên một bức tranh tốt, chứ không phải là hình vẽ.

Nhưng theo kinh nghiệm của Bolton và nhiều họa sĩ khác, hình vẽ là bộ phận của tiến trình họa bằng màu nước. Không có hình vẽ, các bức tranh thường yếu về cấu trúc và hình dạng, và thiếu tổ chức. Vì vậy hãy để thì giờ vẽ trước khi họa. Bạn sẽ không bao giờ hối tiếc.

NGHIÊN CỨU CẤU TRÚC

Người họa sĩ đã tìm thấy một cái máy cào cũ kỹ chôn vùi dưới một đám cỏ khô rối mù và cỏ dại đặng sau một nhà kho bỏ hoang. Rễ bọc đầy chiếc bánh xe kim loại nặng nề và cái ghế cho thấy nó bị bỏ ngoài trời một thời gian dài và các phần mặt phẳng mà nó che phủ là một chủ đề hay cho một họa sĩ.

Người họa sĩ đã dùng một bút chì conté và thể hiện rất ít các sắc độ trung gian. Ông ta dựa vào sự tương phản khô khan đen và trắng để làm nổi bật các hình dạng tròn, bằng nhau và đối xứng của các bộ phận chế tạo ở nhà máy nhỏ lên trên một nền gồm những thành tố thiên nhiên như cỏ khô và cỏ. Ông đã chơi với các hình dáng và bỏ quên nhiều chi tiết ở cảnh trước để vẽ phác hình vẽ nhằm chuẩn bị cho một bức tranh màu nước trong tương lai. Ông cũng chơi với các hình dáng âm của cảnh cây đã bị chặt ở cảnh trước, và đã tìm một mẫu các sắc độ để làm nổi bật các ghế và cái bánh xe.

Hình vẽ này không đòi hỏi nhiều sự khéo léo kỹ thuật vì chiếc máy cào đã bị chôn vùi một nửa trong đám cỏ cao. Rất dễ thể hiện các hình dáng kỳ lạ theo cách này mà không cần phải là một chuyên gia về kỹ thuật.

Thiết lập các sắc độ

Thay vì vùi đầu trong mô các chi tiết kỹ thuật dưới khung gầm chiếc xe bò cũ kỹ này, người họa sĩ đã bắt đầu hình vẽ bằng cách vẽ sơ lược các nét nổi bật và thêm vào đó các đặc điểm không quan trọng mấy với các nét chải sắc độ khác nhau. Lưu ý là các trục xe và các thanh ngang của khung gầm tạo nên cảm tưởng là cấu trúc phức tạp, trong khi thật sự tất cả các thành tố chỉ vẽ sơ sài. Họa sĩ chỉ gợi ý các bóng giữa các nan hoa bánh xe ở cảnh trước, dù chúng trông quá nặng nề và to bè. Hãy xem cách người họa sĩ sắp xếp các cảnh cây thành hình V với chiếc xe bò và căn nhà phụ.

Lượng giá các thành phần của chi tiết

Người họa sĩ không tìm thấy gì đặc biệt ở hình dạng chiếc xe cút kit cũ kỹ và hư hỏng này. Ông thích các kết cấu thô rất nhát của các ván gỗ. Ông quyết là thớ này cũng sẽ nổi bật với bút chì và cả màu nước nữa. Vì vậy ông đã làm hai hình vẽ có tính chất nghiên cứu. Thớ gỗ mà bạn thấy ở đây chỉ là kết quả của một sự nghiên

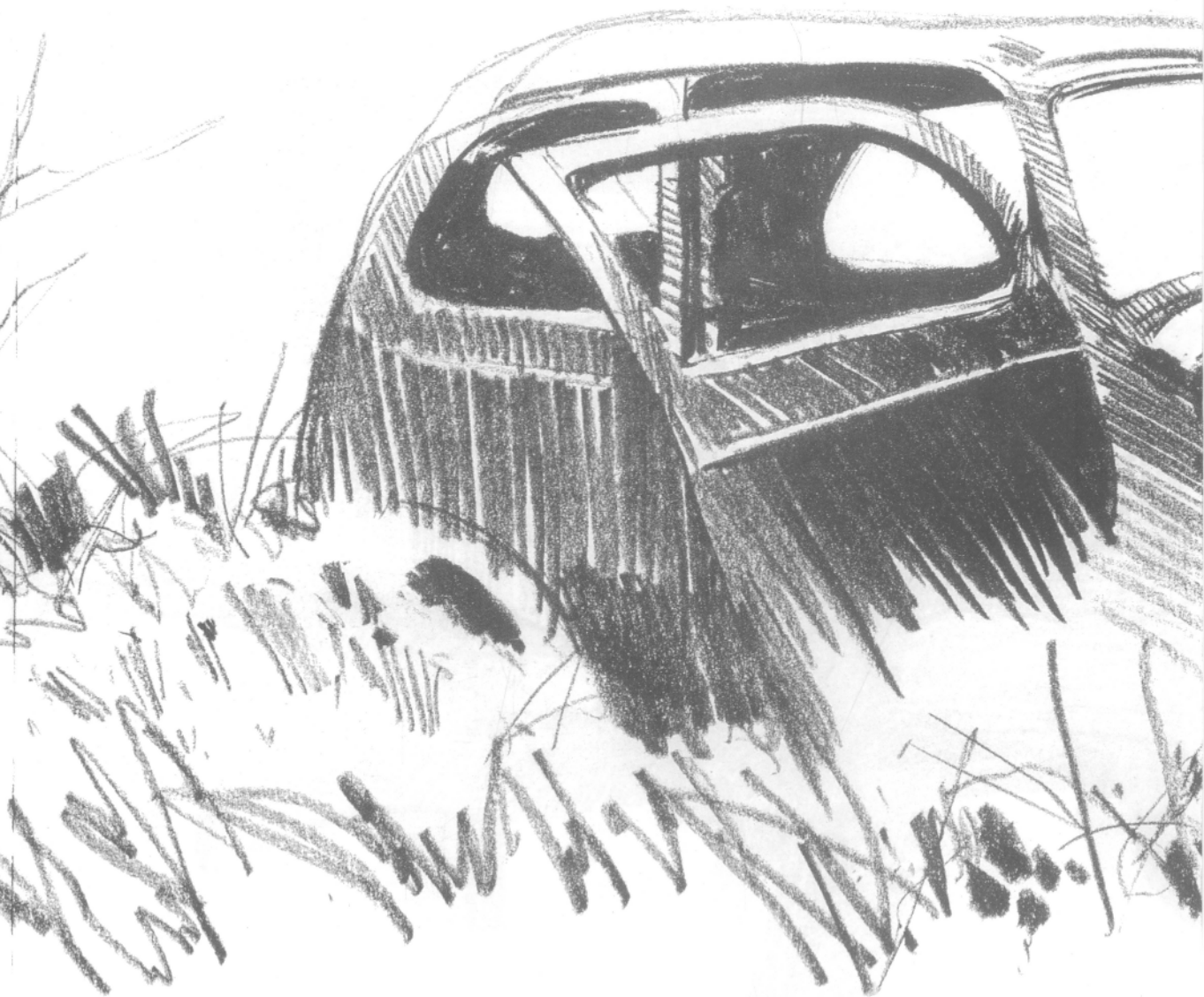
cứu và của sự phân phối kỹ sắc độ. Những chi tiết này dễ thể hiện nếu bạn làm chủ những kỹ thuật cho phép bạn cải đổi tùy thích bề rộng và cường độ của mỗi nét. Bạn không vội vàng để thể hiện một chủ đề như chủ đề này với quá nhiều chi tiết. Phối cảnh rất đơn giản và với một chút chậm chút, có thể dễ dàng đạt kết quả tốt.

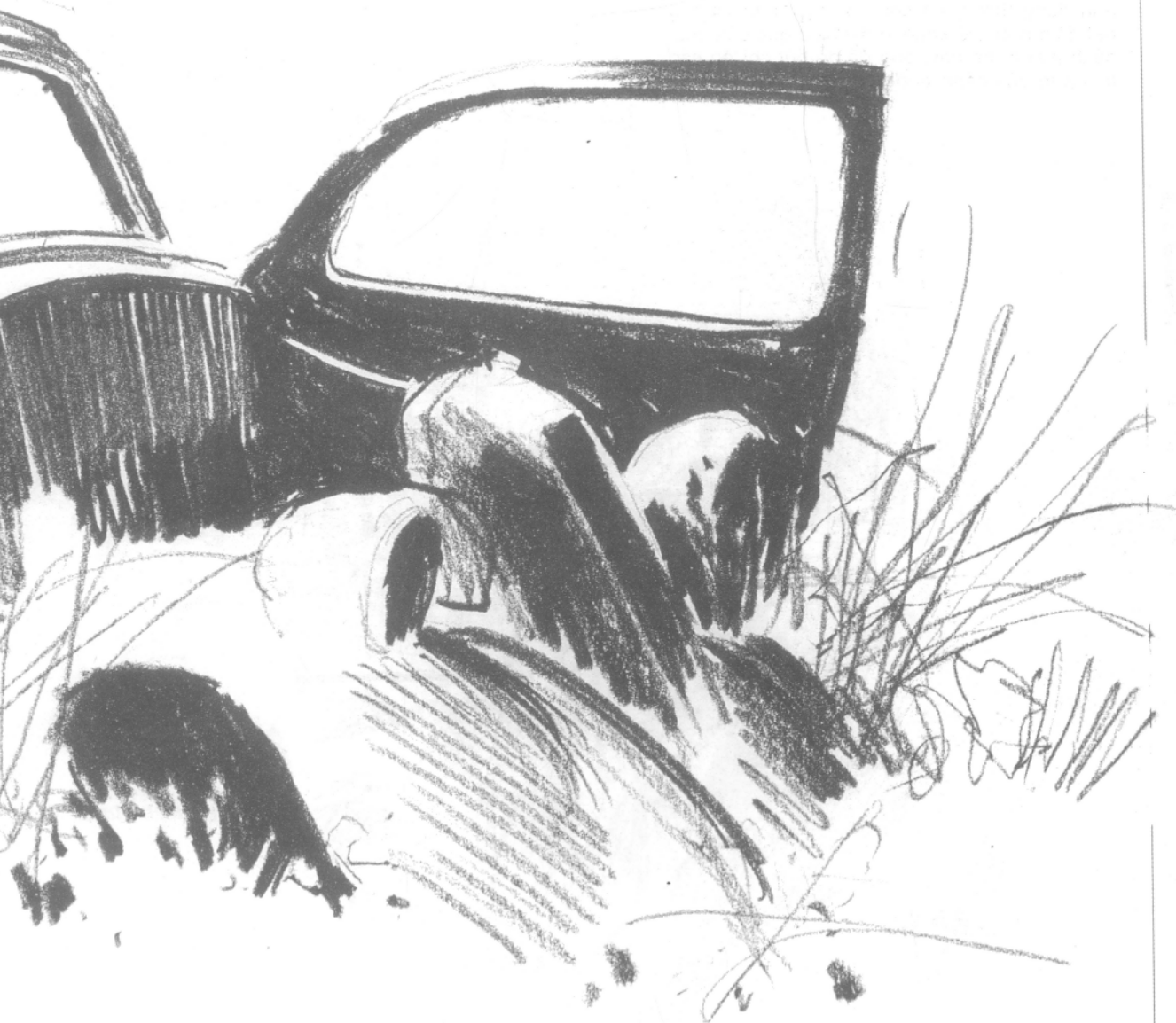
Cảm nhận các hình dáng

Theo Richard Bolton, chìa khóa vòm của hình vẽ này nằm trong hình dạng các cửa. Chiếc xe đã hư hỏng và công queo; và người họa sĩ có thể sắp xếp các cửa tùy theo ý của mình, nhưng ông không làm thế. Ông tập trung sự chú ý vào mỗi đường viền của chiếc xe; một khi đã đạt, ông bắt đầu tạo lập một vài sắc độ để làm cho tất cả các bộ phận bằng kim loại biểu thị tầm quan trọng của nó.

Ở hình vẽ này, các cửa là các thành phần rất lý tưởng để chúng mình vào lúc nào nó trở nên cần thiết để vẽ các đường viền của một vật với sự chính xác cao, thay vì gợi ý chúng bằng các bóng như chúng ta đã thấy trước đây. Ở nơi cô che khuất chiếc xe, người họa sĩ đã để trắng một vài vùng; khi trọng tâm của hình vẽ, nghĩa là các cửa, được thiết lập, phần còn lại chẳng cần thiết và đòi hỏi ít chi tiết hơn.

Những vùng tập trung sức sống

Những vùng tập trung sự chú ý

Người họa sĩ thấy rất lý thú thể hiện cái bánh mài này ở một điểm nhìn trên đường tầm mắt, hơn là ở một điểm nhìn có tính chất quy ước hơn. Vì thế ông ta nằm trên đồng cỏ khô để vẽ nó. Vừa vẽ, ông vừa nghiêng cúi tỉ mỉ cấu trúc của các phần phác. Ông hoàn toàn bị mê hoặc bởi sự khéo léo của nhà nông: hai thanh ngang bằng thép chống đỡ bánh mài được đóng vào tường, toàn thể tựa trên một tảng đá lớn. Người họa sĩ đã dùng một bút chì nhọn để gợi ý các đường cong ít làm nổi bật lên của cái tay cầm chế tạo bằng phương pháp thủ công, cũng như dùng chì grafit cho các sắc màu và các nét đậm hơn. Để khuếch đại hiệu quả của phối cảnh mạnh mẽ này, ông đã đề bút chì lên các thành tố của cảnh trước.

*Bánh mài
Trang trại Cumberland*

John Blockley sử dụng một bút chì nhọn đầu và một thỏi grafit để thực hiện bức vẽ gây ấn tượng mạnh này. Các đường nét mảnh mai của bút chì vẽ các đường cong và hình dạng của cái tay cầm thủ công này và hình trang trí đồ khuôn ở trên thân của các bơm b a n g gang cũ này. Các sắc màu đậm hơn được thực hiện với grafit trên cái bơm tương phản với các sắc màu nhạt hơn và đem lại sự vững chắc cho bức vẽ. Người họa sĩ sau đó đã vẽ bằng cạnh của thỏi grafit, những nét nghiêng nhanh và, luôn luôn với đầu thỏi grafit ông ta đã vẽ chấm chấm với những nét dứt khúc.

*Bơm cũ
Trang trại của Trường
Condicote*

Sử dụng bút chì màu

Sự pha trộn các màu tự nó là một phương thức lý thú, cần gì đến cách diễn tả, nhưng nó đặc biệt trở nên hấp dẫn khi thực hiện với các bút chì màu. Không cần đồ lễ lủng củng để có các màu sắc : chúng nằm trong tầm tay của chúng ta để có thể pha trộn và cải đổi nhanh trên giấy.

Chương này dạy cách pha màu, kỹ thuật các sắc màu, việc đánh bóng một hình vẽ bằng bút chì màu và cách sử dụng các dụng môi.

Cách sử dụng bút chì màu

Có một sự khác biệt cơ bản giữa bút chì màu và bút có ruột bút chì: đó là tính nửa mờ đục của bút chì màu, mà ta có thể gọi là đến tận cùng là sự trong suốt. Một cách khác, đặc điểm này tạo cho việc sử dụng các bút chì màu giống như của màu nước: nhờ sự nửa trong suốt của bút chì màu, màu sắc một bút chì này bôi lên một màu khác tạo một sắc thái mới.

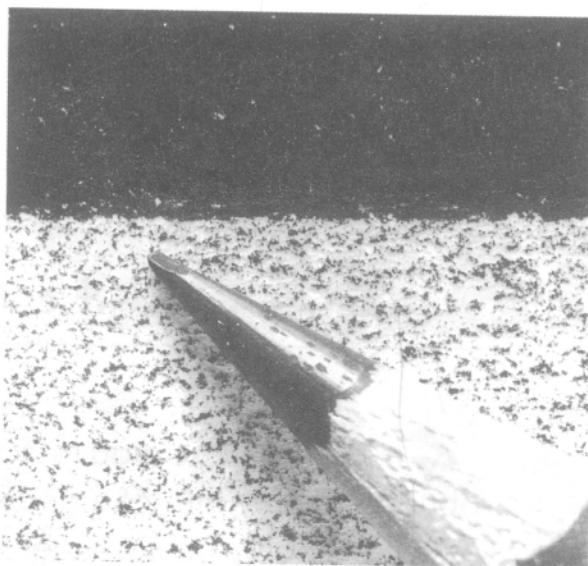
Ta có thể thấy một ví dụ của sự trong suốt này khi người ta dùng một màu vàng trên một màu lam và ta có một màu xanh. Các họa sĩ chuyên vẽ bút chì màu thường dùng cách này, bằng cách bôi hai đến mười màu sắc chồng lên nhau để có những sắc thái họ mong muốn. Những sự phối hợp này đầy hấp dẫn và có thể giống đến kỳ lạ các sự pha trộn màu sắc mà ta thấy trong thiên nhiên.

Khi nói đến tranh sơn dầu, người ta nói rằng màu sắc lấy từ trong ống ra có tính lẫn át và thiếu tinh tế. Đối với bút chì màu cũng thế, các màu nguyên thì nghèo nàn so với các màu pha trộn. Nếu ta muốn thực hiện một cái gì hay ho bằng bút chì màu, phải biết khai thác sự trong suốt của chúng; tính chất này làm nó khác với bút có ruột bút chì.

BÚT CHÌ MÀU CHỨA ĐUNG MÀU SẮC

Lời phát biểu này không phải vô ích. Màu sắc du nhập vào tất cả các chất pha màu, các câu hỏi về việc ứng dụng chúng được đặt ra: ta phải bôi màu thành lớp mỏng hay dày? Kết quả sẽ dày đặc hay thưa thớt? Trong hội họa, sự bôi màu được làm trên một diện tích bằng một bút lông. Với bút chì màu, việc làm chủ màu sắc tùy thuộc vào sự đè lên bút và kết cấu của giấy.

Kỹ thuật sử dụng có thể cải sửa kết quả: bức vẽ có thể có vẻ mờ hình vẽ hay hơn nữa một bức tranh, hoặc cả hai nếu ta không dùng đến dung môi. Sự khác biệt nữa là khác với bút grafit: khi ta thay đổi sức đè của bút chì để cải tiến bề rộng và sắc độ các nét, người ta ứng dụng các độ đè khác nhau bằng bút chì màu để cải sửa kết cấu của giấy. Sức đè trên giấy ảnh hưởng cả đến cường độ của sắc thái; sự đè nhẹ tạo một hiệu quả thưa thớt và việc

đè mạnh tạo một màu dày đặc.

Sự đè lên bút đi đôi với hạt của giấy. Giấy được tạo bởi các sợi dệt giống như một hệ thống nhỏ tí những mồm lồi và đường khe khi đè nhẹ, chất màu chỉ ở trên các mồm (crêtes), và các điểm lồi chấm ở giấy không có chất màu cho thấy kết cấu có dạng hạt ở các đường khe. Đó là bề ngoài thường thấy trong hầu hết các hình vẽ.

Ngược lại, khi bút chì màu bôi lên cùng giấy ấy nhưng với một sức đè mạnh hơn, chất màu không những thấy trên mồm mà còn ở các đường khe nữa. Các điểm lồi chấm ít nhìn thấy và công trình láng hơn. Màng khối các màu sắc cho thấy một dáng vẽ mượt mà giống như một bức tranh.

MỘT CHẤT PHA MÀU CÓ THỂ SỬA

Một lợi ích khác của bút chì màu, cũng như tranh sơn dầu, là các sai lầm, không bao giờ là không có. Dù các kỹ thuật sử dụng là gì đi nữa, chúng ta đều có thể luôn luôn sửa công trình của mình. Ta có thể bôi màu, và chồng lên nó màu khác cho đến khi đạt được hiệu quả mong muốn.

VỀ HIỆU QUẢ SÁP

Một sự đè mạnh hoặc tô nhiều

Các hiệu quả do sức đè của bút chì trên giấy được thấy trong cận cảnh này. Vùng đậm cho thấy mức độ pha màu có được trên giấy do sự đè mạnh chỉ có rất ít những điểm lồi chấm trắng ở các vết (sillons). Vùng nổi cát phía dưới cho thấy sự pha màu trên, với một sự đi nhẹ, nhưng chỉ ăn màu các "mồm" giấy.

lớp màu chồng lên nhau có thể tạo một hiệu quả sáp trên hình vẽ. Một hay hai tuần sau khi vẽ xong, ta có thể nhìn thấy nó rơi bởi và nhạt đi. Điều này là do sự quá lạm về sáp trên giấy. Đây là một bất tiện không quan trọng, nhưng làm ta ngạc nhiên khi thấy nó lần đầu tiên.

May mắn thay, hiện tượng này có thể sửa và tránh được. Ta có thể gạt bỏ hiệu quả sáp bằng cách chà nhẹ bức vẽ với một miếng vải mềm. Bút chì màu không trải mờ dễ dàng nên không có gì nguy hiểm trong việc cải sửa bức vẽ. Sau đó, một hay hai lớp thuốc cầm màu để giải quyết tình trạng này nếu bạn biết chắc nó có chất lượng tốt và không làm biến chất các màu sắc.

Để tránh hiệu quả sáp, ngay sau khi hình vẽ của bạn đã xong hay phun một thứ thuốc cầm màu chất lượng tốt.

Các hiệu quả của sự đè bút lên trên giấy được minh họa trong hình cận cảnh trên. Vùng đen phía trên cho thấy chất màu để lại trên giấy do một sự đè mạnh; ta thấy rất ít các điểm lồi chấm trắng trên các khe rãnh. Vùng nổi cát cho thấy sự pha màu trên với một sự đè nhẹ tạo hiệu quả như để lại trên mồm của các hạt giấy.

Lựa chọn các loại bút chì màu

Kinh nghiệm riêng của bạn là chỉ dẫn tốt nhất trong việc dùng các nhãn bút chì màu cần thiết. Dưới đây là một vài nhãn có trên thị trường với vài nhận xét.

A. Berol Prismacolor (Hoa Kỳ): tốt, trải đều, giàu chất màu, ruột to và mềm.

B. Venus spectracolor (Hoa Kỳ): gần tốt như A.

C. Derwent Studio (Anh quốc): trải đều, nhưng không giàu chất màu hơn A và B, ruột to, chất pha màu mềm.

D. Niji (Nhật Bản): bút chì máy, chất lượng giống C.

E. Caran d'Ache Supracolor II (Thụy Sĩ): bút chì màu nước, giống C.

F. Venus Watercoloring (Hoa Kỳ): Ruột mảnh và cứng, chất màu ít khi khô, nhưng tốt khi dùng với nước, sắc thái giới hạn.

G. Berol Verithin (Hoa Kỳ): giống F, dùng không nước.

H. Mongol (Hoa Kỳ): Giống F, với chất màu rất nhạt. Khi khô, tốt với nước.

I. Stabilotone (Đức): đặc biệt để nhấn mạnh (làm rõ nét) các sắc màu với nước, có thể pha trộn cả với lớp màu lột (frottis).

J. Carb-Othello (Đức): để tham khảo thôi; giống màu phần hơn là bút chì, có ít chất kết dính, pha trộn dễ dàng với lớp màu lột.

K. Conté (Pháp): giống như J.

Để đồng nhất hóa các chỉ định về màu, tất cả các số và tên ở dưới đây đều mang nhãn Prismacolor Berol. Bộ bút này đủ để khởi đầu việc vẽ vời. Nó gồm các màu của quang phổ và có thể dùng làm nền cho một lô các sắc thái.

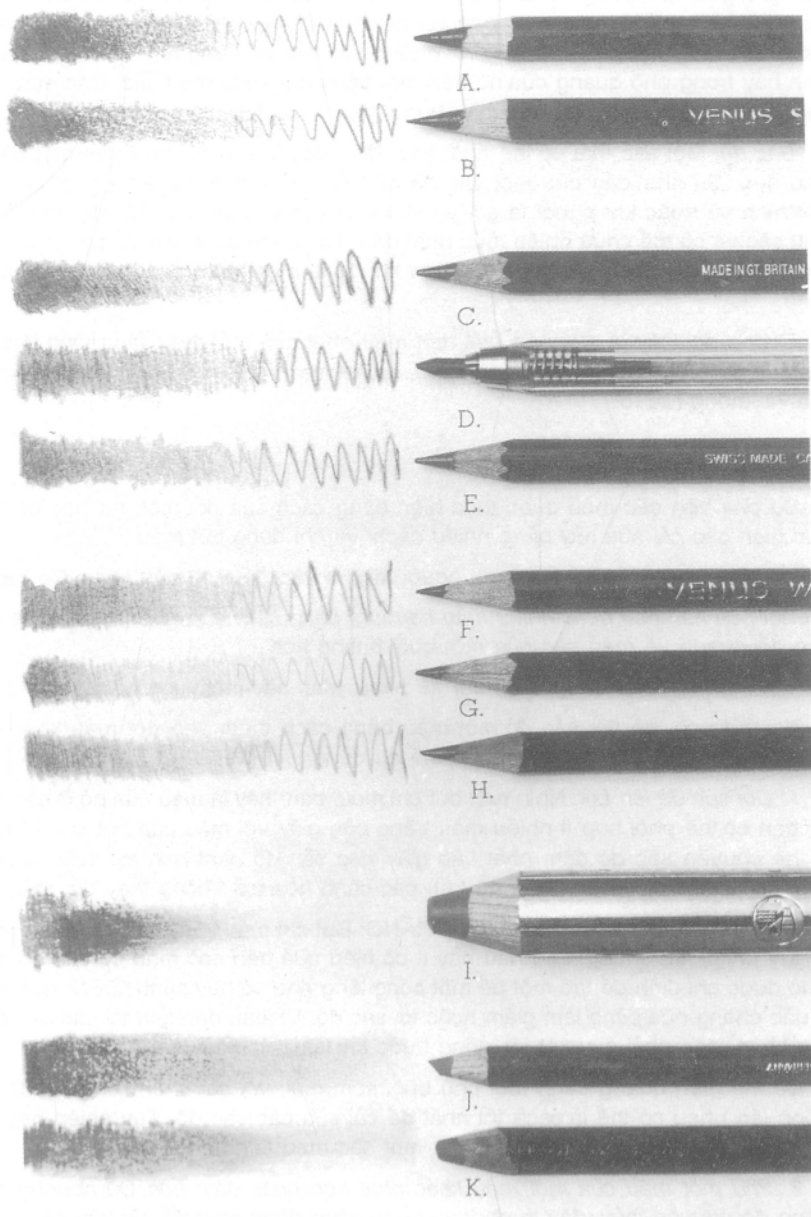
Màu xanh (lam)
901. Xanh indigo
903. Xanh thật
933. Tím xanh
Màu lục
907. Lục công
909. Lục đồng
910. Lục thật
911. Lục oliu
912. Lục tảo
913. Lục cobalt

Vàng, đỏ, tím
914. Màu kem
915. Vàng chanh
916. Vàng hoàng yến
917. Vàng cam
918. Cam
921. Màu đỏ son
922. Đỏ hồng điều
923. Hồng điều đậm
924. Đỏ sẫm
929. Hồng

931. Đỏ tía
932. Tím
936. Tím nhạt

Đất
937. Đỏ tồ xan
942. Vàng ocrô (hoàng thổ)
943. Màu đất son cháy
947. Đất bóng cháy
948. Màu nâu đen

Màu trung hòa
935. Đen
938. Trắng
949. Bạc
962. Xám nóng vừa
964. Xanh nóng rất nhạt
967. Xám sắt nhạt
968. Xám sắt rất nhạt

Sự pha trộn các màu

Tạo các sắc thái bằng bút chì màu là một phương thức đơn giản và chỉ đòi hỏi một ít trang bị. Các họa sĩ có tài dùng màu thường sở đắc một cường độ tập trung đến sự hội nhập hoàn toàn. Tốc độ và sự đơn giản trong việc sử dụng bút chì màu thường xuyên hướng họ về những kinh nghiệm sâu hơn, điều này rất tốt; thật thế sự trưởng thành từ từ và sự tiến bộ chỉ có thể dẫn đến các kết quả độc đáo và mới lạ mà thôi.

Nếu chưa làm, tại sao bạn không lập ngay một album riêng cho những tác phẩm màu? Chúng phải được tách biệt với các hình vẽ bằng bút thường. Album tốt nhất được làm với giấy hạt vừa, giống như giấy vẽ thường.

TẦM MỨC TRONG MÀU SẮC

Sự pha trộn tạo nên ba tầm mức (dimensions) trong các màu sắc: sắc thái (nuance), sắc độ (valeur) và cường độ (intensité). Trong sự pha trộn, một trong các tầm mức này hay hơn nửa được sửa đổi. Hãy xem sự giải thích của ba tầm mức này.

Sắc thái. Đây là sự định danh của màu sắc: đỏ, vàng, xanh lục v.v... Nó cũng xác định vị trí của màu trong phổ quang. Người ta thường nói đến "nhiệt độ" các sắc thái: màu đỏ và họ nó là những màu nóng và hung hăng, trong khi màu xanh và các sắc màu gần với nó thì lạnh và kín đáo. Để làm cho thấy rõ các tương quan khác giữa các sắc thái, chẳng hạn, để chứng minh những sắc thái bổ sung hay kế nhau (trung tiếp theo), các màu thường được trình bày trong phổ quang của nó trên một bảng phối hợp màu sắc. Các màu đen, trắng và xám không được xem như các sắc thái, mà như các màu trung hòa.

Sắc độ: Một sắc thái có thể nhạt hay đậm: đây là sắc độ, như trên một bảng phối hợp màu từ màu trắng đến màu đen. Sự nhạt dần của một sắc độ luôn luôn khó thiết lập khi người ta vẽ một hình dạng, khi người ta phác một hình vẽ hoặc khi người ta gợi ý một ngoại cảnh. Bằng các sắc độ thường trình bày dưới dạng một phối hợp màu sắc và có thể chứa nhiều mức nhạt dần. Ta có thể đánh giá dễ dàng các sắc độ khi đó là màu xám hoặc một sắc thái duy nhất, nhưng càng khó hơn khi đó là một nhóm sắc thái. Ta sẽ đạt được sự phân biệt qua việc thực hành.

Cường độ: Đây là sự phân biệt một màu nhạt của một màu sáng lóng lánh, và ước lượng sự trong sáng. Một sắc thái có cường độ cao thì phong phú, rực rỡ mạnh mẽ và thường không pha trộn. Một sắc thái cường độ yếu thì nhẹ và không rực rỡ.

SỰ SỬA ĐỔI CÁC TẦM MỨC

Sự pha trộn các màu được thực hiện bằng cách sửa đổi một, hai hay ba tầm mức của một màu. Bạn có thể thực hiện các cải sửa này bằng nhiều cách, và chỉ dùng bút màu.

Sắc của một màu thay đổi khi người ta pha vào đó một màu khác. Có hai cách chính để thực hiện:

1. *Phối hợp hai màu hoặc nhiều màu hơn nữa bằng cách chồng lên nhau.* Đây là cách tốt nhất để thực hiện những biến đổi nhanh về màu sắc của một buổi hoàng hôn.

2. *Phối hợp hai màu bằng cách đặt kế nhau.* Màu sắc một vườn hoa có thể phản ánh theo cách này.

Người ta có thể đổi sắc độ một màu bằng cách thêm vào một màu khác hoặc một màu trung hòa nhạt hơn hoặc đậm hơn. Ba phương pháp có thể áp dụng:

1. *Đôi sọc đè lên bút:* Nhìn ruột bút chì màu, bạn thấy là màu của nó ở sắc độ cao nhất. Bằng cách sửa đổi sọc đè, bạn có thể phối hợp ít nhiều màu trắng của giấy với màu của bút chì. Một sọc đè từ vừa phải đến mạnh hơn có thể chuyển sắc độ đậm nhất vào giấy; các sắc độ nhạt hơn thể hiện bằng cách đè nhẹ. Phương pháp này dùng để làm giảm bớt các sắc độ trên các cánh hoa mà không thay đổi sắc thái và sự rực rỡ.

2. *Phủ một màu trắng hoặc đen:* TRẮNG: Bút chì màu trắng lướt trên một màu đậm sẽ làm tăng hoặc nhạt sắc độ; tuy nhiên, sự chồng lên nhau này ít có hiệu quả trên các màu có sắc độ nhạt đến vừa. Việc dùng màu trắng để tô được chỉ định để tạo một bề mặt bóng láng như sứ hay sành. ĐEN: Bút màu đen bôi lên một màu dù có sắc độ nào chăng nữa cũng làm giảm hoặc tối sắc độ. Vì màu đen làm tối các sắc độ và ảnh hưởng đến cường độ các màu khác, nên phải suy xét kỹ lưỡng trước khi làm.

Để thể hiện quang cảnh một phố buổi sớm mai, với sắc thái và cường độ giảm thiểu, việc dùng màu đen tô chồng lên nhau có thể là cách tốt nhất để cải sửa các sắc độ. Tuy nhiên hãy làm thật cẩn thận vì các sắc độ bị phai nhạt như vậy có thể làm phát sinh một sắc màu tẻ nhạt và chán ngắt.

3. *Phủ một màu của một màu khác nhạt hơn hoặc đậm hơn.* Dù phương pháp này làm thay đổi màu sắc và cường độ nguyên thủy, đây là phương pháp sống động nhất để cải tiến các sắc độ. Phương pháp này tốt đối với một chân dung có sắc độ nhạt và đậm kèm theo những cải tiến đòi chút về sắc thái.

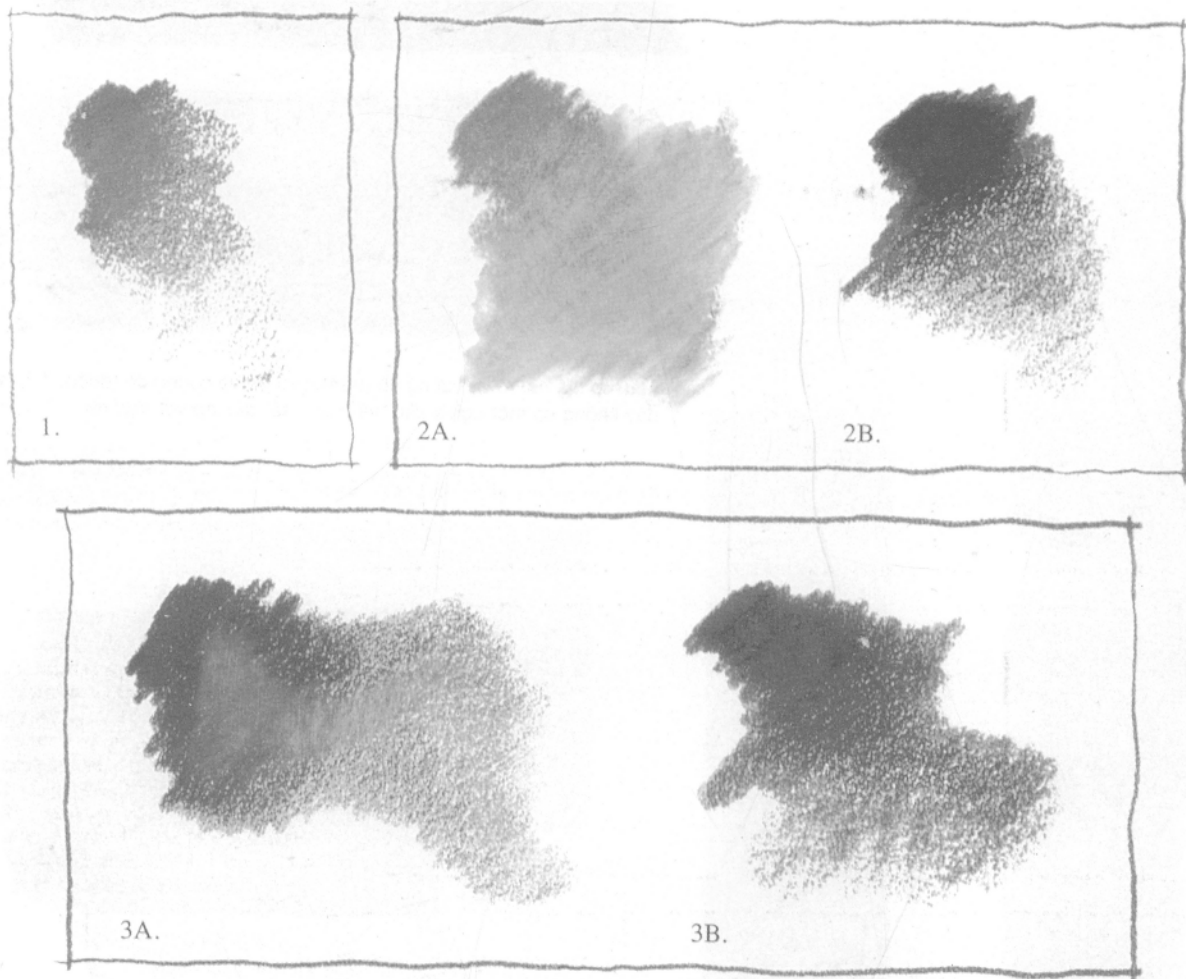

Màu có thể rực rỡ về cường độ (trên) hoặc tẻ về cường độ (dưới). Từ "tẻ" ở đây không có một nghĩa xấu; về màu, "tẻ" đối lập với "rực rỡ".

Bạn có thể thấy ở hai bản phối hợp màu này rằng các sắc độ của một màu duy nhất (bên trái) để đánh giá và sắp xếp theo thứ tự từ đậm đến nhạt. Rất khó thiết lập một bảng các sắc độ như vậy khi các màu có sắc thái và cường độ khác nhau.

Ta có thể dùng hai cách để cải tiến màu sắc một màu: bằng cách chồng các màu khác nhau lên nhau để tạo một sắc màu mới (trên), hoặc bằng cách đặt kế nhau (dưới) để tạo cảm hứng về một màu sắc mới. Ở đây người ta dùng kỹ thuật đường nét.

Các thay đổi sắc độ

Ta có thể thay đổi sắc độ một bút chì màu theo ba cách:

1. Bằng cách đổi mức độ đè lên bút. Ít nhiều màu trắng lộ ra trên giấy và làm xuất hiện sắc độ nhạt hơn hay đậm hơn.

2A. Phủ trắng một màu vừa hay đậm, sẽ làm nhạt sắc độ.

2B. Phủ đen bất cứ màu gì sẽ làm tối sắc độ.

3A và 3B. Phủ một màu khác, nhạt hơn hay đậm hơn. Phương pháp này cải tiến cả màu sắc và cường độ.

Các thay đổi về cường độ

Cường độ một màu có thể tăng hay giảm theo nhiều cách:

Giảm

1. Phủ lên một màu xám trung hòa.

2. Phủ lên một màu đen.

3A. Phủ lên một màu bổ sung. Màu thứ hai hoàn toàn bổ sung cho màu thứ nhất chỉ tạo một sự thay đổi nhẹ về màu sắc.

3B. Phủ lên một màu gần như bổ sung.

4. Phối hợp kỹ một màu với hai màu kề cận trên phổ quang. Phương pháp này làm dịu cường độ hơn là làm giảm. Ở ví dụ này, người ta làm dịu màu vàng cam 917 với màu cam 919 và màu hoàng yến 916.

Tăng

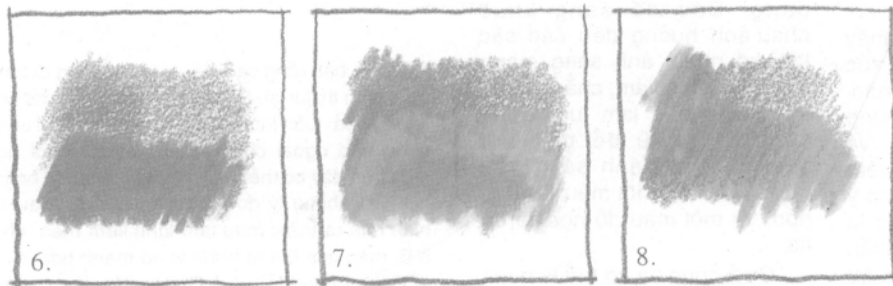
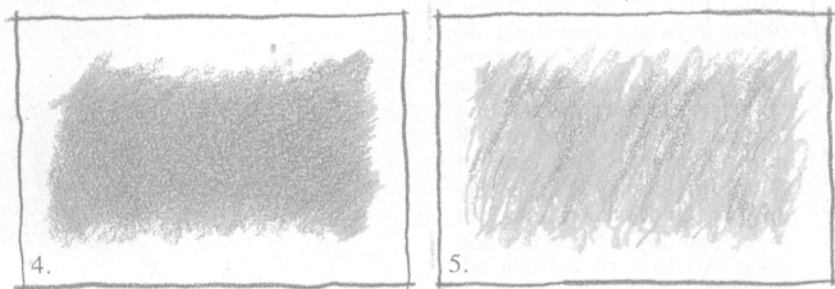
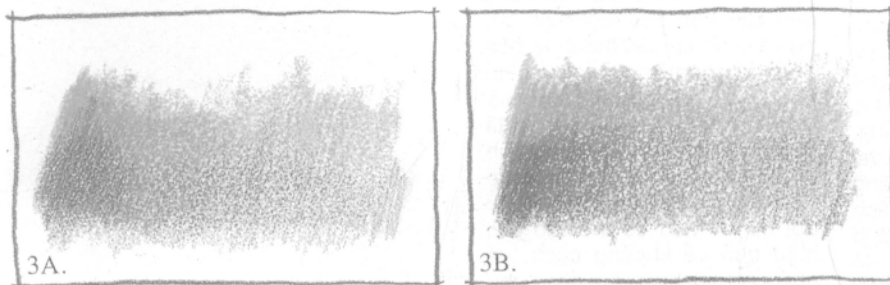
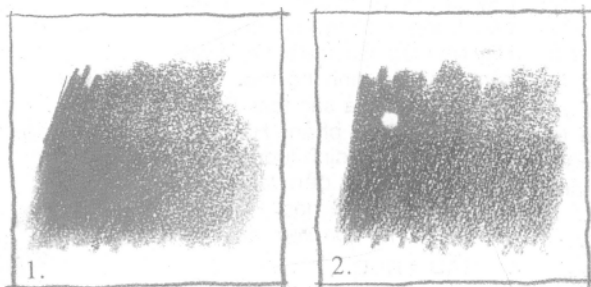
5. Phối hợp nhẹ một màu với hai màu kề cận trên phổ quang. Việc này tạo một hiệu quả quang học hơn là hiệu quả

thực, tùy thuộc vào cách chọn lựa các màu kế nhau của mỗi người. Ở đây, người ta tăng cường độ màu vàng cam 917 với màu cam 918 và hoàng yến 916; cũng sử dụng các màu được dùng ở 4 để giảm thiểu cường độ.

6. Tăng sức đè lên bút. Cường độ cũng tăng và làm cho màu đậm hơn.

7. Phủ lên một màu trắng và phủ màu ấy lên chỗ trắng.

8. Pha loãng một màu với một dung môi tạo một kết quả giống như đè mạnh. Tuy nhiên việc dùng dung môi có thể làm tăng màu sắc một sắc độ nhạt mà không làm tối nó.

Cái nhìn phán đoán

Để có một cái nhìn phân tích được các màu thì phải cố gắng. Có cái nhìn sáng suốt đôi khi do linh cảm, nhưng thông thường đây là một khả năng thủ đắc do quá trình dày dặn lâu dài. Có hai cánh cửa mở ra khả năng này:

1. Khả năng nhận diện và mô tả một màu sắc dù đó là một phức hợp như thế nào chẳng nữa, theo lời lẽ ba tám mức.

2. Khả năng sửa đổi màu bằng cách thêm các đổi thay trong các tám mức của nó.

Biết nhiệt độ của một màu cũng là một cách nhìn thấy nó. Các màu nóng nóng hơn và màu lạnh lạnh hơn nếu chúng được nhìn ở phía đối lập của chúng. Nhiệt độ của màu giữ một vai trò quan trọng trong khả năng làm tiến lên hay lùi một cách trực quan các đồ vật trong không gian: các màu nóng làm các đồ vật gần nhau, còn các màu lạnh làm chúng lùi ra xa. Một màu có cường độ lớn hay sắc độ giảm hơn các màu kế cận dường như cũng làm tiến lên trong không gian.

Màu cũng tạo một hiệu quả sâu sắc trên tâm lý và trên cái nhìn không gian của chúng ta. Hãy thử xem màu nào sẽ đem lại khung cảnh và cấu trúc cho một hình vẽ.

KHUNG CẢNH

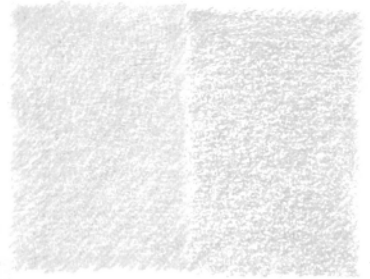
Đa số người ta không thấy rằng màu ảnh hưởng đến xúc cảm của chúng ta như thế nào. Tuy đó là một thực tế. Chúng ta bị lôi cuốn bởi màu sắc, và chúng ta có phản ứng. Kỷ niệm của chúng ta, các sự phối hợp ý tưởng và sở thích của chúng ta xác nhận điều này. Đối với nhiều người, các màu nóng báo hiệu hành động và sức sống: màu đỏ có thể có một hiệu quả rất kích thích. Tuy nhiên, với số lượng quá nhiều, cũng chính màu đỏ này có thể tạo hiệu quả ngược lại và trở thành chất làm tê liệt. Tâm trạng của chúng ta cũng có thể bị ảnh hưởng của sắc độ hay cường độ của một màu. Các sắc độ nhạt thì tươi tắn và rạng rỡ, và các sắc độ đậm thì u tối và buồn tẻ. Các màu mạnh rất kích thích, và các

màu tẻ thì làm dịu. Một cách tốt nhất để gọi khung cảnh cho các hình vẽ của bạn là quan sát các màu vây quanh bạn. Bạn hãy tự hỏi về vai trò của màu sắc trong môi trường cụ thể. Hãy tìm màu sắc ngự trị trên toàn cảnh và xác định nó theo sắc độ, cường độ và sắc thái. Phân biệt các tương phản. Hãy tìm cách định vị và định lượng màu sắc ảnh hưởng đến tâm hồn chúng ta như thế nào. Hãy thử vẽ một vài kỷ họa xem sao.

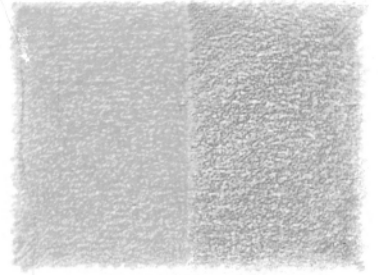
CẤU TRÚC

Màu cũng có thể tác động đến cấu trúc của một hình vẽ, nghĩa là tất cả các thành tố góp phần tạo nên ảo tưởng về hình dáng và không gian. Bạn sẽ thấy chỉ một màu duy nhất đã có thể gọi nên các cấu trúc. Chính vì điều này mà Paul Cézanne đã dành một phần lớn các cuộc đời mình. Màu có thể tạo các hiệu quả về khoảng cách, về phối cảnh và hình khối cũng như những thay đổi về mặt phẳng; những hiệu quả này dùng để làm gần các đồ vật vào cảnh trước hay làm rõ sự thật lùi của chúng. Người ta có thể sử dụng một cách có hiệu quả tinh chất này để đem một cái bàn ra trước, chẳng hạn; hoặc để đẩy nó thật sâu vào hình ảnh. Một màu thuần túy, bỏ ra ngoài sức nóng hay lạnh, có thể làm nổi bật đường viền của một hình dạng. Các độ sáng khác nhau ảnh hưởng đến các sắc thái kế nhau: ánh sáng mạnh làm cho màu lam, chẳng hạn, trở thành màu lam lục. Cũng cách ấy, màu đỏ gần với màu cam. Một ánh sáng yếu hơn vì vậy tạo một màu lam tím hơn, và một màu đỏ ngả về đỏ tía.

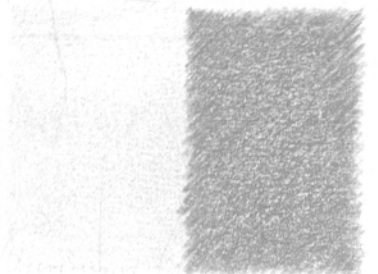
Cuối cùng và có thể là quan trọng nhất: để trở nên khéo léo trong việc pha trộn màu sắc và để luyện cho mắt trở nên tinh tế hơn thì nguyên lý cần phải biết là tất cả các màu đều có một "quy chế bình đẳng". Không có màu nào xấu hay vô ích cả, mà phải biết cách dùng chúng một cách tài tình. Lợi ích lớn nhất của bút chì màu, như phương tiện tập dượt, là chúng dễ sẽ sử dụng, nhanh chóng và bạn có thể có ngay những kết quả tốt.

A

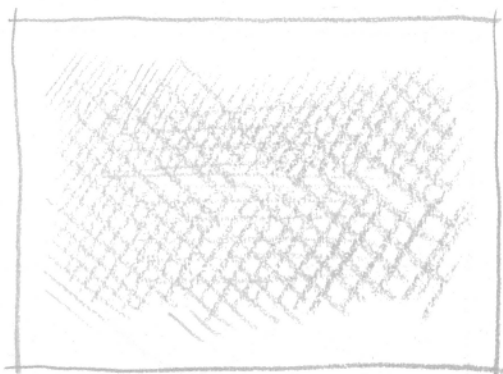

B

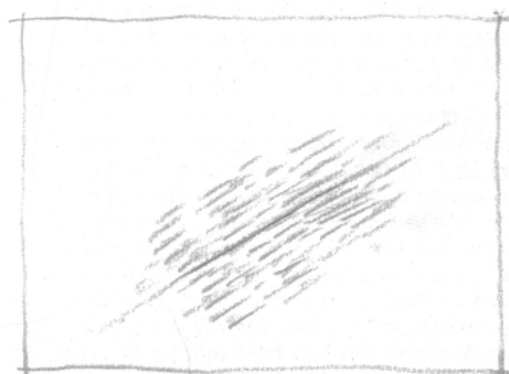

C

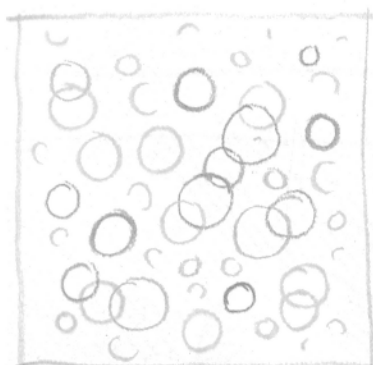
Người ta bảo rằng các màu nóng thường đi tới còn màu lạnh thì lùi lại. Đây là một nhận định tất nhiên không phải luôn luôn đúng. Không một chỉ số trực quan nào ngoài chính màu sắc, sự phối hợp ở giữa trên đây có thể nhìn thấy lẫn tới trước hoặc lùi vào, với những lý do khác nhau. Ở A, màu cam hình như ra trước màu lam lạnh kèm theo; nhưng ở B, màu lam lấn ra trước vì nó mạnh hơn là màu đỏ nóng nhưng tẻ; và ở C, sắc độ sáng của màu lam hình như lấn ra đằng trước một sắc độ đậm hơn cùng màu.

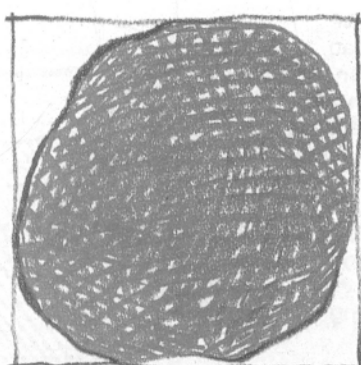
1.

2.

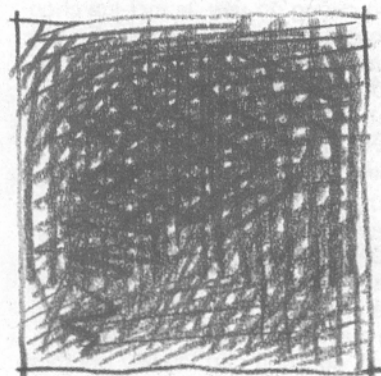
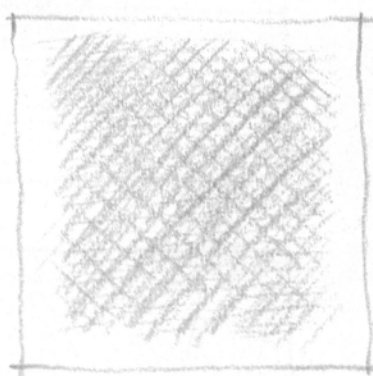
3.

4.

5.

Tùy theo số lượng, chất lượng và vị trí của nó, màu sắc trên giấy như trong cuộc sống, có thể có một ảnh hưởng quan trọng đến tâm hồn chúng ta. Nếu bạn nhìn các hình vẽ này cùng một lúc, những xúc cảm gì mà mỗi màu gợi ra cho bạn? Hãy so sánh chúng với 1. Nhiệt tình, nhã nhặn; 2. Lo ngại; 3. Phù phiếm; 4. Sợ hãi; 5. Vô trật tự; 6. Thanh thản và 7. Linh cảm.

Tạo một cấu trúc với màu sắc

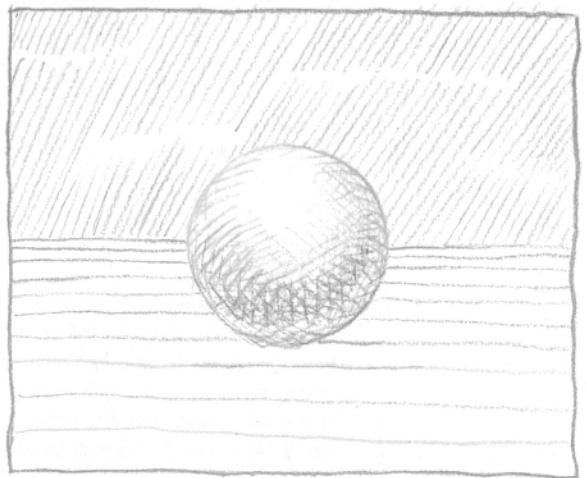
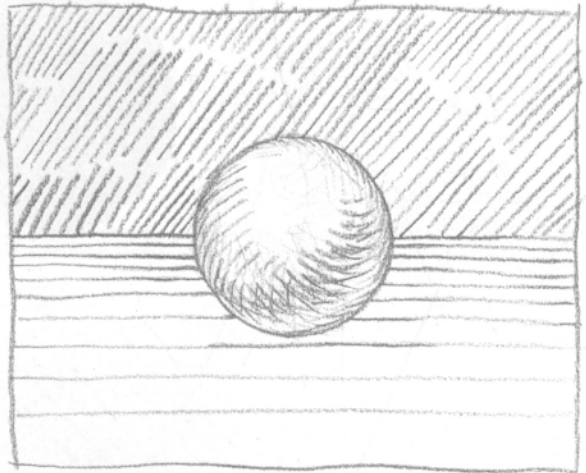
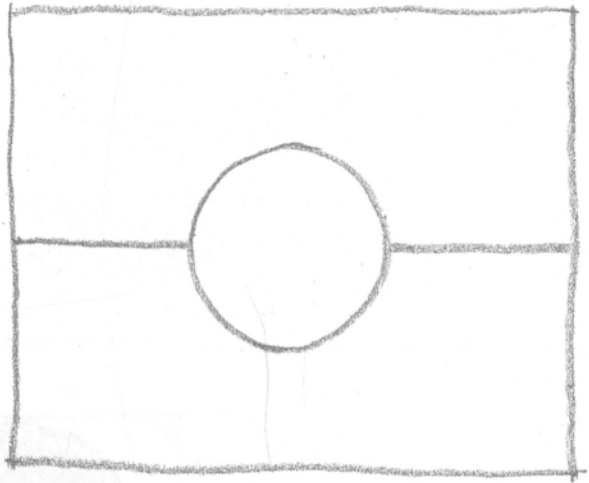
Đây là một phương pháp đơn giản dạy cho ta cách sử dụng màu để sáng tạo cấu trúc một hình vẽ. Với một bút chì đen, vẽ sơ đồ một hình tròn và một hình chữ nhật phân làm hai như bên đây. Hình vẽ không có một chiều nào cả. Vẽ màu đen, thêm vào một ảo tưởng không gian và hình dạng bằng cách vẽ các đường gạch chéo ở phần trên, và các đường gạch ngang nhẹ ở dưới để tạo ảo tưởng một cảnh trước nhợt hơn. Thêm các đường nét khác vào hình tròn để biểu trưng bóng của nó và cho nó những chiều kích của một quả cầu. Bằng cách đối thay những sắc độ này, bạn đã dựng một hình vẽ đường nét bao hàm một ảo tưởng có thể chấp nhận được về hình dáng và không gian.

Một vài màu hấp dẫn thêm vào hình vẽ sẽ kết thúc sự biến đổi của nó; hình vẽ màu thường dẫn đến kết quả này. Tuy nhiên, cách tốt duy nhất để thêm cấu trúc vào một hình vẽ bằng màu là bắt đầu nó bằng màu. Bạn sẽ thấy khi vẽ hình chữ nhật với màu đỏ hồng điều 922, chỉ một màu hoặc phối hợp với màu xanh indigo 901. Vẽ một hình tròn với màu xanh mạnh 903 và đường nét tách rời với 922. Những màu này, được chọn vì khả năng đặc biệt biểu thị sự tiến tới và thụt lùi, sẽ dùng làm nền để tạo hình dáng và cấu trúc.

Màu ở trên đường nét rời là một màu thoáng qua, màu xanh mạnh 903, một sắc thái lạnh có cường độ yếu, là một lựa chọn tốt để vẽ các đường chéo ở vùng này. Để đưa cảnh trước ra phía trước, hãy bắt đầu với màu đỏ hồng điều 922 gần đường nét đỏ, hâm nóng nó lên với màu cam 918 về phía trước và kết thúc với màu hoàng yến 916 ở điểm sát tiền tiêu nhất.

Màu cũng có đặc tính gợi hình do sự thay đổi các sắc thái và tùy theo độ sáng. Quả cầu của bạn, một màu xanh, có khuynh hướng ngả về lục nơi nó được chiếu sáng và ngả về màu tím nơi nó không được chiếu sáng mấy. Để khai thác trạng thái này, hãy vẽ bóng của quả cầu lần này với một màu xanh mạnh 903, và các chéo với sắc thái kế cận, màu tím 932. Sau đó, vẽ lại phần dưới quả cầu với màu tím 932 và đường viền trên nơi có hầu hết ánh sáng với màu kế nhau với xanh lam, xanh lục mạnh (vert franc) 910.

Bây giờ, bạn có một hình vẽ thú vị chứa một ảo ảnh về hình dáng và không gian. Tuy nhiên, ghi nhận cách mà ảo ảnh cấu trúc thứ hai này, thể hiện bằng các đường nét và các màu sắc, cho thấy rõ hơn hình dạng và chiều sâu của nó cũng như đã tạo một khung cảnh riêng cho nó.

Kỹ thuật làm nhạt màu

Nếu bút chì ruột grafit hợp với các hình dạng có biểu hiện đường nét, bút màu thích hợp hơn trong việc gọi phối cảnh mà không cần đến đường nét. Sự nhạt dần màu dựa vào hiệu quả tạo bởi các nét bút chì bôi khít và sát vào nhau đến nỗi trông như chúng hòa vào nhau. Việc này được làm mà không cần trải mở lần dày màu. Các sắc màu có được theo cách này thuần nhất và không cho thấy một đường nét nào cả.

TẠO CÁC SẮC MÀU BẰNG BÚT CHÌ MÀU

Người ta dùng ruột bút nhọn, tròn hay cùn, hoặc với cạnh ruột bút. Chất lượng của sắc màu tạo được có thể gây ảnh hưởng, mạnh mẽ hay nhẹ nhàng do hình

dạng của đầu bút, cùng phương pháp sử dụng bút.

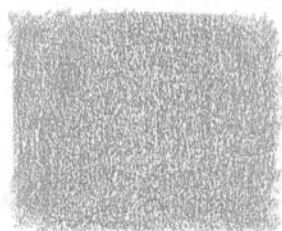
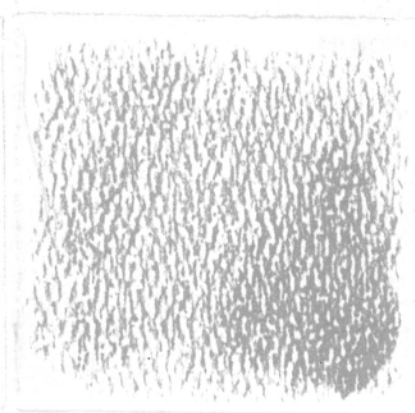
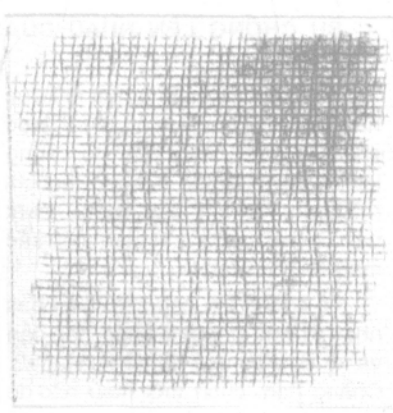
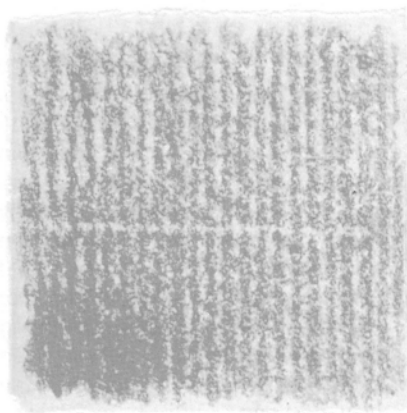
Những nét vẽ chậm và tỉ mỉ với một đầu bút nhọn hoặc với cạnh của ruột bút sẽ tạo một hiệu quả về độ dày đặc rõ rệt hơn.

Cả tính cũng có một ảnh hưởng: cũng bút chì ấy được dùng bởi những người khác nhau cũng sẽ tạo ra những sắc màu rất khác nhau: từ vẽ phóng túng đến đáng vẽ như được in (trong các ấn phẩm).

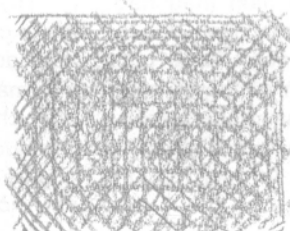
SỰ ĐỀ BÚT VÀ MẶT GIẤY

Sức đề lên bút để bôi màu cũng có một hiệu quả rất lớn đối với sắc độ của màu ấy. Bằng cách cải sửa nó, ta có thể tạo một thang sắc độ phong phú cho môi

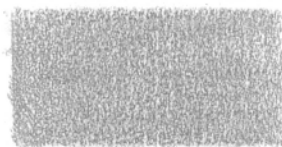
màu và chỉ bị giới hạn bởi chính sắc độ của bút hoặc màu sắc của ruột bút. Chính màu của ruột bút xác định sắc độ đậm nhạt mà ta có thể có đối với bút này. Mặt giấy cũng giữ một vai trò lớn đối với kết quả của các sắc màu. Chúng ta đã thấy các điểm lấm chấm màu nổi bật trên mặt giấy có hạt vừa. Chính hiện tượng này đã tạo hiệu quả duy nhất cho các hình vẽ màu. Với kỹ thuật này, kết cấu và hạt giấy vẽ là những yếu tố quan trọng cần phải chú ý tới. Những bề mặt xuất hiện rất nhanh dưới các sắc màu vừa cho đến đậm; nhưng một mảnh nào đó có một hạt hiển hiện quá rõ có thể gây những điều bất ngờ không hay. Mặt khác, một bề mặt của một loại giấy nào đó, có thể tạo nên hiệu quả chính xác như bạn mong muốn.

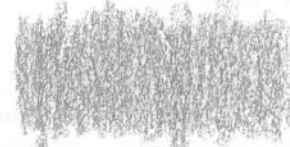
A

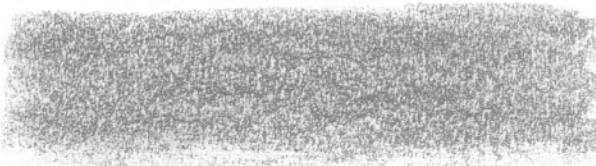
B

C

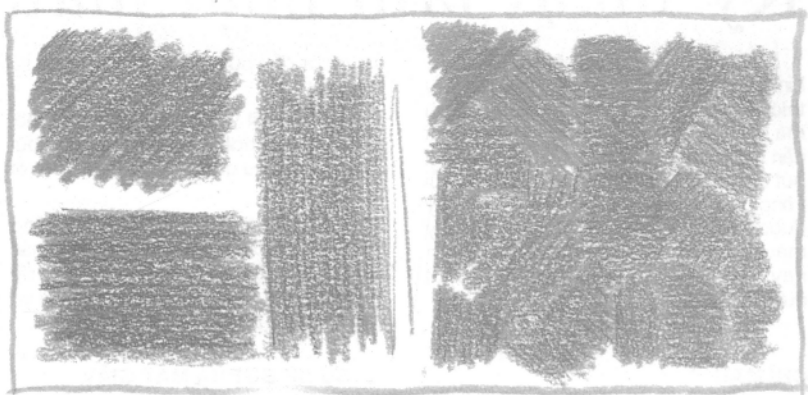
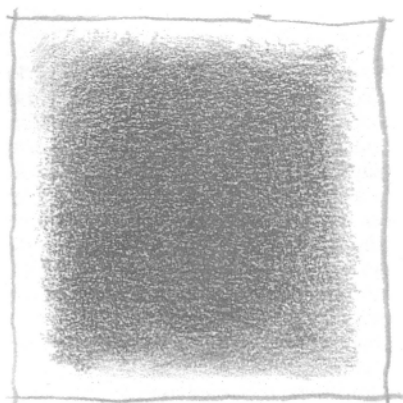
D

E

Ba sắc màu trên đây được thể hiện trên giấy đã có sẵn kết cấu và cho thấy rằng người ta có thể nhận ra hạt dưới lớp màu.

Sự khác biệt giữa các sắc màu có được bằng cách áp dụng kỹ thuật làm nhạt dần màu thấy rõ trên hình vẽ A và B. Ba sự biến đổi khác của kỹ thuật này đã được thực hiện với: C. một ruột gọt nhọn; D. một ruột tròn; và E. với cạnh của ruột chì màu.

Các sắc màu có thể có hướng hoặc không. Hãy so sánh sắc màu không có hướng (bên trái) với những sắc màu bên phải, là những đường chéo, ngang, thẳng đứng và "thành cụm". Ở các sắc màu có hướng độc nhất, ta có thể thấy những dấu vết nhẹ về đường nét.

Và, trước khi lao vào, hãy làm các thử nghiệm trên giấy và hãy xem: bằng cách nào bề mặt của giấy đã ảnh hưởng đến màu sắc của bạn.

SỰ CHỒNG LÊN NHAU CỦA CÁC MÀU

Bút chì màu thường nửa mờ đục hay gần như trong suốt, ta có được các sắc màu bằng cách tô chồng lên nhau nhiều lớp của một bút chì màu này lên màu kia. Kỹ thuật này đem lại một kết quả các sắc màu tinh vi hơn.

Tô chồng lên các sắc thái khác nhau là một phương pháp hấp dẫn và rất có hiệu quả để trộn các màu. Chẳng hạn, chọn một màu nào đó và làm sáu màu xám chấm gạch đủ lớn. Sau đó chọn năm màu nào đó. Bôi một lớp khác nhau trên 5 màu xám chấm gạch, để lại một màu y nguyên, bạn sẽ thấy 5 màu sắc khác biệt với màu nguyên thủy. Cái bất ngờ, trong quá trình thực nghiệm, luôn luôn là ngọn nguồn của các khám phá.

Để đạt những kết quả có sức thuyết phục hơn, hãy làm lại với sáu màu xám chấm gạch mới bằng cách chọn một màu sơ đẳng hay thú đẳng của quang phổ. Để một ô y như cũ, rồi thêm một màu bổ sung lên ô thứ 2, và màu gần nhất với màu bổ sung này lên ô ba. Ở ô bốn và năm, thêm các sắc thái kế bên nhau. Ở ô sáu thêm vào cũng các màu như ô 4 và 5. Giờ so sánh màu nguyên thủy với hai màu khác đã được phối hợp, và bạn sẽ thấy là các sắc thái mất đi cường độ của chúng. Ba ô màu xám chấm gạch cuối cùng phối hợp với các màu tương tự trông rực rỡ hơn ô màu xám chấm gạch

nguyên thủy, hoặc giảm nhẹ nhưng không xỉn. Tất cả những kinh nghiệm này làm cho bạn tin tưởng hơn.

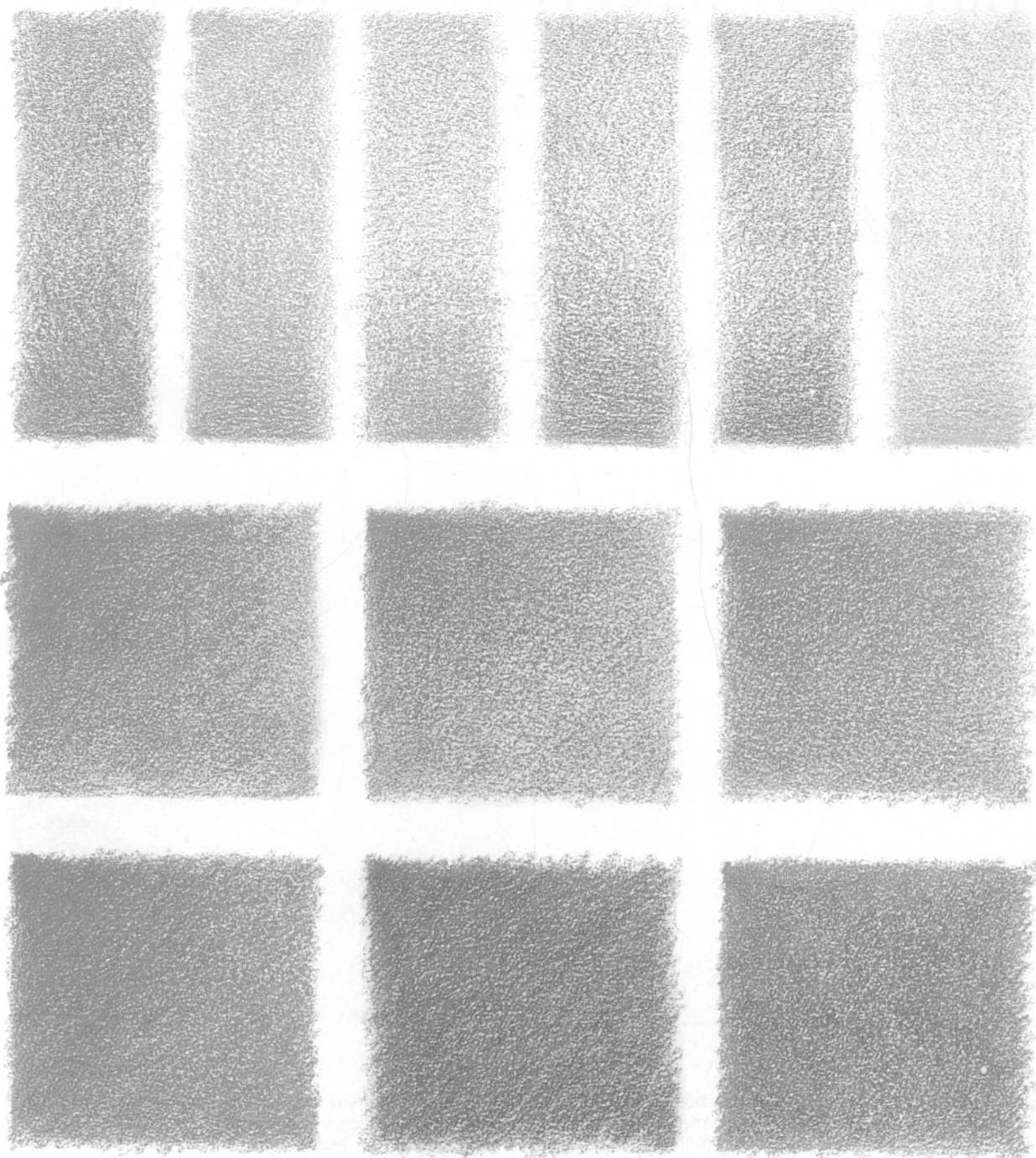
HƯỚNG CÁC NÉT

Một sự nhạt dần màu không cho thấy một dấu vết nào về đường nét và hướng; hình như nó sẵn sàng để lan tỏa: cho thấy sự mờ nhạt dần nhẹ và một mặt phẳng đều đều. Loại sắc màu không lộ chiều hướng này thành công nhờ các nét thực hiện chấm chừa bằng một bút gọt nhọn, và bằng cách đổi hướng các nét này khá thường xuyên để không còn một dấu vết đường nét nào. Nên luôn luôn đổi góc tay bạn và xoay giấy, nếu cần.

Tuy nhiên, cũng có cả các sắc màu có hướng. Hiệu quả này có được do sự chồng lên nhau các sắc màu theo một hướng nào đó: hoặc chéo, ngang hay thẳng đứng. Đổi hướng bất ngờ ta có một hiệu quả về sắc màu "thành cụm" giống như một miếng vải dệt. Một hình vẽ có chiều hướng rõ rệt đôi khi tạo nên một sự nhạt dần về kỹ thuật đường nét và về kỹ thuật màu sắc.

SỰ VẠCH RANH GIỚI

Cách giải quyết các đường ranh giới bằng bút màu, dù là đường viền hay ranh giới các màu gần nhau có thể tạo nhiều biểu hiện cho một hình vẽ. Các đường viền thường là những thành tố chủ yếu cho tất cả nhận thức bằng mắt của ta. Cách kẻ các đường ranh giới không chỉ giới hạn hình dạng; nó còn cho cả công trình một tính cách và khung cảnh, và cuối cùng nó trở thành một đặc điểm về phong cách của họa sĩ.

SỰ PHỐI HỢP CÁC MÀU SẮC

Ta có thể dễ dàng xem các màu phối hợp như thế nào khi chúng chồng lên nhau. Ở trên, sáu hình chữ nhật đã được vẽ với màu đất son cháy 943. Hình chữ nhật đầu để y nguyên; ở mỗi hình sau, một màu nào đó được thêm vào. Đó là, từ trái sang phải: màu hoàng yến 916, màu hồng 929, màu lục ôliu

911, màu tím 932 và bạc 949.

Người ta cũng làm như thế với sáu ô vuông của hàng giữa và hàng dưới: người ta đã vẽ ô đầu tiên ở hàng giữa bên trái với màu đỏ sẫm 924 và để y nguyên như thế. Ở ô tiếp theo người ta thêm vào màu bổ sung của nó, màu lục 910; và ở ô thứ ba một màu lục cobalt 913. Những màu thêm vào này

giảm cường độ của màu nguyên thủy.

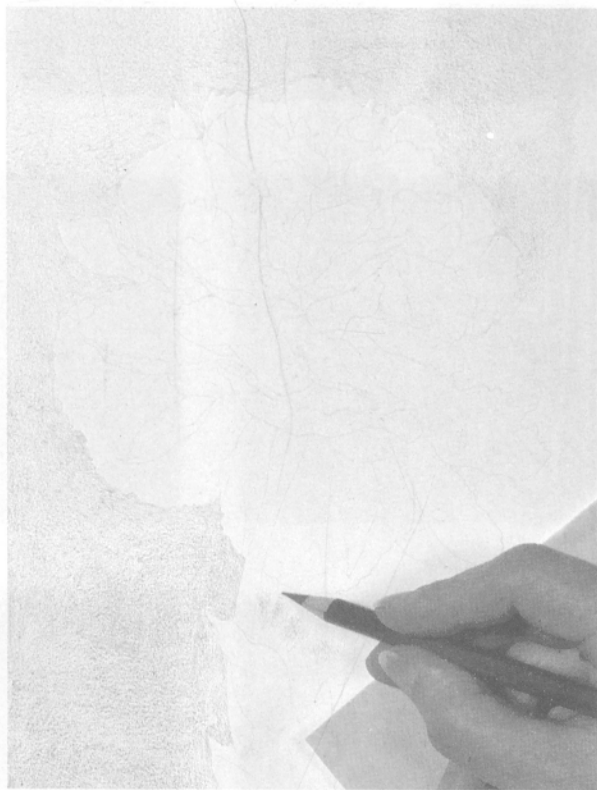
Ở hàng dưới, hai màu kể với màu nguyên thủy được thêm vào: màu cam 918 ở dưới bên trái, màu đỏ tía 913 ở giữa và hai màu kế nhau (918 và 932) vào ô vuông phải. Các sắc thái kế nhau thường giảm màu nguyên thủy mà không làm nhạt nó đi.

Hoa với kỹ thuật làm nhạt dần màu

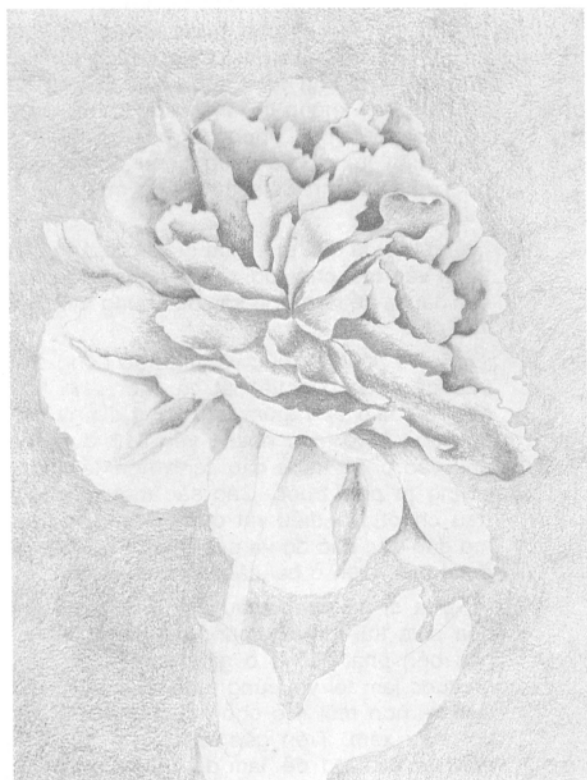
Chính trong việc làm mờ dần giảm nhẹ các sắc màu chồng lên nhau thì bút chì màu là tốt hơn cả. Chúng tôi chọn ở đây một hoa mẫu đơn làm chủ đề. Người họa sĩ muốn hoa nổi lên trên đám lá; để đạt được điều này cô đã sử dụng một giấy có hạt mịn và một kỹ thuật tạo các sắc thái phẳng đều không có hướng.

1. Họa sĩ đã sử dụng một vài bức ký họa nhỏ để dựng nền cho sơ đồ màu phối hợp màu lục, đỏ cam và đỏ tím. Sơ đồ này tất nhiên tạm thời. Sau đó họa sĩ phác nhẹ hoa mẫu đơn lên một giấy có hạt vừa, với một bút chì grafit HB. Các cánh hoa chỉ được vẽ phác vào giai đoạn này. Cánh hoa trông quá mong manh để có thể giữ hoa; vì vậy một lá đã được vẽ đằng sau cánh để làm cho nó chắc hơn. Đám lá ở cảnh sau không vẽ phác bằng bút chì grafit mà được dựng từ từ.

2. Một lớp màu đất son cháy 943 được bôi ở cảnh sau. Họa sĩ đã chọn màu này vì nó gần như bổ sung cho màu lục sẽ phủ lên sau này. Cô đã giữ bút màu thật nhọn để tạo hạt mịn. Để làm cho sắc màu được thuần nhất cô ta đã duy trì một sức đề vừa phải lên bút và đổi luôn hướng các nét. Cảnh sau màu đất son cháy đã giới hạn rõ rệt các rìa ngoài của hoa, cảnh và lá. Các đường viền với bút chì grafit được xóa đi khi chúng được thay thế bằng màu. Sự củng cố các rìa ngoài gợi ra các đường viền bên trong khác, những đường viền này được phác nhẹ bằng grafit. Một mảnh giấy lót dưới tay của họa sĩ bảo vệ bề mặt của hình vẽ.

3. Vào giai đoạn này, họa sĩ đã thêm một lớp màu đầu tiên vào các phần khác của hoa. Các bút sử dụng là tím xanh 933 cho phần hoa ở thụt vào trong nhất; đỏ tía 931 cho tim hoa, và đỏ hồng điều 922 cho vùng ở phía trước nhất. Để khuôn (modeler) các nụ hoa, họa sĩ đã dùng màu lục oliu 911.

Ngoài việc dựng cấu trúc không gian, ba màu nền này hạn định đường viền của cánh hoa. Vẽ hoa này dễ hơn bạn tưởng đấy. Chỉ cần bạn đặt các sắc độ các màu cách nào để tạo một sự tương phản về ánh sáng. Các sắc độ đậm nhất, và do đó các sắc màu có được do một sự đè mạnh bút được thấy ở chỗ bắt đầu của cánh hoa. Sắc độ nhạt dần khi ta đến gần đầu cánh hoa.

4. Các lá trên ở phía sau hoa mẫu đơn được hạn định bằng cách tạo quanh các lá này một không gian âm, với một lớp màu xám sắc nhạt 967. Lá ở phía dưới và lá ở cạnh hai được hạn định theo cách ứng với màu xám sắt rất nhạt 968. Lá ở cạnh trước cũng được tô đậm dần với màu lục oliu 911 để khuôn nó, và một vài đường nét nhẹ được thêm vào để làm gân lá.

đỏ hồng điều 922 vào tất cả các cánh hoa, điều này làm cho màu đỏ cam ngụy trị. May mắn thay, bức vẽ không có khuyết điểm. Đường gân của lá phía trước không đạt lắm, có lẽ vì lá này quá lẻ loi và không có một đường gân tương tự ở chỗ khác. Đường nét như thế này không thể biến mất khi người ta vẽ bằng bút màu, nhưng chúng có thể mất tầm quan trọng của chúng nếu đường viền được nhấn mạnh đậm nét bằng một sắc độ thích hợp.

Một vài lá quá mờ. Họa sĩ đã có sáng kiến thêm vào một chút tươi tắn bằng cách làm tối các đầu lá để làm tăng sắc độ chúng một mức vừa phải.

6. Để hoàn tất bức vẽ, màu đỏ hồng điều 922 đã được đưa vào tất cả các cánh hoa. Màu tím lam 933 thêm vào vùng ở phía sau nụ bên trái và màu hoàng yến 916 được bôi nhẹ vào phần trước các cánh hoa để phóng chúng ra phía trước. Các sắc màu đã được trau chuốt; và, điều rất quan trọng, một sự mờ dần các sắc độ và sắc thái rõ rệt hơn đã được thực hiện ở hai cánh hoa ở xa nhất.

Họa sĩ đã dùng màu đỏ tía 931 cho nụ hoa phía trái, nhưng không áp dụng cho nụ hoa bên phải. Bóng ở giữa cành hoa cũng đã được làm tối với cùng màu ấy và các đầu lá đậm hơn một ít ở chỗ mà chúng hòa vào với màu xám. Trên gân lá, họa sĩ đã dùng màu lục ôliu 911 để "làm dịu" nét. Tuy nhiên, cô ta đã để lại phần chính đủ để biểu thị chức năng "giá đỡ" của lá.

5. Các nền của cấu trúc được thiết lập, các lớp màu thêm vào đã được bổ sung. Màu xanh đồng (vert pré) 903 đã được tỉ mỉ trải lên các lá phía trên bằng bút luôn luôn nhọn và thay đổi hướng. Họa sĩ tránh các thay đổi đột ngột sắc độ, vì cô muốn các lá ở trong trạng thái lơ mờ. Cô đã bôi màu lục ôliu 911 lên các lá giữa và ở dưới hình vẽ. Các tầng màu lục này lên trên màu nguyên thủy đất son cháy 943 tạo một màu lục tự nhiên cường độ yếu.

Màu đỏ tía 931 được bôi lên các cánh hoa màu xanh lam để tăng cường sự đối thay các sắc độ đã được thiết lập bởi lớp màu xanh lam đầu tiên. Một chút màu hoàng yến 916 được thêm vào cánh hoa ở giữa, và một màu đỏ hồng điều 922 phủ lên các cánh hoa đã có màu đỏ tía. Mặc dù việc dùng bút màu để trải lớp màu dày là việc không dễ dàng, nhưng các sự mờ dần rất tinh tế có thể đạt được bằng cách thay đổi một cách thận trọng sức đè của bút và phải luôn duy trì ruốt bút thật nhọn.

Họa sĩ đã dùng màu lục ôliu 911 và đỏ tía 931 cho cành hoa để gợi một bóng.

Đánh giá: Họa sĩ đã tạm nghỉ một lúc để đánh giá sự tiến triển của bức vẽ một cách chủ quan. Cái khó cơ bản là màu của hoa mẫu đơn; hình như nó bao gồm ba sắc thái khác biệt. Giải pháp mà họa sĩ đã chọn lựa là tô thêm màu

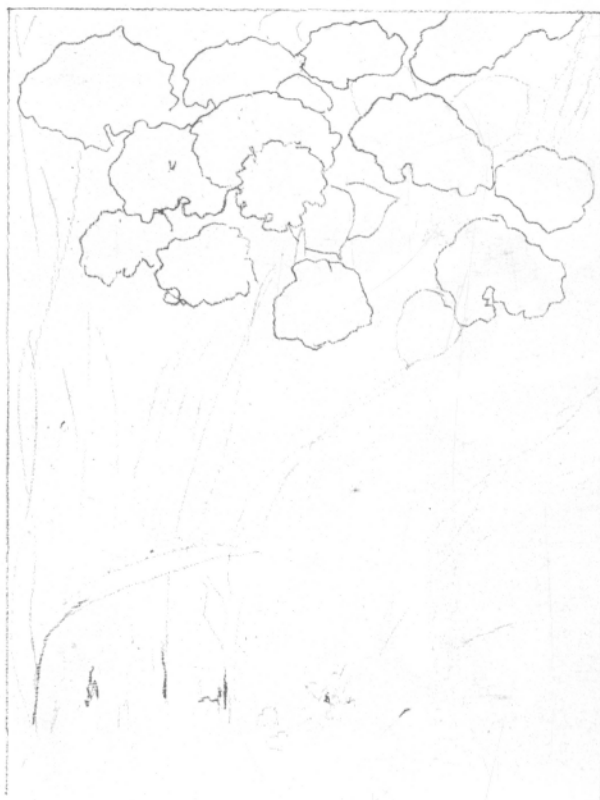

Mẫu đơn 2 (16,8cm x 22)
Bet Borgeson

Hoa trên kết cấu gesso (polime acrylic)

Một vài hình vẽ màu sẽ nổi bật hơn trên loại giấy có gân sớ do chất liệu của nó tạo nên các dạng kết cấu khác nhau. Gesso polime tạo một bề mặt tốt, có kết cấu đa dạng hơn giấy chế biến bằng công nghiệp. Gesso là một sản phẩm chế tạo sẵn để dùng, giống như một thứ kem dày; nó được bán

ở các cửa hàng bán đồ dùng cho họa sĩ dưới nhiều nhãn hiệu. Nó khô nhanh và chỉ bởi một lớp duy nhất lên một tờ giấy vẽ để tạo một mặt bằng trắng có kết cấu, uốn lượn và rục rỗ; tự nó trở thành một thành tố của hình vẽ, và cho phép một sự phóng túng nhất định về đường nét.

1. Trước hết, người họa sĩ ký họa sơ sài bằng cách phác thảo các hoa tú cầu ở cảnh trước và một ít lá với bút chì HB. Bức vẽ đã được thể hiện rất tự phát, có rất ít nét bằng grafit ở giai đoạn này. Những gì bạn nhìn thấy ở đây trong thực tế rất đậm hơn sự thực. Các đường nét này phải rất nhẹ, vì lần này ta không thể xóa chúng đi.

2. Ở đây, bức vẽ thực sự đang tiến triển. Với sự dè dặt màu tím lam 933, họa sĩ vẽ các đường viền của lá sao cho thấy âm bản các không gian dành cho lá. Những không gian âm này đôi khi là phương tiện dễ nhất để nhìn thấy và định vị những hình dạng phức tạp và rậm rạp. Bộ lá bắt đầu từ dưới đất và kết thúc ở trong và quanh các hoa; nếu bạn biết điều này, bạn có thể bắt đầu bằng cách vẽ các không gian đậm giữa các lá chưa thấy. Ở giai đoạn này, các khoảng trống chưa đậm lắm, bạn có thể làm tối chúng, hoặc biến chúng thành lá. Bố cục của hình vẽ còn đang chuyển tiếp ở giai đoạn này.

Họa sĩ bắt đầu vẽ khuôn các hoa tú cầu với màu hồng 929 và tím nhạt 956, dùng riêng hay chung. Cô ta giữ các diện tích lớn gesso trắng và rục rỗ cho các bông hoa. Ở đây các vết cọ trong gesso bắt đầu được nhìn thấy.

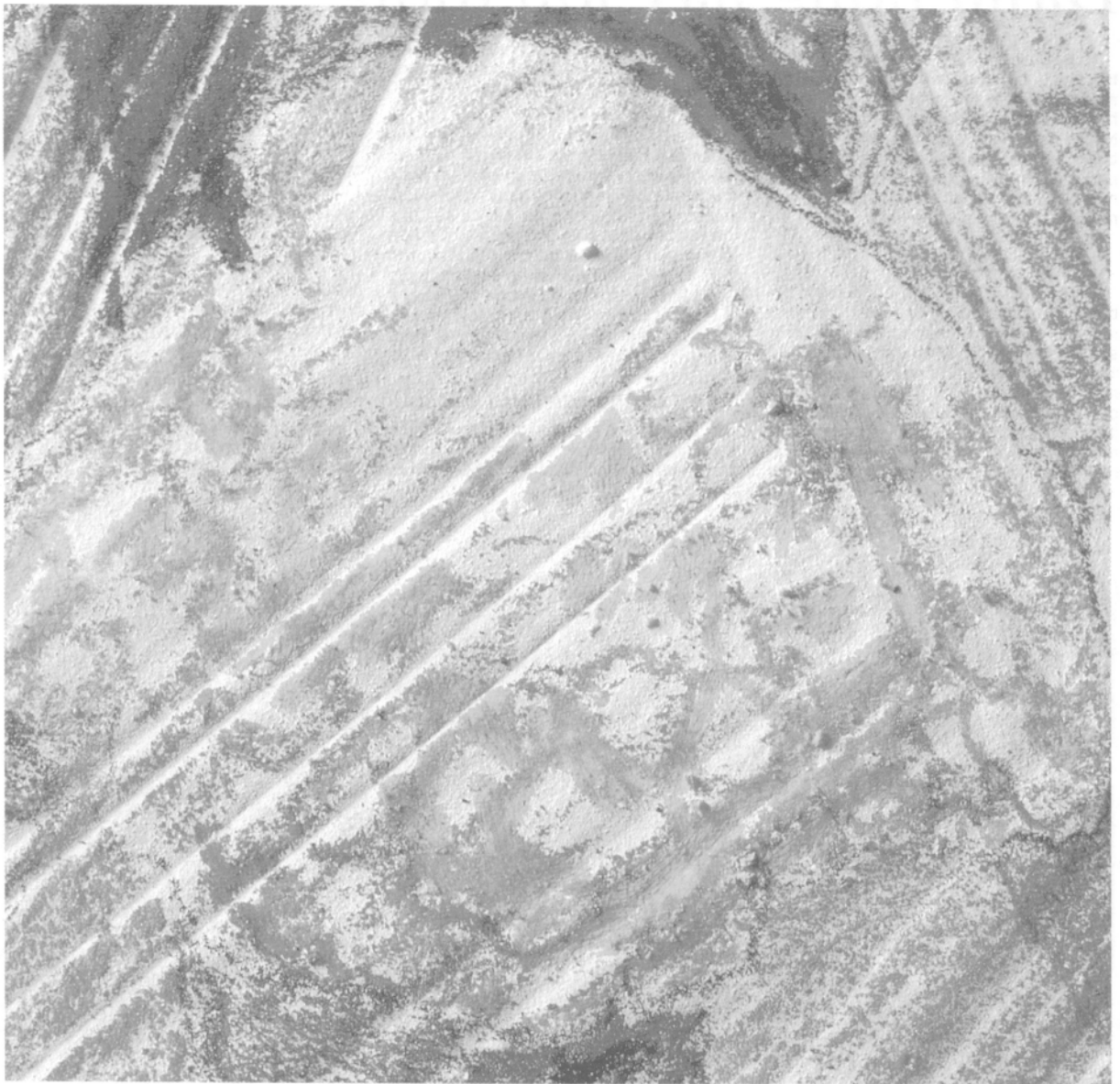

3. Lá và cành hoa được tô bốn màu lục: Lục mạnh 910, lục ô liu 911, lục tảo 912 và lục cobalt 913. Những màu xanh khác nhau này đã định hình và làm cho tinh tế bộ lá và cho nó một trạng thái chiều sâu. Các khoảng trống giữa các lá được tô màu đỏ tía 931 và tím lam 933; họa sĩ cũng đã tô màu lục ô liu 911 bằng cách đè thật mạnh, để gợi ý bộ lá ở những không gian này. Ở cảnh trước bên phải ở dưới, một chút lam mạnh (bleu franc) 903 và một vài mảng lục mạnh 910 được thêm vào. Dù các bông hoa tú cầu chưa được vẽ, bộ lá vẽ như thế đã làm chúng nổi bật lên.

Đánh giá : Họa sĩ đã thực hiện bức vẽ nhanh và không gò bó. Trước khi thêm các chi tiết vào, cô ta đã ngừng lại để đánh giá các tiến bộ của mình và xác định cái gì phải làm tiếp. Hai nhận định được đưa ra: Bộ lá thiếu sức sống ở gần cảnh trước và ở đám lá phía dưới bên phải. Và, nghiêm trọng hơn, các bông hoa không hiện rõ. Thiếu một cái gì đó, dù họa sĩ quyết định thể hiện chúng một cách không chính xác. Soát lại từng chiều, một ba mức độ của màu, cô ta đã tìm thấy vết tích: thay sắc độ các họa tam tam: nhạt ở bên trên và tối về phía hai bên, nhưng các sắc thái quá giống nhau. Cái mà các bông hoa cần, đó là một sự đa dạng về sắc thái và một sự tương phản lớn về cường độ.

Hoa tú cầu trong vườn (16,8cm x 22) Bet Borgeson

4. Ở đây một vài nhát bút tạo ánh chói đã được thêm vào hoa tú cầu. Họa sĩ đã dùng màu hồng điều đậm 923, màu vàng hoàng yến 916 và màu cam 918 cho những bông hoa phía trước. Những bông hoa ở sau, cô ta dùng màu lam mạnh 903 và màu tím nhạt 956. Các sắc thái thêm vào này làm hình vẽ sinh động. Để định hình rõ bộ lá ở nơi cần thiết, họa sĩ đã làm rõ chất lượng đường nét của kết cấu gesso. Cô ta đã thêm vào nhiều sắc thái của màu lục, lam và đỏ tía bằng cách sử dụng một đầu mũi rất nhọn ở các đường rãnh của kết cấu, nơi cần thiết làm rõ nét các màu sắc đậm hoặc vẽ đường viền các đầu mút.

Hình cảnh trên đây cho chúng ta thấy các màu sắc được bôi lên giấy có kết cấu gesso. Một bút nhọn đầu lấp đầy các rãnh và tạo một màu rõ nét hơn (bên trên, ở giữa). Lưu ý là thay vì vẽ từng cánh hoa, người họa sĩ chỉ phác thảo chúng thôi.

Đánh bóng hay lấp lánh

Bút chì màu trắng không thể làm trắng trừ khi được dùng trên một giấy màu, nhưng nó dùng cho một việc quan trọng hơn và đặc dụng cho kỹ thuật bút chì màu. Nó có thể thêm vào một hiệu quả mịn bóng cho một hình vẽ, toàn phần hay một phần. Kỹ thuật này gọi là đánh bóng và hiệu quả nó rất khác với các hiệu quả tạo ra bởi các phương pháp khác.

CÁCH TIẾN HÀNH

Đánh bóng được làm bằng cách: bôi bút màu trắng hay một màu nhạt cùng một sắc độ lên một màu khác với một sức đè rất mạnh. Màu trắng 938, màu kem 914, màu xám nóng rất nhạt 964 và màu xám sắt rất nhạt 968 là những màu phù hợp nhất. Màu sắc nguyên thủy thay đổi khi chất màu và giấy tạo thành một tổng thể rất đặc (chật). Nhưng nếu nó nhạt một chút do sự thêm vào một sắc độ

nhạt, nó trở nên rực rỡ hơn và có thể sáng bóng hơn do hiệu quả của sự miết mạnh đầu bút. Kỹ thuật này cũng tạo một hiệu quả thay đổi khó lường trước.

Ta có thể đánh bóng vào bất cứ giai đoạn nào của hình vẽ. Nó có thể đưa vào phương pháp ban đầu của hình vẽ hoặc được sử dụng như công đoạn cuối cùng. Ta có thể đánh bóng lên bất cứ sắc thái hay sắc độ nào, nhưng kết quả sẽ đạt hơn ở các vùng tô màu hơn là các vùng mờ hay có đường nét. Bút dùng để đánh bóng càng ít màu thì màu bị nó che phủ càng ít biến chất. Với một bút trắng 938, chẳng hạn, sắc thái sẽ đổi ít hơn là với màu kem 914, có nhiều màu hơn.

SỰ CHỖNG LÊN NHAU CÁC MÀU

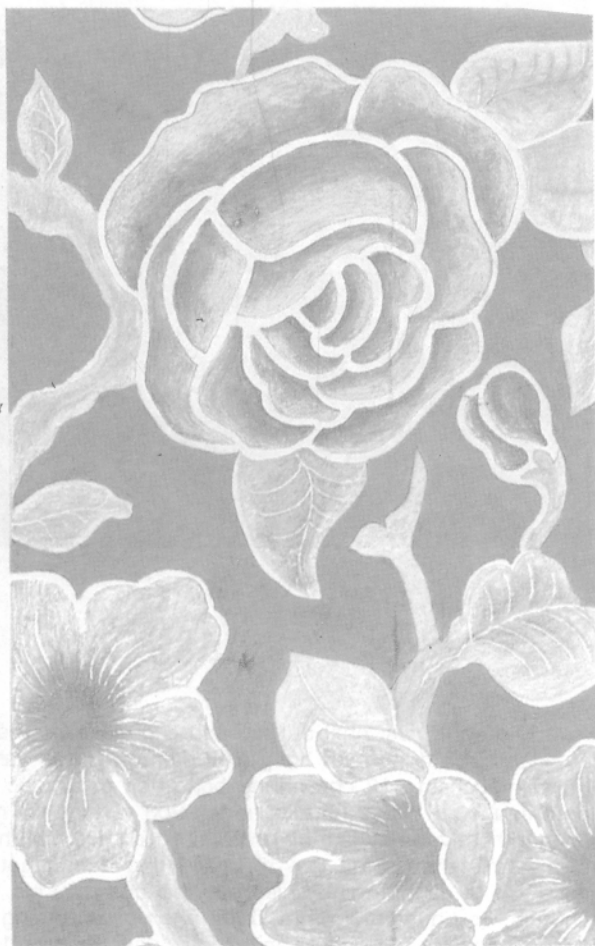
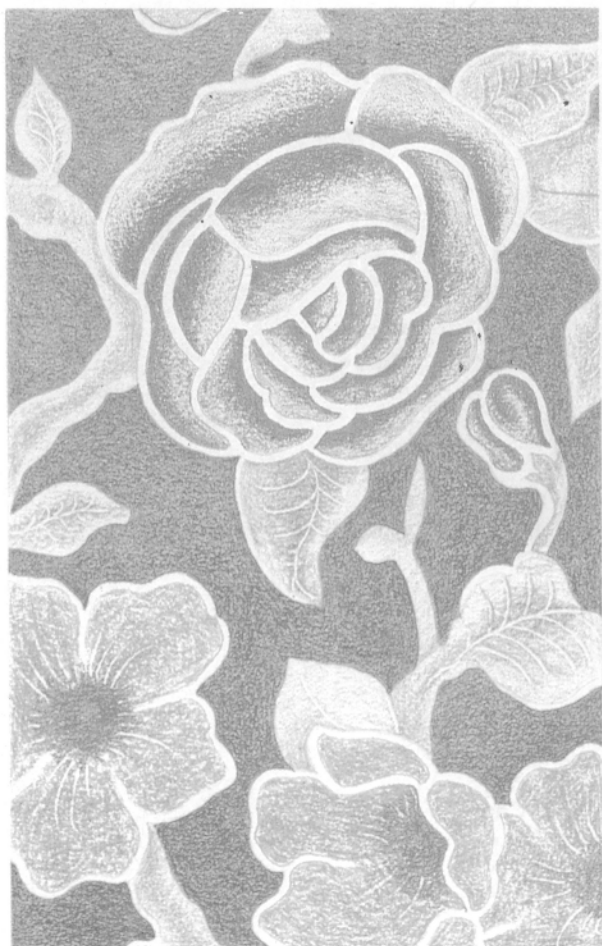
Bạn có thể tự cho mình một sở thích thẩm mỹ, bao hàm việc thêm màu lên trên một vùng đã được đánh bóng. Màu

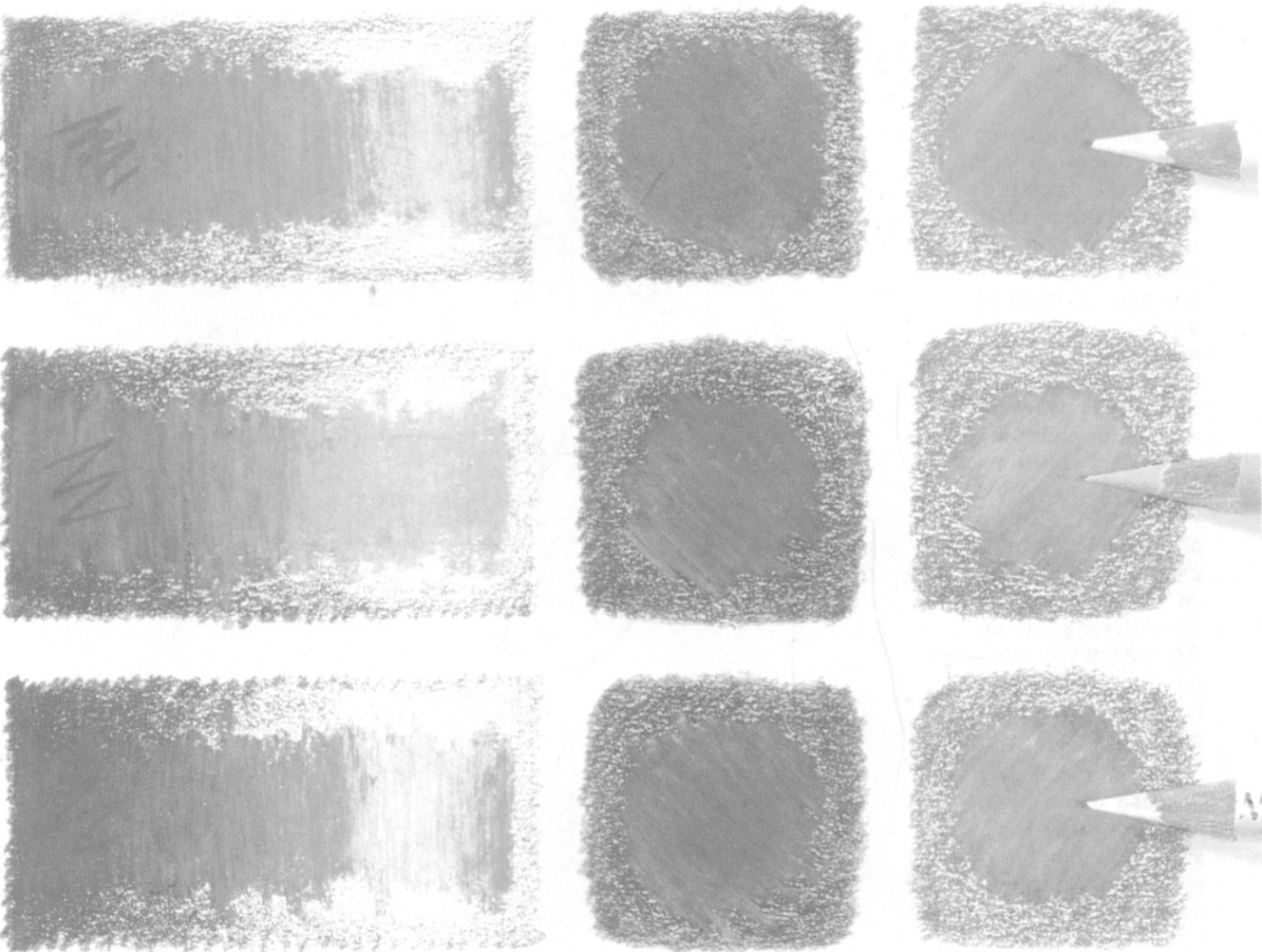
do kết quả của việc thêm vào trên nền trắng sẽ dữ dội hơn màu nguyên thủy của bút.

Bạn sẽ thấy việc đánh bóng sẽ làm láng mặt một hình vẽ và làm nổi màu: hãy làm thử nghiệm trên sổ vẽ của bạn. Vẽ các mẫu có sắc thái giản đơn hay phức tạp nào đấy và phủ lên một màu khác bằng cách đè mạnh lên bút.

Bạn sẽ thấy là màu bên dưới ít bị tác động bởi sự đánh bóng; hãy thử lại với các mẫu sắc màu có cùng sắc thái và một sự đánh bóng khác.

Đánh bóng là một kỹ thuật tiện lợi và lý thú. Tuy nhiên, cũng như các kỹ thuật khác, dùng đến một sự dễ mạnh, nó có thể dẫn đến hiệu quả sập. Hãy ngăn chặn bằng cách bơm lên vùng đánh bóng một thuốc cầm màu tốt.

Sự khác nhau giữa hai hình vẽ nghiên cứu (bên trái) theo một hình vẽ trên vải là dị bản bên phải được đánh bóng với một màu trắng 938, trong khi bản bên trái không được sửa lại. Đánh bóng có hiệu quả làm nổi bật cường độ của một vài màu, làm mềm kết cấu và làm sáng các sắc độ.

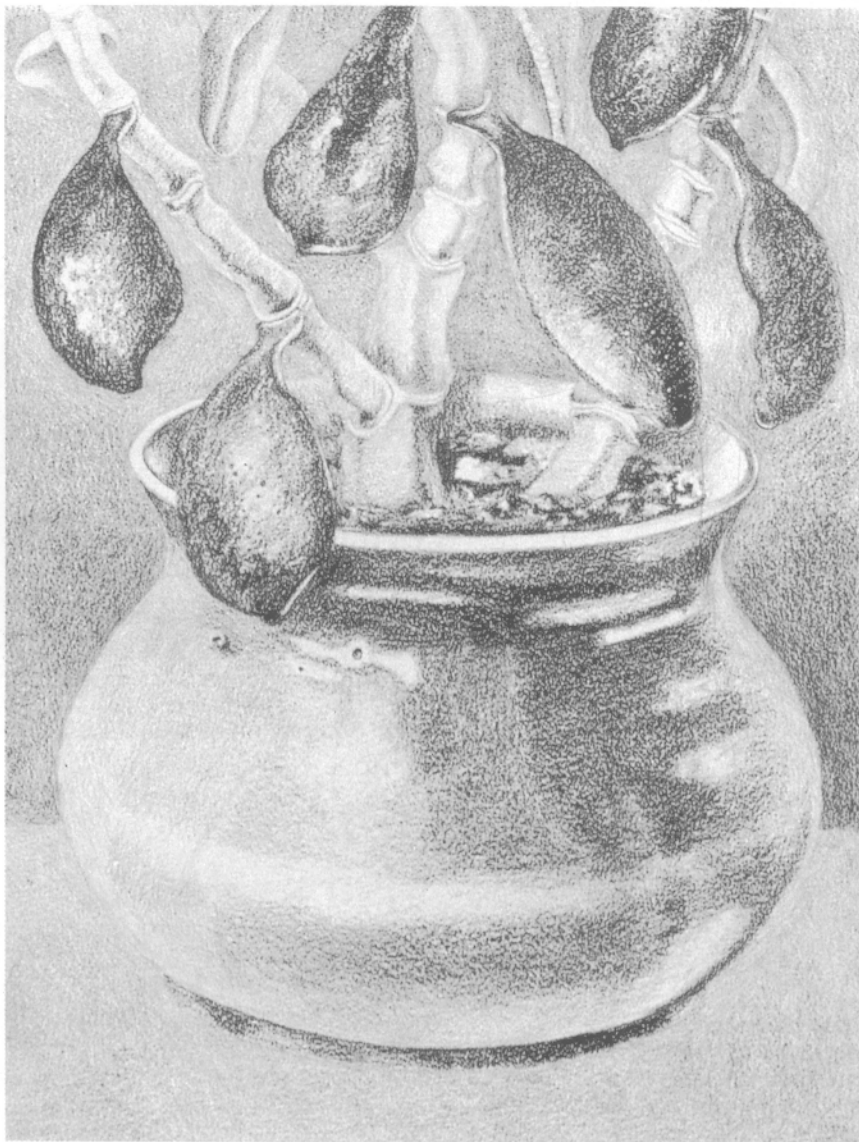
Minh họa trên đây cho thấy những hiệu quả hơi khác nhau của sự đánh bóng lên các mẫu của ba màu có sắc độ yếu. Các mẫu là từ trái sang phải: một lớp màu đỏ tía 931; một lớp màu đỏ tía 931 trên màu tím lam 933; và một lớp màu cam 918 trên màu đỏ tía 931. Các bút dùng để đánh bóng từ trên xuống là: trắng 938, xám sắt rất nhạt 968 và kem 914. Ta có thể thấy các sắc độ đậm ít bị ảnh hưởng của việc đánh bóng hơn là các sắc độ sáng.

Hiệu quả của sự đánh bóng

Đánh bóng bằng bút chì màu là một kỹ thuật đa năng. Phải thử nó để nhận ra các đặc tính của nó đúng mức như hầu hết các kỹ thuật sử dụng một sức đề mạnh, đánh bóng có thể tạo một hiệu quả của tranh. Mặc dù các thành phần của hình vẽ này bao hàm một đồng các đồ vật và mảng bằng phẳng, kể cả một bình gốm trắng men và một cây xanh, tất cả các mảng này có thể giải quyết bằng phương pháp đánh bóng với những kết quả khác nhau.

1. Trên một giấy dài, các thành phần của bố cục được phác thảo bằng bút grafit. Các màu nổi bật là ba màu nguyên: đỏ, vàng và lam và các hỗn hợp màu bậc hai: cam, tím và lục.

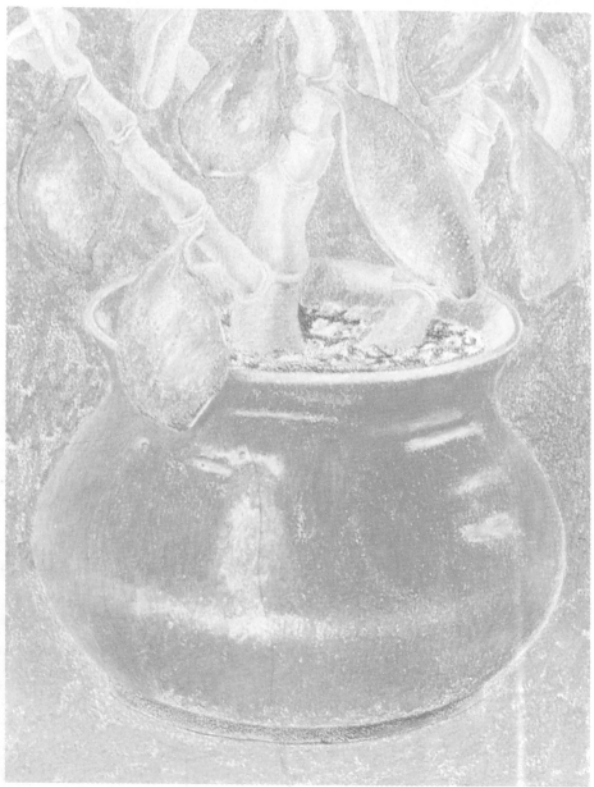
2. Ở đây, họa sĩ bắt đầu xử lý các sắc thái. Các sắc độ trở nên đậm hơn khi ta phủ chúng, những lớp màu đầu tiên thì nhạt. Họa sĩ dùng màu cam 918 cho nắp bàn, đỏ tía 931 cho cảnh sau, màu nâu đen 948 làm nền cho các cành cây, phối hợp với màu lục ôliu 911 và tím 932 ở một vài vùng.

Lá được phác thảo trước các thành phần khác vì chúng không cần nhiều lớp. Chúng được tô màu lục ôliu 911 với màu lam 903

làm ánh phản chiếu. Một vài lỗ in trước trên giấy vẽ thấy rõ.

Sắc thái nổi nhất của bình gốm là tím lam 933, với một vùng ở giữa tô màu đỏ sẫm 924 và đỏ hồng điều 922 để gợi sự thay đổi màu ở chỗ này họa sĩ dùng một màu đất son vàng 942 ở đáy bình để làm nổi bật ánh chiếu của nắp bàn. Ghi nhận là ở vài nơi, màu trắng của giấy được duy trì để tạo ánh phản chiếu. Đất trong bình được vẽ với những vệt nhạt và đậm màu đỏ toxcan 937.

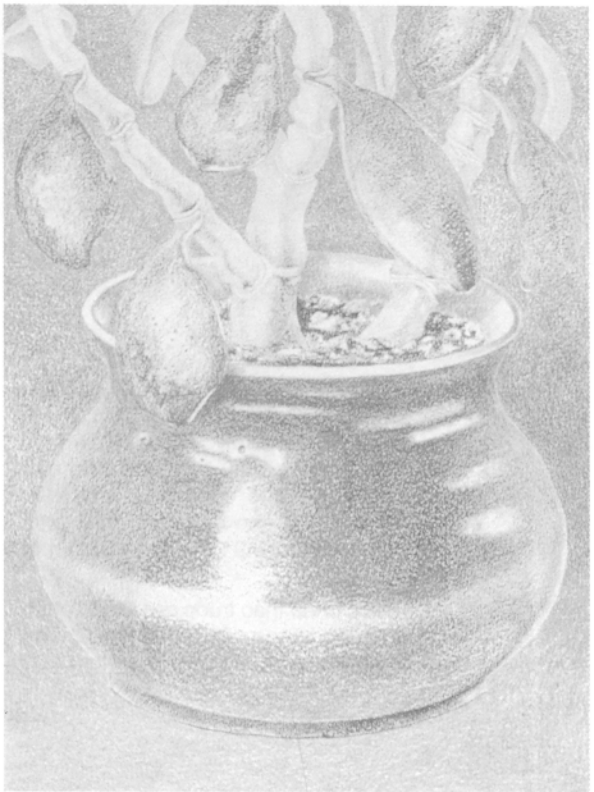
3. Ở đây, họa sĩ đã bôi cẩn thận các lớp bổ sung lên lớp đầu. Ở hậu cảnh, cô ta thêm vào màu cam 918 ở phía dưới bên phải. Cô cũng dùng màu hồng 929 cho phía sau bàn, và màu vàng hoàng yến 9/6 cho phần đằng trước. Màu lam indigo 901 được thêm vào màu đất cùng màu đỏ tía 931 và một chút lam 903 vào bình gốm.

4. Họa sĩ bắt đầu đánh bóng bình với màu trắng 938, với một sự đè mạnh. Cô ta không kể đến các hình dạng và các đường viền các màu bằng cách trải cẩn thận màu trắng lên hình vẽ. Ở lá và cây, màu trắng được trải nhẹ lên các sắc độ đậm và vừa, nhưng không lên trên các sắc độ nhạt. Ở cảnh sau và nắp bàn, họa sĩ bôi trắng 938 thật nhẹ theo cách vẽ đường nét. Một vài vùng không đánh bóng.

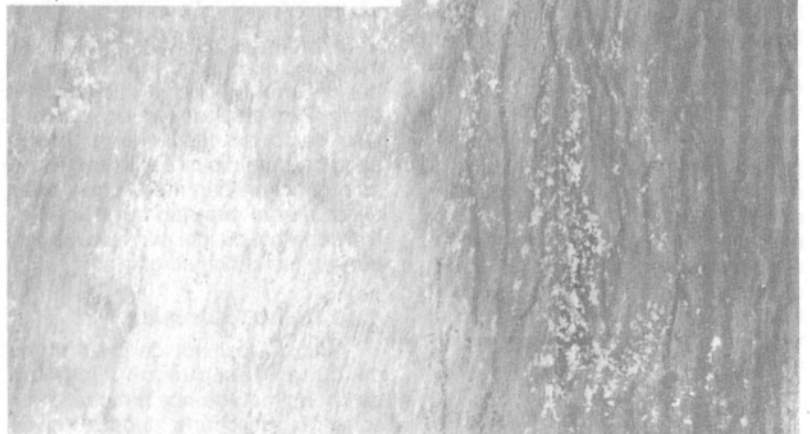
Đánh giá: Một trong các hiệu quả tạo ra bởi sự đánh bóng là làm cho sáng các sắc độ. Nếu bạn dự liệu dùng kỹ thuật này vào giai đoạn cuối, bạn có thể dựa vào hiệu quả làm cho sáng này và dùng các sắc độ đậm hơn. Tuy nhiên, khi đánh bóng ở vào tất cả các giai đoạn của tiến trình bức vẽ của bạn, bạn có thể phải xác định lại một vài sắc độ của bạn.

Ở hình vẽ này, một vài sắc độ đậm cần được củng cố lại, đặc biệt là của chiếc bình gốm và các lá. Các lá ở sau cần được làm nhẹ bớt. Có quá nhiều tương phản ở thân cây. Cảnh trước màu vàng phải được làm sáng hơn và đất có những sắc độ hơi phức tạp và bổ sung thêm những sắc độ thay phụ.

Ta có thể tìm thấy ở hình vẽ phóng to này cách mà người ta thêm vào một hiệu quả tương phản với các đường nét thẳng đứng ở các vùng đậm đã đánh bóng của bình gốm. Mặc dù dụng ích đầu tiên của những đường nét này là làm tối sắc độ, chúng cũng cho thấy một sự gia tăng cường độ vì mặt bằng đánh bóng phản chiếu nhẹ hơn là một mặt bằng không đánh bóng.

5. Để hoàn tất hình vẽ, họa sĩ đã sắp xếp các tương phản của các sắc độ. Cô đã thể hiện lại các sắc độ đậm của bình gốm bằng cách dùng màu tím lam 933 và màu đỏ sẫm 924, với một hình vẽ đường nét ở các vùng đã đánh bóng. Các lá và cành cây được làm tối cũng theo cách ấy với màu lục oliu 911 và màu lam 903. Màu nâu đen 948 đã được thêm vào lá cùng một chút xám sắt rất nhạt 968 và màu đỏ tởcan 937, bởi thật nhẹ lên ba lá phía sau để làm nhẹ bớt sự tương phản với cảnh sau.

Đất của bình gốm được làm tối đi với bốn sắc thái: lục oliu 911, đỏ sẫm 924, cam 918 và tím 932. Để làm sáng sự đánh bóng ở cảnh trước màu vàng, họa sĩ đã tẩy nó khá mạnh làm nổi bật các vùng không đánh bóng mà không thay đổi các vùng đã đánh bóng. Kết quả là một hiệu quả về tương phản sâu sắc ở các sắc độ.

Cây trồng trong bình (16,8cm x 22)
Bel Borgeson

Sử dụng một dung môi

NƯỚC HAY NHỰA THÔNG?

Tất cả các bút chì màu đều ít nhiều tan trong nhựa thông, nhưng chỉ một vài nhãn hiệu là tan trong nước. Đó là bút chì màu nước Caran d'Ache Supracolor, Venus Watercoloring và Mongol. Các bút nhãn hiệu Prismacolor và Spectracolor không tan trong nước.

Để có một dạng vẽ như tranh màu nước hoặc tranh hội họa, các bút màu nước là tốt nhất. Những bút chì tan với nhựa thông cũng cho một hiệu quả tranh hội họa, nhưng ít rõ rệt hơn. Trái lại với các bút tan trong nước trải rất dễ, các bút tan trong nhựa thông tạo các màu nước đơn sắc đậm và đáng dính kết. Trái lại, chất màu dính vào nhựa thông khô rất nhanh, bạn có thể làm việc thật nhanh với dung môi này. Vì vậy bạn cần biết các đặc tính tan trong nước của các dung môi và những lý do bạn chọn thứ này thay vì thứ khác. Trong cả hai trường hợp, có hai cách tiếp cận:

1. *Dung môi chỉ dùng để tăng cường hoặc để hòa dịu các mảng màu.* Chấm đầu bút chì màu của bạn vào dung môi hay vào một miếng bông lót thấm dung môi. Ta cũng có thể dùng một giấy xoắn hay một cây cọ vẽ màu nước. Loại làm nhặt dán này hoàn toàn chỉ định cho các bút màu tan trong nhựa thông. Chúng khô gần như ngay lập tức.

2. *Dung môi được dùng trong tiến trình trộn vụn của hình vẽ ngay từ đầu.* Người ta thiết lập các thành phần của hình vẽ với các đường nét và màu sắc, và người ta dùng một cây cọ để trải dung môi để sửa đổi các vùng màu bằng động tác hình tròn. Sau đó người ta thêm nét bút chì lên bề mặt vừa chỉnh lý xong. Cách phối hợp bút chì màu và dung môi này loại bỏ gần như hết các khác biệt giữa tranh họa và hình vẽ. Kỹ thuật này áp dụng rất thành công với bút chì màu nước vì tính chất lỏng của chúng thích hợp cả với các vật dụng khác của hình vẽ.

Nên nhớ: người ta thử nghiệm phương pháp dung môi là khi ta để nhiều màu lên giấy, dung môi càng có vật liệu để hòa lỏng và lan tỏa ra. Theo cách ấy càng có ít màu, chất màu càng ít trải ra. Điều này cần phải biết để làm chủ kỹ thuật. Phải sử dụng cả loại giấy chịu ướt, vì vậy, không dùng loại giấy có khả năng bị vênh hay dộp.

CÁC BÚT DẠ (MARQUEURS) KHÔNG MÀU:

Một vài nhà làm bút dạ cũng

Một dung môi thêm vào chất màu của bút làm mất các màu dù đó chỉ là một lớp hay nhiều lớp màu chồng lên nhau

cung cấp cho ta một marqueur không có chất màu, chứa một dung môi để làm hòa lỏng hoặc pha trộn với bút dạ; nó cũng có thể hòa tan chất kết của bút chì màu. Hơn nữa, đầu dạ phải cứng để chuyển tải chất màu tan lên giấy. Sử dụng loại bút có chất lượng như Prismacolor hay Spectracolor, nó tác động nhanh và chắc tương đương với một bút dạ mà vẫn duy trì sự rực rỡ và tính liên lạc của màu.

Phương pháp dùng các loại bút marqueurs không màu này với bút chì màu giống y các phương pháp dùng cho nước và nhựa thông. Đầu dạ có thể tăng cường để làm sáng hay làm dịu một hình ảnh. Luôn luôn giữ cạnh bạn một tờ giấy nháp để chùi màu của đầu bút dạ. Ta có thể dùng bất cứ loại giấy nào với loại bút này mà không sợ giấy cong, dộp.

CÁC BÚT DẠ MÀU

Mặc dù loại bút dạ màu không có cùng hiệu quả như loại bút dạ không màu để hòa tan chất màu, song đôi khi chúng được dùng để làm cùng công việc ấy. Người ta thường dùng chúng trên những mặt

bằng lớn; sau đó người ta trải màu bằng bút chì màu lên trên bút dạ để dùng các chi tiết về hình dạng và kết cấu. Sự pha trộn bút chì màu nửa trong suốt và bút dạ thêm vào độ sáng như thể người ta dùng một giấy đã tô màu.

Các nhà minh họa và các nhà quảng cáo sử dụng nhiều phương pháp này vì dùng bút dạ thì vì việc trải màu dễ dàng và nhanh; và lại, dễ thêm vào các chi tiết bằng bút chì màu. Một bất tiện duy nhất là: màu của bút dạ không vĩnh cửu. Tuy nhiên, đối với các công trình đồ họa hoặc tạo mẫu không đòi hỏi tính chất này, phương pháp này vạn năng và cho những kết quả tốt bằng cách phối hợp hai nguồn màu.

Bạn sẽ thấy là trên thị trường có nhiều nhãn hiệu bút dạ màu. Nếu bạn đã sử dụng bút dạ không màu Eberhard Faber 311 và bạn muốn thêm vào đấy thì hãy dùng một số bút dạ màu cùng nhãn hiệu. Một bảng các sắc thái nguyên gốc, thứ đẳng và tam đẳng được giới thiệu, cùng với một vài màu đất và màu trung hòa.

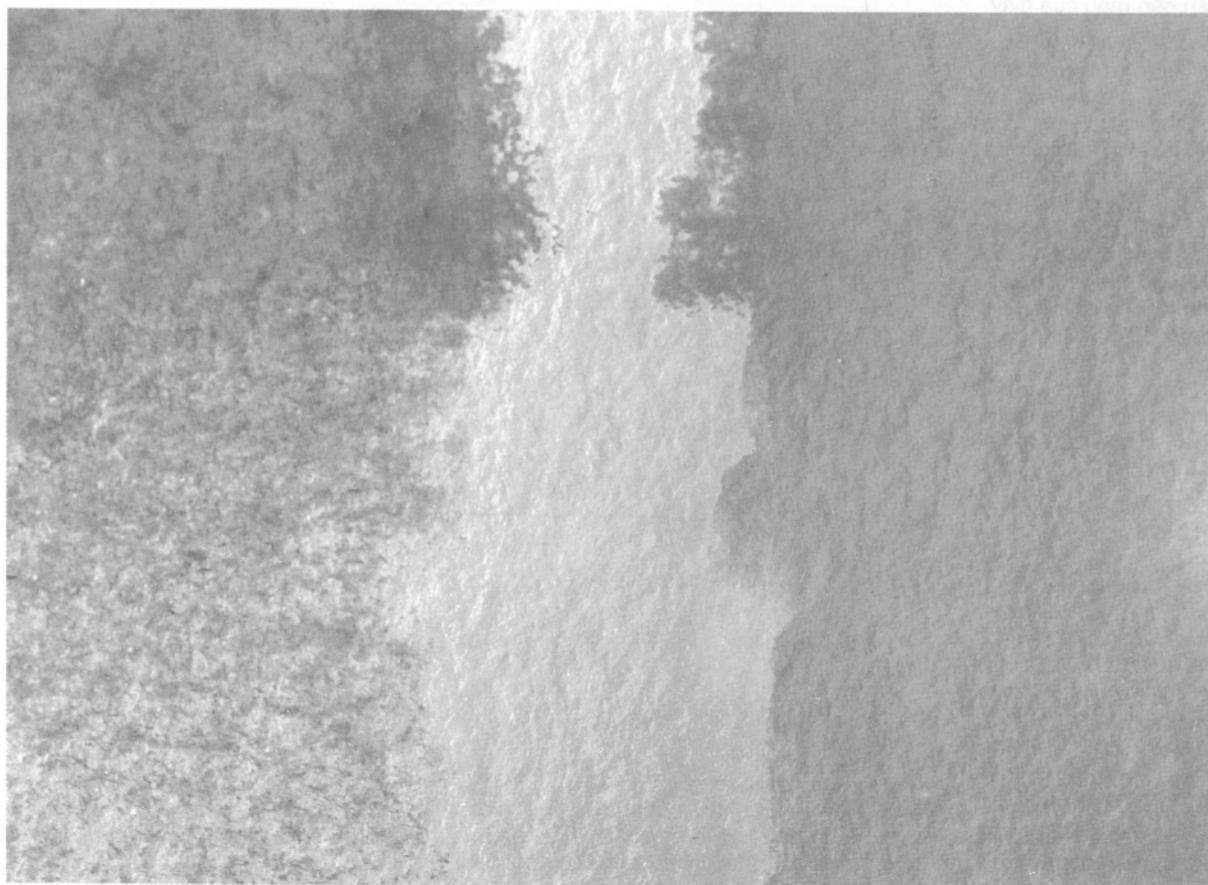
Một mẹo hay để phối hợp bút chì và bút dạ màu là chọn các màu có độ tương phản cao. Chẳng hạn, một sắc độ nhạt để nhận biết trên một bút dạ sắc độ đậm, y như một sắc thái cường độ cao phủ lên một bút dạ có sắc thái xỉn. Kinh nghiệm cá nhân, lại một lần nữa là phương tiện tốt nhất để tìm những sắp xếp màu và kết cấu tốt nhất cho dụng đích ta muốn đạt.

Ta thấy ở ví dụ bên các độ mượt khác nhau của các màu bút chì tan trong nước hay nhựa thông. Các chất màu của bút chì hiệu Spectracolor và Prismacolor (bên trái) hòa tan trong nhựa thông và trải không đều bằng Caran d'Ache Supracolor và Venus Watercoloring hòa tan trong nước.

Hiệu quả lốm đốm do việc dùng nhựa thông thấy rõ ở cạnh dưới đây.

Hòa với nhựa thông

Hòa với nước

Hiệu quả hội họa

Hiệu quả tạo bởi bút chì màu dùng với một dụng cụ rất khác với hiệu quả tạo bởi bút chì màu khô. Bạn sẽ thấy khi so sánh hai bức ký họa này. Bet Borgeson dự kiến vẽ hoa huệ bên trái với bút chì màu khô và dụng cụ mới với các màu của chúng cho hoa bên phải.

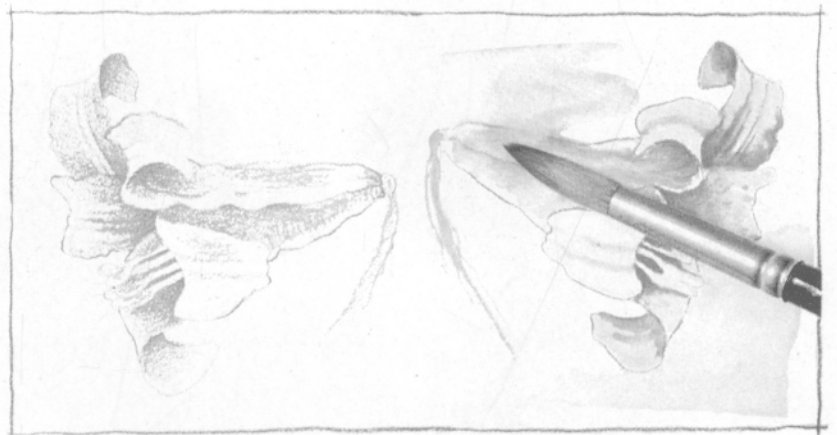
1. Xuất phát từ hai hình vẽ giống nhau, dù họa sĩ dự kiến vẽ hoa này và họa hoa kia. Cô ta dùng thứ giấy bristol trắng. Các giấy màu hay tờ màu không thích hợp cho các bút chì màu dùng với một dụng cụ vì dụng cụ để một dấu vết đậm lên nền màu của giấy.

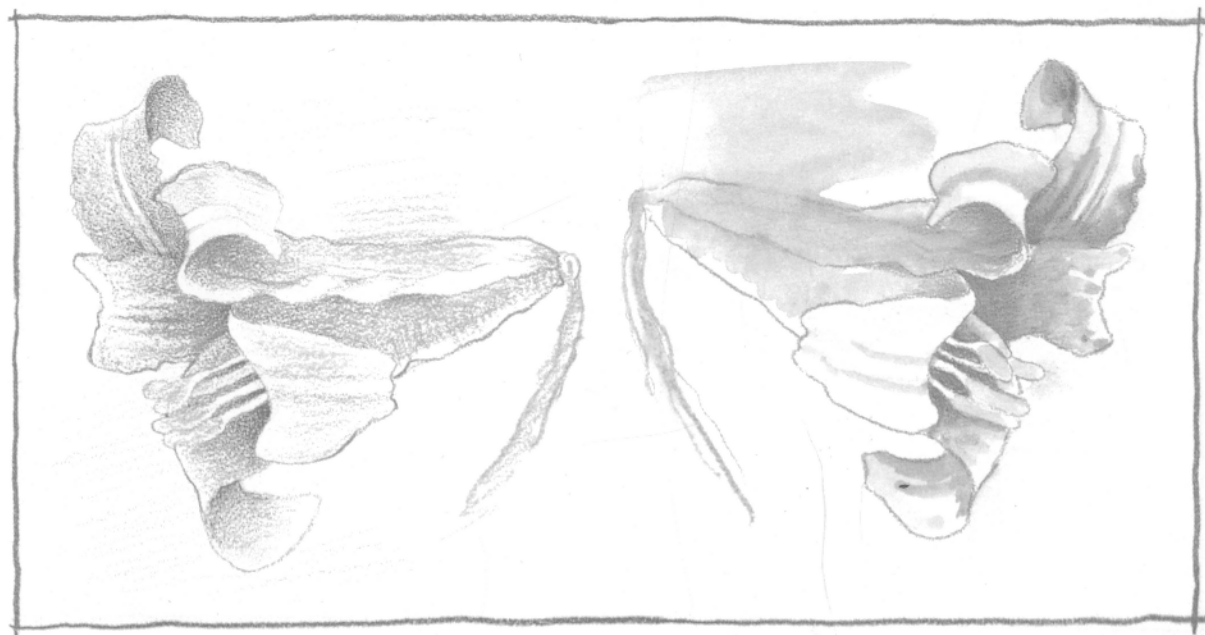
Vì hoa huệ họa phải chứa một số lượng lớn dụng cụ và không chỉ các mảng, họa sĩ đã dùng một bút để hòa tan màu với nước hơn là nhựa thông. Cô đã chọn nhãn Caran d'Ache, và các màu hòa tan vào nước là màu đỏ cam 070 để phác thảo khô rất nhẹ hai bông hoa, và một màu vàng lục 230 để định hình cảnh hoa.

2. Họa sĩ đã vẽ hoa bên trái với bốn bút chì Prismacolor, không dụng cụ. Cô đã dùng màu: đỏ tía 931, hồng điều đậm 923, cam 918 và vàng hoàng yến 916 tạo thành lớp màu tô cho hoa và thêm vào màu lục cobalt cho cảnh.

Hoa huệ bên phải được giải quyết hơi khác. Cô ta dùng kỹ thuật làm nhạt dần để bôi màu nhẹ và

nhẹ ở chỗ cô muốn. Khi bút phải kết hợp với nước, ta cần ít nhiều chất màu. Ở hình dạng dài nằm ngang của hoa huệ, chẳng hạn, hai màu Caran d'Ache: một màu đỏ cam 070 và một vàng cam 030 đã được bôi vào vùng đậm dưới mép tròn của cánh hoa. Sau đó cô dùng một bút lông Caran d'Ache số 10, nhúng vào nước và chùi nhẹ để trải màu từ phải sang trái. Còn khá nhiều màu ở bút lông thấm nước để làm mờ đường viền và để đưa màu lẫn qua bên kia đường viền này.

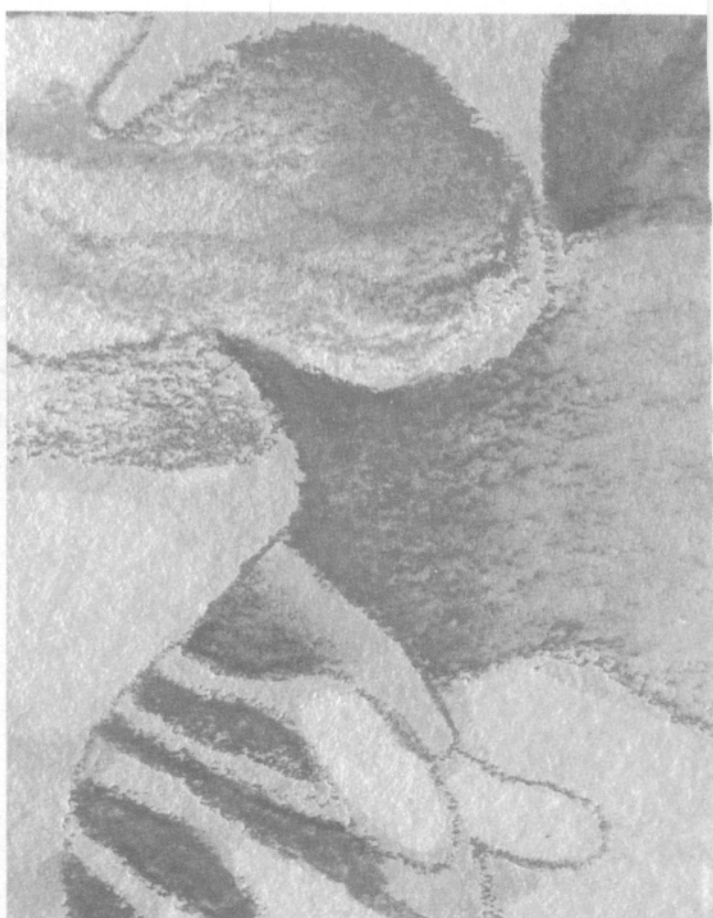
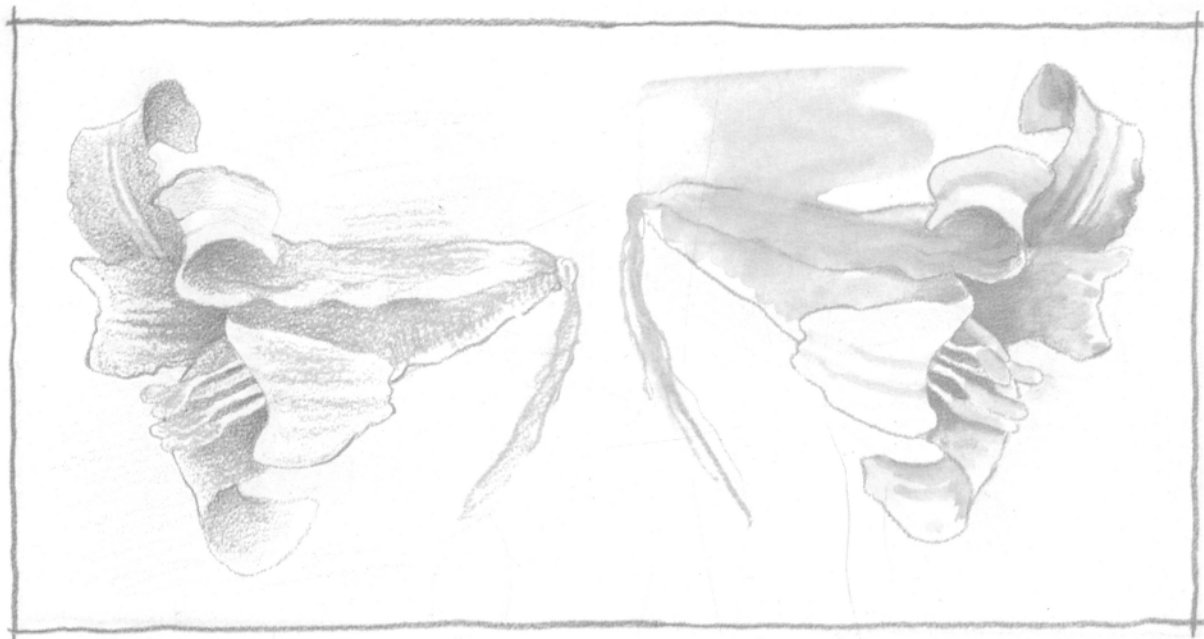

Hai bông huệ (16,8cm x 9). **Bet Borgeson**

3. Một vài phút sau, giấy đã khá khô để vẽ tô trở lại một vài mảng đã vẽ. (Nếu họa sĩ dùng các Prismacolor và nhựa thông, có thể không phải chờ đợi, nhưng các màu sắc sẽ không dịu như thế). Một trong các thuận lợi của phương pháp này biểu lộ rõ ở giai đoạn này. Ta có thể làm cho tinh tế các chi tiết bằng đầu bút có độ nhọn thích hợp một cách chính xác với một sắc thái kế cận. Ở đây sắc độ đã được làm tối đi và hình dáng xác định rõ rệt hơn.

So sánh hai ký họa này, ta thấy một vài sự khác biệt giữa các bút màu dùng khô hay ướt. Để ý là hoa huệ vẽ khô đòi việc sử dụng một bút thứ tư hoặc màu vàng hoàng yến 916 để đạt được cường độ của hoa huệ vẽ với một dung môi. Dung môi không chỉ làm tăng cường độ của màu, nó còn làm cho công việc được nhanh. Bản vẽ bằng bút chì màu nước thực hiện nhanh hơn hai lần bản vẽ bằng bút chì màu không dung môi.

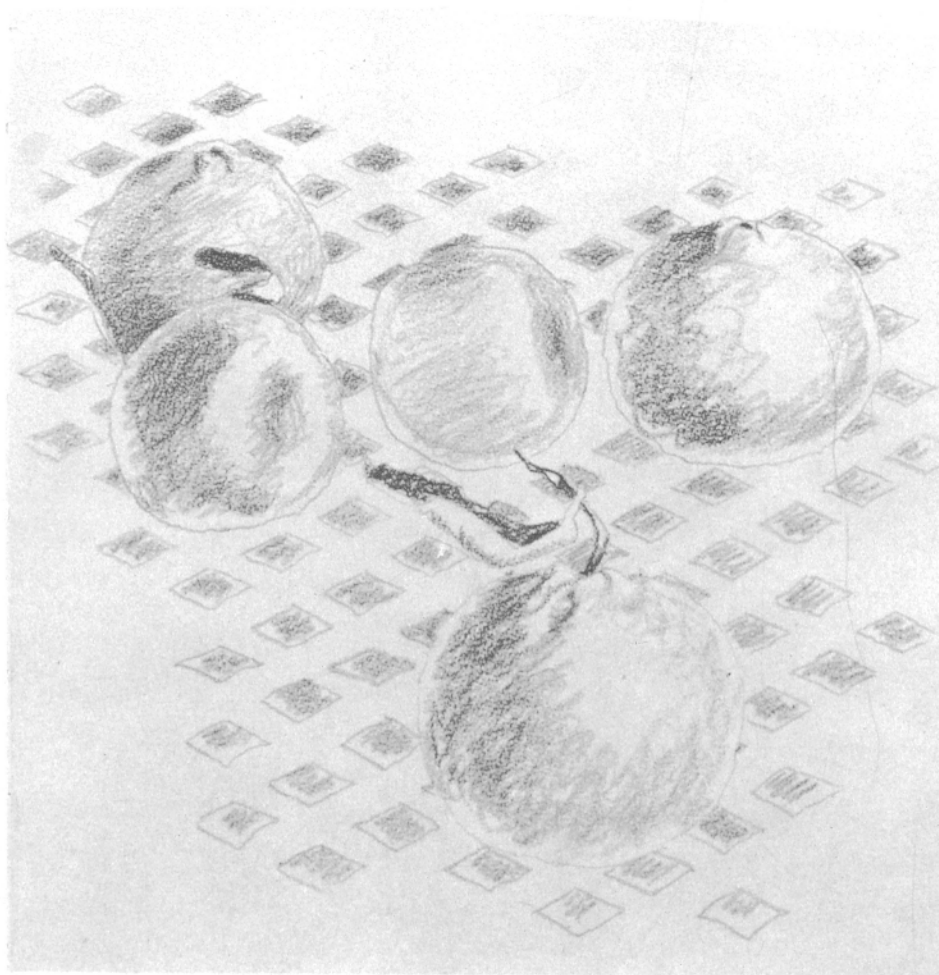

Cận cảnh hoa huệ (bên trái) cho thấy hiệu quả nổi hạt của bút chì màu dùng khô

Mảng hình tương ứng của hoa huệ kia (bên phải)

cho thấy cách người ta có thể sử dụng bút chì màu khô trên một mặt giấy ướt, để làm tinh tế hơn hay sửa đổi một sắc độ hay một chi tiết.

Bút da (marqueur) không màu

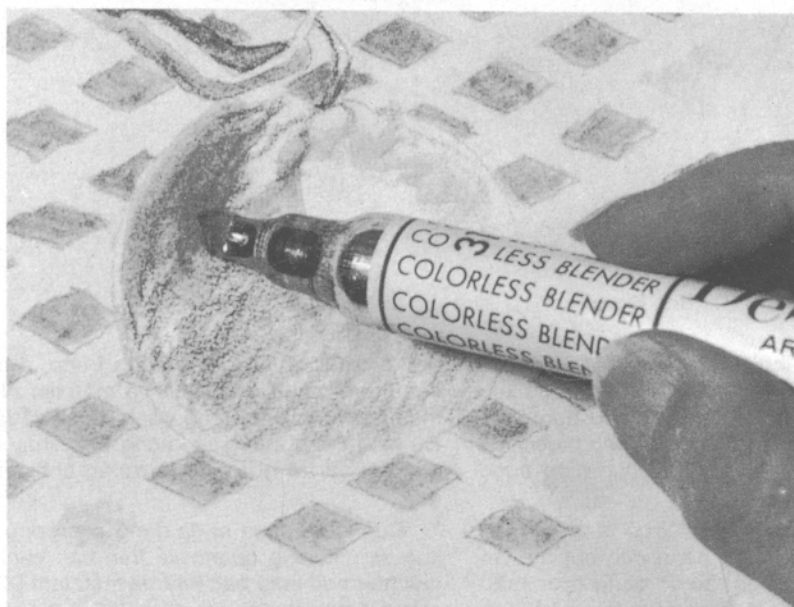

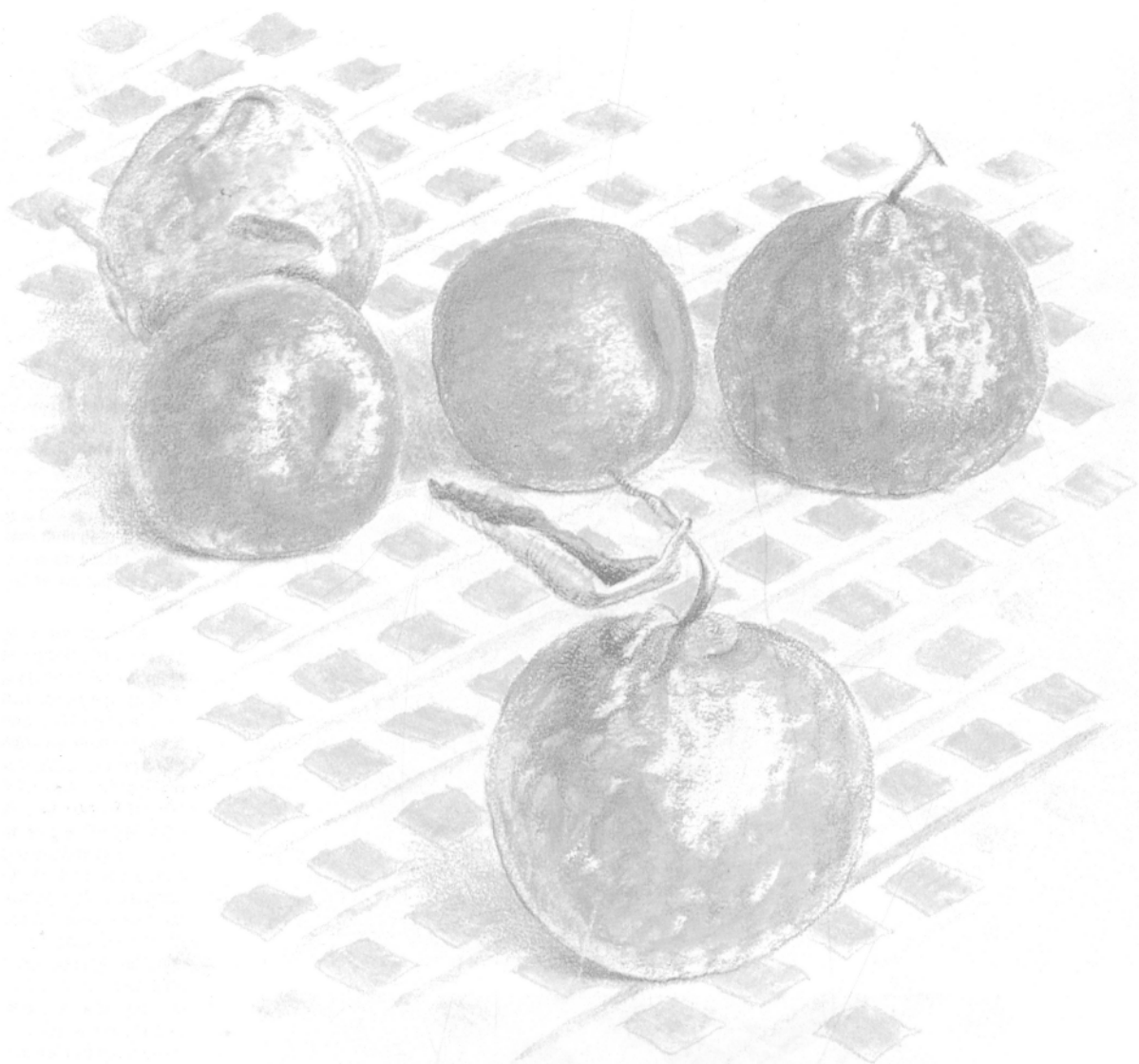
Việc dùng các bút chì màu với một bút da không chất màu, hay không màu là một kỹ thuật khác với tất cả các kỹ thuật khác. Nó cho phép ta sử dụng một mảng màu một cách đặc biệt nổi bật và năng động. Phương thức gồm 3 giai đoạn căn bản:

1. Trong hình vẽ nghiên cứu sơ lược một vài quả quýt trên nền một nắp bàn carô, Bet Borgeson dùng bút màu Prismacolor để phác các thành phần của hình vẽ trên giấy vẽ thường vì các bút chì và bút da không màu hòa vào giấy này và không có nguy cơ biến dạng. Để thiết lập vị trí các quả quýt, chất màu của bút được dùng làm nền cho bút da không màu.

Nhiều lớp màu khác biệt hiển hiện; chúng nhẹ nhàng và biểu cảm. Hoa sĩ đã dùng màu bạc 949 với màu lam 903, lạnh hơn cho hình vẽ khăn bàn ở phía sau. Các quả quýt có hai màu nền: hồng điều đậm 923 và cam 918, nhưng cô ta cũng dùng màu vàng hoàng yến 916 và đỏ hồng điều 922 cho quả quýt ở cảnh trước. Về sắc độ đậm bổ sung, cô đã dùng lam 903 cho quả ở phía sau, lục ôliu 911 cho dây giữa và cho lá và cành, và màu bạc 949 cho quả quýt ở phía trước.

2. Với một bút da không màu Eberhard Faber số 311 và với nét diễn cảm, họa sĩ đã làm nhạt dần các màu bởi trước đây. Cô để lại nhiều chỗ trắng vì một khi giấy đã tô màu, nó không thể làm lại được nữa. Giống như bút da không màu khi chuyển từ một thành phần tô màu đến một thành phần khác, ta phải chùi đầu bút vào một giấy nháp để làm sạch màu đi. Tuy nhiên ta có thể bôi màu ta vừa dùng trực tiếp từ đầu bút da vào nơi mà ta cần một màu nước đơn sắc sắc độ nhạt. Họa sĩ đã thêm các ca rô khác vào khăn bàn theo cách này.

Năm quả quít (16,8cm x 16,8). **Bet Bergeson**

3. Chính ở giai đoạn thứ ba này, kỹ thuật của bút chì màu và của bút dạ không màu bắt đầu được xác định: họa sĩ sẽ làm một hình vẽ nghiên cứu đơn giản, hay một tác phẩm đầy đủ hơn? Kết quả phụ thuộc vào độ biểu hiện tinh vi mà cô ta có thể thực hiện được bằng các bút chì màu dùng khô.

Không cần chờ cho mặt giấy khô, cô ta thêm màu vào các mảng màu đã vẽ cũng bằng các bút ấy: lần này để làm dịu và đưa vào các sắc độ để tạo nên màu của các quả. Cô đã vẽ các đường viền để cố kết hơn nữa. Cô thêm màu vàng hoàng yến 916 vào quả quít

nhỏ ở giữa và vào quả ở cảnh trước; ở quả này, cô ta còn thêm màu đỏ tía 931 và màu tím nhạt 956, cùng màu nâu đen 948 trong cảnh và lá để làm tối sắc độ. Dù màu trắng của giấy không nhìn thấy nhiều, nó vẫn giữ một vai trò quan trọng ở các ánh phản chiếu của quả.

Cuối cùng, họa sĩ đã dựng các bóng theo kỹ thuật khô và ướt xung quanh và trên các cạnh của quả với một hỗn hợp màu bạc 949 và màu lam 903. Trên khăn, một đường nét màu tím nhạt 956 được phác và làm dịu bằng bút dạ không màu.

Các chi tiết: Một cận cảnh của phía sẫm của quả quýt ở đằng trước cho thấy rõ các kết quả của kỹ thuật này. Sắc thái vàng được tạo bằng màu cam 918 và vàng hoàng yến 916, và đã được hòa tan và nhào bằng bút dạ không màu. Họa sĩ đã bôi khô lên cả mặt bằng màu đỏ hồng điều 922, đỏ tía 931 và tím nhạt 956. Đường viền rõ nét màu đỏ hồng điều 922 được thêm vào phút chót và không sửa đổi bằng một dung môi nào. Một chút trắng lướt qua các màu gọi nên dấu vết của các hạt giấy.

BÍ QUYẾT VẼ BÚT CHÌ

- Huỳnh Phạm Hương Trang -

Chịu trách nhiệm xuất bản :
CỔ THANH ĐAM

Biên tập : Bùi Tấn Tiến
Trình bày : Minhtri Design Co.
Vẽ bìa : Hs Nguyễn Hùng
Sửa bản in : Thiên Trung

NHÀ XUẤT BẢN MỸ THUẬT
44B Hàm Long, Hoàn Kiếm, Hà Nội
ĐT : 8225471 - 9436126 - Fax : 9436133
☆☆☆

Liên kết xuất bản :
CTY VĂN HÓA MINH TRÍ - NS. VĂN LANG
25 Nguyễn Thị Minh Khai, Q.1, TP.HCM
ĐT : 8.242157 - 8233022 - Fax : 84.8.235079

In 1000 cuốn khổ 19x27cm tại Xưởng in CN Trung Tâm Hội Chợ Triển Lãm Việt Nam. Số đăng ký KHXB QĐ 60-2006/CXB/92-41/MT ngày 09.06.2006. In xong và nộp lưu chiểu quý 3 năm 2006.

Bí quyết vẽ

BÍ QUYẾT VẼ BÚT CHÌ

Huỳnh Phạm Hương Trang

Nhà Xuất Bản MỸ THUẬT

Nhà Sách
VĂN LANG

25 Nguyễn Thị Minh Khai, Q.1, TP. HCM

ĐT: 8242157 - 8233022 - FAX: 8235079

9 Phan Đăng Lưu, Q.BT, TP. HCM-ĐT: 8413306

E-mail: vanlangmt@yahoo.com

T1 02 bí quyết vẽ bút chì

1

C07061

9C0668

35.000 VND

8 935073 004537

Giá: 35.000đ